

**UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA**

**BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM**

2015 – 2018

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**Veronika Jedlinková**

**Mediace jako alternativní způsob řešení obchodních sporů**

Praha 2018

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

**JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE**

**BACHELOR COMBINED STUDIES**

2015 – 2018

**BACHELOR THESIS**

**Veronika Jedlinková**

**Mediation as an alternative way to resolve business disputes**

Prague 2018

The Bachelor Thesis Work Supervisor: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

### **Prohlášení**

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce na téma Mediace jako alternativní způsob řešení obchodních sporů je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 14. 2. 2018

Veronika Jedlinková

## **Poděkování**

Děkuji panu JUDr. Aleši Zpěvákovi, Ph.D. za odborné vedení práce, vstřícný přístup, cenné rady a připomínky při zpracování této práce.

Dále bych ráda tímto poděkovala svým kolegyním paní JUDr. Ivaně Šlehoferové a paní Mgr. Ing. Vandě Gospodinové, LL.M. za zapůjčení odborné literatury a podkladů ke zpracování práce a za trpělivost a podporu během mého studia.

Mé poděkování také patří všem respondentům za poskytnuté informace a názory v rámci dotazníkového šetření.

**Anotace**

Bakalářská práce se zabývá ve své teoretické části vymezením pojmů, historickým a právním vývojem mediace, osobou mediátora a dále popisuje aspekty mediace a mediačního procesu. Konkrétně seznamuje čtenáře s principy, druhy, směry, fázemi a oblastmi využití mediace. Současně poukazuje na výhody a nevýhody mediace. Praktická část práce vypovídá o celkovém povědomí mediace a jejím využití v praxi.

**Klíčová slova**

Alternativní způsob řešení sporů, konflikt, mediace, mediační proces, spor, zákon o mediaci.

**Annotation**

In its theoretical part, the bachelor thesis focuses on the definition of terminology, historical and legal development of mediation, a mediator and further on it describes the aspects of mediation and a mediational process. Specifically, it introduces for its readers the principles, kinds, directions, phases and areas where the mediation can be utilized. At the same time the thesis shows pros and cons of mediation. The practical part identifies the overall awareness of mediation and its practical usage.

**Keywords**

An alternative way of dealing with disputes, a conflict, mediation, a mediational process, a dispute, the law on mediation.

<b>ÚVOD</b> .....	<b>9</b>
<b>1 VYMEZENÍ POJMŮ</b> .....	<b>11</b>
1.1 Konflikt .....	11
1.2 Alternativní způsoby řešení sporů .....	12
1.3 Mediace.....	14
<b>2 HISTORIE MEDIACE</b> .....	<b>16</b>
<b>3 PRÁVNÍ ÚPRAVA MEDIACE</b> .....	<b>19</b>
3.1 Zákon o mediaci.....	20
<b>4 MEDIÁTOR</b> .....	<b>22</b>
4.1 Zákonné povinnosti mediátora.....	22
4.2 Role a úkoly mediátora .....	23
4.3 Dovednosti mediátora .....	26
<b>5 TEORETICKÉ POJETÍ MEDIACE</b> .....	<b>30</b>
5.1 Základní principy mediace.....	30
5.2 Směry v mediaci .....	32
5.3 Druhy mediace .....	34
5.4 Fáze mediace.....	36
5.5 Oblasti využití mediace .....	37
5.6 Výhody mediace .....	41
5.7 Nevýhody mediace .....	42
<b>6 PRAKTICKÁ ČÁST</b> .....	<b>43</b>
6.1 Cíle praktické části.....	43
6.2 Hypotézy .....	43
6.3 Popis zvolené techniky .....	44
6.4 Popis výzkumného vzorku.....	45
6.5 Výzkumná data .....	46
6.6 Shrnutí výsledků .....	57
<b>ZÁVĚR</b> .....	<b>60</b>
<b>SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ</b> .....	<b>62</b>
<b>SEZNAM ZKRATEK</b> .....	<b>65</b>

**SEZNAM TABULEK..... 66**

**SEZNAM PŘÍLOH..... 67**



## ÚVOD

Každá doba a každá společnost přináší, přináší a přinášet budou nejrůznější spory, které lze řešit od vzájemné domluvy až po soudní řízení. Vznik sporů je nadčasovým, naprosto přirozeným jevem a součástí života všech typů společností. Liší se však způsob jejich řešení. V posledních letech velmi narůstá řešení sporů prostřednictvím soudů. Řešení obchodních sporů před obecnými soudy pak stále představuje nejrozšířenější metodu, když výjimku tvoří oblast přeshraničních obchodních sporů, kde je rozšířenější metodou rozhodčí řízení. S nárůstem sporů je spojeno i velké zahlcení soudů, následně délka soudního řízení a obecně celkově špatná efektivnost daných řízení. Ve společnosti je vyvíjen tlak na rozvoj alternativních způsobů řešení sporů s cílem nalézt efektivnější a přínosnější metody.

Jednou z metod alternativního způsobu řešení sporů je mediace. Mediace je metodou řešení mezilidských sporů (konfliktů), při níž neutrální kvalifikovaná osoba (mediátor) pomáhá stranám sporu ve vzájemné komunikaci a dorozumění s cílem dospět k dohodě, která bude akceptovatelná pro obě strany. Zjednodušeně řečeno – mediace je řešení konfliktu komunikací.

O mediaci jsem se dozvěděla díky své profesi (asistentky advokátky) a od samého počátku mě tato metoda zajímala. Ve svém profesním i soukromém životě jsem se velmi často setkávala a stále setkávám s neznalostí nejen této metody, ale všech metod alternativního způsobu řešení sporů.

Dané téma jsem zvolila, neboť se domnívám, že řešení sporů v rámci mediačního procesu má budoucnost. V této metodě spatřuji příležitost odlehčení soudům. Současně si myslím, že je přínosem pro osobnost člověka, a to z důvodu zvýšení jeho aktivity při řešení sporů a převzetí odpovědnosti za svá rozhodnutí. V neposlední řadě mediace, dle mého názoru, napomáhá zachování budoucích vzájemných vztahů. Současně bych ráda svou prací přispěla k větší informovanosti o mediaci.

V teoretické části práce se snažím objasnit základní pojmy, představit historický a právní vývoj, dále se věnuji osobě mediátora a jeho roli a dále se zabývám principy, druhy a směry mediace a oblastmi jejího využití. V závěru poslední kapitoly teoretické části shrnuji výhody a nevýhody mediace. Cílem této práce je poukázat na mediaci jako

na efektivní alternativu k řešení sporu soudní cestou. S ohledem na obsáhlost tématu a omezenému rozsahu bakalářské práce, nelze obsáhnout mediaci se všemi aspekty a některé otázky tak nejsou v práci řešeny. Pokusím se však uceleně nastínit fungování mediačního procesu a možnosti jeho využití.

Informace pro svou práci čerpám z vnitrostátní a evropské právní úpravy, komentáře k zákonu o mediaci, odborné literatury a článků, elektronických zdrojů a z poznatků z vlastní praxe.

Ve své práci využívám všeobecné vědní metody, a to zejména empirické a teoretické šetření, dedukci, syntézu, komparaci a dále při popisu historického a právního vývoje deskripci.

Praktickou část jsem pojala jako průzkum všeobecného povědomí, ke kterému jsem zvolila kvantitativní metodu výzkumu, dotazování a analýzy. Cílem praktické části je ověření hypotézy o malém všeobecném povědomí o mediaci, odhalení možné příčiny a zjistit vhodnost využití mediace při řešení obchodních sporů.

# 1 VYMEZENÍ POJMŮ

## 1.1 Konflikt

Pojem konflikt, přeložený z latinského *conflictus*, který je odvozený od slovesa *confligere* (střetávat se, zápasit), znamená srážku, střet, spor. Je to velmi frekventovaný pojem hojně používaný i v běžném jazyce. Člověk při uspokojování svých zájmů a potřeb zohledňuje v první řadě sám sebe. A každý pochopitelně má rozdílné názory, potřeby, zájmy, cíle či hodnoty. Předmětná rozdílnost vede k protikladnosti zájmů, z čehož následně plynou nejrůznější konflikty – spory.

Každý konflikt prochází vývojem, jednotlivé fáze mají přesnou podobu a v případě, že nedojde k zastavení konfliktu v některé fázi na nižší úrovni, s každou další nabírá na intenzitě. Odborná literatura popisuje 6 fází konfliktu, a to:

- odlišné signály,
- podstatné odlišnosti,
- vnímání polarity,
- izolace,
- destrukce,
- vyčerpání, únava<sup>1</sup>

a dělí je na konflikty:

- informační – pramení z nedostatečných, zkreslených či mylných informací,
- vztahové – jsou založeny na odlišném vnímání jiné osoby a jejího chování a na vnímání vztahu,
- hodnotové – spočívají v rozdílnosti žebříčku hodnot (chování, morálka, víra, zvyky, tradice),
- strukturální – vycházejí z nerovnosti postavení,

---

<sup>1</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 67-68. ISBN 978-80-87974-07-0.

- zájmové – jsou vyvolány rozdílným vnímáním potřeb a zájmů a způsobu jejich uspokojování.<sup>2</sup>

## 1.2 Alternativní způsoby řešení sporů

Alternativní metody řešení sporů se mezinárodně označují zkratkou ADR (angl. *alternative dispute resolution*), v níž jsou obsahově zahrnuty metody a postupy řešení sporů bez zapojení soudů.

*„Zkratka ADR je často vykládána jako přátelské řešení sporů, čímž podtrhuje alternativnost metod k „nepřátelskému“ řešení sporů před státními orgány a jinými orgány využívajícími autority státní moci.“<sup>3</sup>*

Využití alternativních způsobů řešení sporů nesubstituuje soudní proces a výsledek není možno brát jako rovnocenné soudní rozhodnutí, neboť je vyjádřením vůle účastníků. Právo účastníků obrátit se na soud není však nikterak z hlediska právní úpravy dotčeno.

Zelená kniha o alternativních řízeních za účelem řešení sporů v právu civilním a obchodním Evropské Rady ze dne 19. dubna 2002 definuje alternativní metody řešení sporů jako procesy mimosoudního řešení sporů prováděné neutrální třetí stranou, když společným rysem pro jednotlivé metody ADR je dobrovolnost a vůle stran podřídit se vybrané metodě řešení sporu. Dále zdůrazňuje úlohu ADR jako prostředku k dosažení společenské harmonie. Ve formě alternativního řešení sporů, ve kterém třetí strany nerozhodnou, se strany nezapojují do konfrontace, ale spíše do procesu sbližování a samy zvolí prostředky řešení sporu a budou hrát v tomto procesu aktivnější roli, aby se samy snažily, najít řešení, které jim nejlépe vyhovuje. Tento konsensuální přístup zvyšuje pravděpodobnost, že po vyřešení sporu budou strany moci udržovat své obchodní nebo jiné vztahy.<sup>4</sup>

<sup>2</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 69-70. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>3</sup> SUCHOŽA, J. *Česko-slovenské kontexty obchodního práva: právní monografie*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. s. 412. ISBN 978-80-7357-707-0.

<sup>4</sup> *GREEN PAPER on alternative dispute resolution in civil and commercial law*. Brusel: Evropská Komise, vydáno 19. 4. 2002, [online]. [cit. 2018-01-02]. Dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:52002DC0196>

Společným cílem mnoho druhů způsobů řešení i jejich nejrůznějších variací je efektivnější vyřešení sporu, tedy méně nákladným a rychlejším způsobem, založené na dobrovolnosti a vůli stran, z pravidla za účasti třetího nezávislého a nestranného subjektu.

V odborné literatuře i v praxi můžeme najít velké množství metod řešení sporů s tím, že nové stále vznikají. Většinou však jde pouze o modifikaci či velmi malou rozdílnost těch známých a využívaných, jako například:

- Negociace – jde o metodu vyjednávání bez přítomnosti třetí strany, proces nalézání výsledného řešení s cílem udržení dialogu, kdy výsledkem by měla být dohoda, která pro strany nepředstavuje maximum, ale optimum, tedy jakýsi kompromis.<sup>5</sup>
- Konciliace – tzv. „dát dohromady“ často zaměňována s mediací. Vedena je prostřednictvím konciliátora, který nezaujatě zprostředkovává komunikaci mezi stranami, ale do sporu zasahuje jen velmi zřídka.<sup>6</sup>
- Mini-trial (minitribunál) – lze přeložit jako „*mini soud*“. Zdánlivě připomíná soudní řízení a spojuje v sobě prvky rozhodčího řízení a mediace. Formalizovaného jednání se účastní nestranný odborník a tříčlenný senát ze zvolených zástupců. Zástupci stran informují o konfliktu. Po vyslechnutí a posouzení je navržena dohoda, která má nezávazný charakter a může být stranami přijata jako řešení ve formě smluvního ujednání nebo zcela odmítnuta.<sup>7</sup>
- Expertiza (neutrální posudek) – využití odborníka na danou problematiku jako třetí neutrální strany k vypracování odborného stanoviska ke sporné skutečnosti. Závaznost výsledku je pak zcela dobrovolná a závisí na vůli zúčastněných stran.<sup>8</sup>
- Arbitráž (rozhodčího řízení) – na využití jako metody ADR není jednoznačný názor a nepanuje zde jednoznačná shoda s ohledem na konečné autoritativní rozhodnutí. Alternativnost lze spatřovat v dohodě stran spor

---

<sup>5</sup> CLEAS [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: <http://www.pravospoluprace.cz/negociace.html>.

<sup>6</sup> HOLÁ, L. *Mediace v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2011. Psyché (Grada). s. 132. ISBN 978-80-247-3134-6.

<sup>7</sup> DOLEŽALOVÁ, M., Š. HÁJKOVÁ, D. POTOČKOVÁ a J. ŠTANDERA. *Zákon o mediaci: komentář*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. s. 7. ISBN 978-80-7400-458-2.

<sup>8</sup> Tamtéž, s. 7.

řešit před rozhodcem, jako neutrální třetí stranou, kterému je dána pravomoc vůlí účastníků. Rozhodčí řízení má nejbliže k soudnímu řízení, a to pro svou formálnost a autoritativní rozhodnutí rozhodce, které má účinky pravomocného soudního rozhodnutí.<sup>9</sup>

- Med-Arb – propojuje mediaci a arbitráž (rozhodčí řízení), kdy se strany snaží nejprve řešit spor smírnou cestou prostřednictvím mediátora a pro případ neúspěchu mediace je spor řešen arbitráží.<sup>10</sup>
- Arb-Med – jedná se rovněž o spojení mediace a arbitráže, ale opačným způsobem. Nejprve je spor řešen arbitráží, ale výsledek (rozhodnutí) není účastníkům sdělen a je jim dána možnost spor vyřešit mediací. Když je mediace neúspěšná, je vynesena závazný nález.<sup>11</sup>

Při metodách Med-Arb a Arb-Med je tedy zaručeno vyřešení sporu. Při mediaci v případě metody Med-Arb nemusejí být strany dostatečně motivovány k vyřešení sporu, naopak v případě metody Arb-Med jejich snaha dospět k dohodě může být vyšší s ohledem na hrozbu negativního rozhodnutí.

### 1.3 Mediace

Pojem mediace je odvozen od latinského slova *medius*, což znamená prostřední, mírný. Anglický výraz *mediation* pak znamená řešení konfliktu za pomoci neutrálního prostředníka.<sup>12</sup>

Mediace jako pojem se vyvíjel dlouhou dobu v různých oblastech s různým pohledem z mnoha úhlů. Definice mediace tak existuje celá řada lišící se zejména ve vymezení daného pojmu s ohledem na souvislosti v oblastech, ve kterých je použita, jakých vztahů se týká, jakým způsobem je prováděna, ale samozřejmě i na úhlu pohledu

---

<sup>9</sup> WINTEROVÁ, A., A. MACKOVÁ a kol. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2014. s. 589. ISBN 978-80-7201-940-3.

<sup>10</sup> HOLÁ, L. *Mediace: způsob řešení mezilidských konfliktů*. Praha: Grada, 2003. s. 133. ISBN 80-247-0467-6.

<sup>11</sup> Tamtéž, s. 133.

<sup>12</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 15. ISBN 978-80-87974-07-0.

samotného autora. Jednoznačnou ucelenou teorii tak není možné v literatuře nalézt, neboť jediná definice nemůže pojmut veškeré aspekty.

Komparací některých definic, které se vyskytují v odborných publikacích, lze pro mediaci vyvodit některé typické společné prvky či definiční znaky, a to:

- existence sporu (konfliktu),
- neutrální a nestranný prostředník (mediátor),
- komunikace,
- proces a
- pojmy konflikt, jeho řešení a dohoda.

Na základě těchto prvků pak lze mediaci popsat jako proces řešení konfliktu za účasti nestranného a neutrálního prostředníka podporujícího strany konfliktu ve vzájemné komunikaci s cílem dospět k oboustranné dohodě.

Některými definicemi mediace jsou například:

Dana Potočková: *„Proces, ve kterém třetí neutrální osoba napomáhá stranám v konfliktu nalézt vzájemně přijatelné řešení sporu, aniž by spor rozhodovala nebo nařizovala podobu výsledného řešení. Jedná se o dobrovolný mimosoudní proces.“*<sup>13</sup>

Lenka Holá: *„Metoda řešení konfliktu, při níž neutrální kvalifikovaná osoba pomáhá účastníkům konfliktu ve vzájemném dorozumívání, jehož cílem je dosažení jejich spokojenosti s procesem i výsledkem řešení konfliktu.“*<sup>14</sup>

Robert Cholenský: *„Kultivovaný, neformální, dobrovolný proces, na kterém se shodly všechny strany sporu, usměrňovaný neutrální třetí osobou (mediátorem), která pomáhá stranám vzájemně si porozumět a dojednat oboustranně výhodnou dohodu. Taková dohoda je dílem stran, nikoliv mediátora.“*<sup>15</sup>

Z výše uvedených definic lze dedukovat, že Dana Patočková se ve své definici zaměřuje na mediační proces a mediaci vysvětluje přes popis procesu, Lenka Holá popisuje podrobněji osobu mediátora a Robert Cholenský klade důraz především na strany sporu.

---

<sup>13</sup> POTOČKOVÁ, D. *Nejlepší je domluvit se, aneb, Průvodce mediačním procesem*. 1. vyd. Praha: Alfom, 2013. s. 42. ISBN 978-80-87785-00-3.

<sup>14</sup> HOLÁ, L. *Mediace v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2011. Psyché (Grada). s. 52. ISBN 978-80-247-3134-6.

<sup>15</sup> CHOLENSKÝ, R. *Praktický průvodce mediací: podle nové právní úpravy*. Praha: Linde Praha, 2013. s. 20. ISBN 978-80-7201-901-4.

## 2 HISTORIE MEDIACE

S lehkou nadsázkou by se dalo říci, že mediace existuje tak dlouho jako lidstvo samo, možná i déle. Je pochopitelné, že v každém společenském seskupení vznikaly spory, které bylo nutné řešit. Při konfliktech, opomeneme-li řešení sporů násilím, mstou apod., se pak strany obracely k duchovním, šamanům, kouzelníkům, kteří v daných situacích vystupovali jako nezávislá třetí strana, tedy v podstatě jako mediátor. Z počátku se jednalo o řešení sporů příbuzenství, postupně docházelo k rozšíření na řešení sporů uvnitř komunit a následně se rozšiřovalo dále do různých oblastí společnosti. Kořeny mediace je tedy možné nalézt již ve starověku, kdy se začaly projevovat snahy o řešení konfliktu nenásilnou formou. Ve všech kulturách všech náboženských vyznání můžeme nalézt preference smířlivého řešení sporů podobné mediaci. Řešení sporů rozhodcem v rozhodčím řízení, ve kterém můžeme nalézt prvky mediace a chápat jej jako předstupeň vývoje mediace, se uplatňovalo ve starověkém Řecku a následně pak mediace byla využívána v římské kultuře. Učení Konfucia založené na harmonii soužití ovlivňuje řešení sporů dodnes v Číně a Japonsku, kde převládá konsensuální řešení sporů nad autoritativními rozhodnutími.<sup>16</sup>

V období rozvinutého středověku na přelomu 13. a 14. století se začaly objevovat počátky mediace k řešení sporů v trestních věcech, kdy se upouštělo od zásady pomsty a odplaty a více se dbalo na smíření stran, urovnání konfliktu a na případné náhradě škod, která byla pachatelem způsobena, to vše s cílem, aby strany neusilovaly o pomstu.<sup>17</sup>

Z uvedeného je tedy zřejmé, že mediace má velmi dlouhou tradici a postupně se různě vyvíjela v různých obdobích a v různých oblastech.

---

<sup>16</sup> HOLÁ, L.. *Mediace v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2011. Psyché (Grada). s. 13-14. ISBN 978-80-247-3134-6.

<sup>17</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 32. ISBN 978-80-87974-07-0.



Migrace čínských a židovských přistěhovalců v 1. polovině 20. století do USA a Kanady napomohla k rozšíření mediace na americký kontinent. K výraznému rozvoji mediace pak dochází po druhé světové válce. K zajištění hospodářské stability vznikla Federační a mediační služba. Hlavním důvodem rychlého rozvoje mediace koncem 60. a počátkem 70. let 20. století bylo pomalé fungování soudních procesů z důvodu velké přetíženosti soudů, a to zejména z důvodu nárůstu konfliktů, čímž vznikla potřeba alternativního způsobu řešení sporů. Při řešení problémů spojených se zemědělskou krizí v 80. letech způsobených platební neschopností farmářů hrála mediace významnou roli a řešení sporů touto metodou se osvědčilo. Mediace se tak stala široce přijatou a uznávanou metodou řešení sporů. V 90. letech pak byla mediace využívána při řešení 60 – 70 % sporů s tím, že téměř dvě třetiny byly ukončeny uzavřením dohody.<sup>18</sup>

V Evropě je mediace nejvíce rozšířena zejména ve Velké Británii, Německu a Francii, nedosahuje však tak vysoké míry využití jako tomu je v USA a Kanadě. Ve Velké Británii mají soudci povinnost mediaci podporovat a v případě, že strany mediaci odmítnou, mohou stranám uložit sankci.<sup>19</sup>

Ve Francii mediace existuje od roku 1973 a je státem finančně podporovaná. Od poloviny 90. let je pak součástí francouzského soudního systému a soudce v civilním právu může ve kterékoli fázi konání jmenovat třetí osobu – mediátora.<sup>20</sup>

V České republice se mediace začala rozvíjet počátkem 90. let 20. století, o její prosazování se zasloužily především neziskové organizace. V roce 2000 byla založena Asociace mediátorů v ČR, která je dobrovolnou organizací a působí od roku 2001. Jejím úkolem je zachovávat mediaci na profesionální úrovni, dodržovat profesní standardy a etický kodex mediátora, šířit o ní povědomí a vzdělávat zájemce o mediační dovednosti.

Co se týká zakotvení v zákonech, tak do roku 2009 byla v ČR upravena pouze mediace v trestní oblasti zákonem č. 257/2000 Sb. Zákon o Probační a mediační službě. V návaznosti na požadavky na implementaci Evropské směrnice o mediaci byl přijat zákon č. 202/2012 Sb. Zákon o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci),

---

<sup>18</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 33-34. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>19</sup> POTOČKOVÁ, D. *Nejlepší je domluvit se, aneb, Průvodce mediačním procesem*. 1. vyd. Praha: Alfom, 2013. s. 20. ISBN 978-80-87785-00-3.

<sup>20</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 35. ISBN 978-80-87974-07-0.

který nabyl účinnosti dne 1. 9. 2012. Česká republika byla posledním členským státem Evropské unie, ve kterém nebylo občanům umožněno řešit spory prostřednictvím mediace na základě zákona.<sup>21</sup>

---

<sup>21</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 37. ISBN 978-80-87974-07-0.

### 3 PRÁVNÍ ÚPRAVA MEDIACE

Jak již bylo uvedeno v předešlých kapitolách, důležitým dokumentem je Zelená kniha o alternativních řízeních za účelem řešení sporů v právu civilním a obchodním (Zelená kniha) definující mimo jiné alternativní způsoby řešení sporů, ale současně i harmonii mezi ADR a soudním systémem. Impulz pro její vypracování dal Vídeňský akční plán Rady a Komise z roku 1998.<sup>22</sup> S ohledem na požadavky vyplývající ze Zelené knihy byl na konferenci v Bruselu vydán v červnu 2004 Evropský etický kodex zprostředkovatelů a následně byla dne 21. 5. 2008 přijata Směrnice Evropského parlamentu a rady č. 2008/52/ES o některých aspektech mediace v občanských a obchodních sporech s cílem sjednotit rozdílné vnímání mediace.<sup>23</sup> Předmětnou směrnici lze hodnotit jako důležitý mezník, neboť v článku 12 směrnice je vyžadována implementace do vnitrostátních právních řádů jednotlivých členských států Evropské unie (vyjma Dánska) do 21. 5. 2011. Vzhledem k této povinnosti došlo k výraznému posunu právních úprav mediace v jednotlivých členských státech.<sup>24</sup>

Mediace se však dostávala do povědomí i jinými směry, než cestou Evropské unie. Za zmínku stojí i snahy mezinárodních institucí, které vytvořily vzorové zákony či pravidla, a to UNCITRAL a Mezinárodní obchodní komora (ICC).

Mediace v České republice je tedy poměrně mladá a její právní úprava v porovnání se západními státy poněkud zaostávala. Do této doby byla mediace upravena pouze v trestní oblasti zákonem č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě účinným od 1. 1. 2001. Důležitým právním předpisem, který upravuje mediaci v netrestních věcech a nastolil zákonný rámec mediace v České republice je zákon č. 202/2012 Sb. Zákon o mediaci (ZoM) účinný od 1. 9. 2012, k jehož přijetí přispěla citovaná Směrnice č. 2008/52/ES. Mezi hlavní důvody přijetí zákona o mediaci spadá i snaha dát občanům příležitost řešit spor alternativní, rychlejší a mimosoudní metodou.

---

<sup>22</sup> GREEN PAPER on alternative dispute resolution in civil and commercial law. Brusel: Evropská Komise, vydáno 19. 4. 2002, [online]. [cit. 2018-01-02].

Dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:52002DC0196>.

<sup>23</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/52/ES: o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech. [Http://eur-lex.europa.eu](http://eur-lex.europa.eu) [online]. 21.5.2008 [cit. 2018-01-02]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1515922959161&uri=CELEX:32008L0052>.

<sup>24</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 107. ISBN 978-80-87974-07-0.

Důvodová zpráva k zákonu o mediaci ze dne 15. 6. 2011 dále uvádí: „*Mezi další důvody patří odbřemenění soudů, možnost vyhnout se soudním sporům a řešit konflikt bez dlouhých čekacích lhůt, bez zbytečných finančních nákladů a bez zdlouhavé psychické zátěže stran.*“<sup>25</sup>

### 3.1 Zákon o mediaci

„*Mediací se pro účely zákona o mediaci rozumí metoda rychlého a kultivovaného mimosoudního řešení konfliktu za účasti třetí neutrální strany, která podporuje komunikaci mezi osobami na konfliktu zúčastněnými tak, aby jim pomohla dosáhnout smírného řešení v podobě vzájemně přijatelné dohody.*“<sup>26</sup>

Zákon o mediaci však neupravuje celý rámec mediace, která je poskytována na našem území, ale omezuje se jen na právní úpravu výkonu mediace mediátorem zapsaným do seznamu mediátorů vedeným Ministerstvem spravedlnosti. Výkon mediace nezapsaným mediátorem však nikterak neomezuje a je tedy možný paralelní výkon mediace mimo rozsah působnosti zákona o mediaci různými subjekty podnikajícími v oblasti mediace v souladu s živnostenským zákonem.<sup>27</sup>

Zákon vymezuje a definuje základní nové pojmy, upravuje proces mediace od jeho zahájení k jeho ukončení, nastoluje pravidla a podmínky celého průběhu a určuje práva a povinnosti mediátora. Zákon také přesně vymezuje důvody odmítnutí mediace (například z důvodu podjatosti), ukončení mediace ze strany mediátora i účastníků sporu (například z narušení nezbytné důvěry), dále specifikuje mediační dohodu, a to jako písemnou dohodu stran konfliktu, která je uzavřena v rámci mediace a upravuje práva a povinnosti účastníků.

Samotný proces mediace je zahájen uzavřením smlouvy o provedení mediace, která musí být písemná. Obsahovými náležitostmi smlouvy jsou:

---

<sup>25</sup> Důvodová zpráva. [Http://www.forarb.com](http://www.forarb.com) [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: <http://www.forarb.com/wp-content/uploads/2012/12/zakon-o-mediaci-duvodova-zprava.pdf>.

<sup>26</sup> HOLÁ, L. *Mediace a možnosti využití v praxi*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). s. 197. ISBN 978-80-247-4109-3.

<sup>27</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 108. ISBN 978-80-87974-07-0.

- označení stran (nezaměnitelná identifikace stran sporu),
- označení mediátora s použitím označení „zapsaný mediátor“,
- vymezení předmětu mediace (popis vztahu, označení závazku, popis události apod.),
- odměna mediátora (její konkrétní výše, nebo způsob určení, způsob úhrady),
- trvání mediace (na dobu určitou, na dobu neurčitou).

Dalšími obsahovými náležitostmi smlouvy pak mohou být ujednání o důvěrnosti, o přítomnosti právních zástupců stran, nebo třeba v jakém jazyce mediace bude probíhat.

Mediace, respektive její zahájení v souladu se zákonem, a to i v případě, že mediace probíhá v jiném členském státě Evropské unie, má hmotněprávní dopad v podobě stavení běhu promlčecích a prekluzivních lhůt<sup>28</sup>, které jsou zakotveny v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník<sup>29</sup>. Tedy v případě průběhu mediačního procesu týkajícího se práva, který je předmětem mediace, promlčecí a prekluzivní lhůty neběží.

---

<sup>28</sup> § 647 zák. č. 89/2012 Sb. OZ - V případě uzavření dohody o mimosoudním jednání věřitele a dlužníka o právu nebo o okolnosti, která právo zakládá, počne promlčecí lhůta běžet poté, co věřitel nebo dlužník výslovně odmítne v takovém jednání pokračovat; počala-li promlčecí lhůta běžet již dříve, po dobu jednání neběží.

<sup>29</sup> § 609 - 654 zák. č. 89/2012 Sb. OZ.

## 4 MEDIÁTOR

### 4.1 Zákonné povinnosti mediátora

Základní povinnosti při výkonu činnosti mediátora vymezuje zákon o mediaci a náležitosti získání odborné způsobilosti k výkonu upravuje Vyhláška č. 277/2012 Sb. o zkouškách a odměně mediátora, která rovněž stanoví, reguluje, výši odměny za první setkání s mediátorem nařízené soudem, v ostatních případech mediace je odměna mediátora stanovena smluvně a výše, případně způsob určení, odměny je obligatorní náležitostí smlouvy o provedení mediace.

Úkolem mediátora je vést mediační proces, usměrňovat jednání mezi stranami konfliktu, správně motivovat strany ke vzájemné komunikaci s cílem nalézt řešení se zohledněním zájmu stran konfliktu. Mediátor by se měl snažit podporovat strany, aby v rámci svých schopností a možností dobrovolně urovnaly konflikt vlastními silami a vůlí. Úlohou mediátora není daný konflikt jakkoliv hodnotit, posuzovat či kritizovat a ani mu nepřisluší spor rozhodovat a nabízet konkrétní řešení.<sup>30</sup>

Mlčenlivost, nestrannost a nezávislost jsou základními pilíři mediačního procesu. V zákoně je povinnost mlčenlivosti stanovena však pouze mediátorovi, na strany konfliktu již rozšířena není.<sup>31</sup>

*„Dohled nad činností mediátora vykonává Ministerstvo spravedlnosti, a to podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Pro dohled nad mediátory, kteří jsou zároveň advokáty, je však příslušná Česká advokátní komora.“<sup>32</sup>*

Oprávnění vykonávat činnost mediátora je vázáno na zápis do veřejného seznamu mediátorů. Seznam je informačním systémem veřejné správy, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Zápis do seznamu učiní ministerstvo na základě žádosti. Správní poplatek za žádost o zápis do seznamu mediátorů je upraven v zákoně č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo zapíše na žádost do seznamu fyzickou osobu, která je svéprávná, bezúhonná, získala

---

<sup>30</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 52-53. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>31</sup> Tamtéž, s. 117.

<sup>32</sup> Tamtéž, s. 120.

příslušné vysokoškolské vzdělání, složila zkoušku mediátora a nebyla v posledních 5 letech vyškrtuta ze seznamu.<sup>33</sup>

Vyhláška č. 277/2012 Sb., o zkouškách a odměně mediátora stanoví náležitosti zkoušky mediátora – obsahem zkoušek je ověření odborných znalostí a dovedností potřebných pro výkon činnosti mediátora, a to z oblasti mediace a dalších způsobů mimosoudního řešení sporů, včetně příslušné právní úpravy, mediačních technik, základních lidských práv a svobod, občanského, obchodního a pracovního práva, rodinného práva, práva na ochranu spotřebitele, občanského práva procesního a základů psychologie a sociologie.

Zkušební komisaře jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti z řad zaměstnanců ministerstva a odborníků na mediaci. Výsledek zkoušky se hodnotí stupni „úspěš“ a „neúspěš“. Při zkoušce mediátora uchazeč uspěl, pokud byl hodnocen stupněm „úspěš“ při písemné i ústní části zkoušky mediátora.

## 4.2 Role a úkoly mediátora

Mediátor je nestranným prvkem, vede mediační jednání a odpovídá za celý mediační proces. Mediátor má ovšem i řadu povinností a práv přímo souvisejících s touto jeho rolí:

- je procesním expertem (dopomáhá k řešení, dohodě a spokojenosti, je k dispozici účastníkům konfliktu, pravidlo o pomoci ostatním by mohlo být v zásadě jediným, protože z něho další pravidla více či méně vyplývají),
- je katalyzátorem (zprostředkovává komunikaci – velká část sporů spočívá v poruchách komunikace mezi stranami konfliktu; převádí myšlenky, pocity, hodnoty obou stran sporu,
- reguluje a určuje proces (je plně odpovědný za proces mediace; detaily mediačního přístupu jsou závislé i na stranách konfliktu – roli hrají

---

<sup>33</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 121. ISBN 978-80-87974-07-0.

především jejich osobnosti a schopnost racionálně zpracovávat podněty, jejich znalosti a dovednosti, charakter jejich vztahu a povaha jejich komunikačních návyků),

- je nestranný (mediátor je nestranným odborníkem na proces řešení sporů, nestrannost je jeho nejpodstatnější charakteristikou; mediátor ale musí být v každém okamžiku nejbliže právě tomu nejslabšímu účastníkovi – ale nesmí tím odradit ostatní strany konfliktu),
- dbá o orientaci (platí, že pokud ztratí orientaci ve sporu mediátor, budou dezorientováni i účastníci sporu),
- nerozhoduje o věci (rozhodování je součástí role účastníků sporu, nicméně mediátor může posuzovat účelnost a účinnost procesu, jímž je spor řešen),
- je analyzátozem (musí dobře rozumět tomu, co se v mediačním procesu děje z pohledu procesu, vztahů a komunikace a také z pohledu myšlenek, pocitů a hodnot jednotlivých účastníků),
- ovlivňuje a mění vztahy (rolí mediátora je změnit vztah mezi stranami konfliktu a taky percepce konfliktu; depersonifikuje spor – pečuje o žádoucí změny a eliminuje procesy, které směřují zpět k původnímu stavu).<sup>34</sup>

Mediátor má k dispozici poměrně rozsáhlé spektrum nástrojů, které vyplývají především z pozitivního přístupu ke konfliktům, z principů mediace a z povahy role mediátora. Mezi hlavní nástroje mediátora patří otázky, aktivní naslouchání, transformace sdělení, techniky řešení problémů, instrukce, komentáře, shrnování, zápis a neverbální komunikace.

Otázky v mediaci slouží především k získání informací, pochopení situace a nalézání nových souvislostí. Jde o významný nástroj, který umožňuje mediátorovi regulovat samotný mediační proces, otevírat nová témata či případně zjišťovat související skutečnosti důležité pro úspěšnost celého procesu.

Aktivní naslouchání je široký pojem, který zahrnuje rozličný soubor činností lidí, jehož účelem je v podstatě „slyšet a dát najevo, že slyším“. Do aktivního naslouchání počítáme například povzbuzování klienta, různé formy zjišťování a reflexe, shrnování, oceňování apod. Aktivní naslouchání se projevuje verbálně (například

---

<sup>34</sup> PLAMÍNEK, J. *Mediace: nejúčinnější lék na konflikty*. Praha: Grada, 2013. s. 78-92. ISBN 978-80-247-5031-6.



doplňujícími otázkami nebo velmi stručnými komentáři) i neverbálně (přikyvováním, pozorností a podobnými povzbuzujícími projevy).

Mediátor pracuje s informacemi, transformuje je, dává jim novou podobu, aniž by měnil podstatu sdělení. Při mediaci je běžnou především technika, kterou mediátoři označují jako přerámování nebo přerámcování, jejíž podstatou je extrahovat ze sdělení jeho hlubší smysl, příčinu, dát mu nový význam.

Mezi techniky řešení problémů, které používají mediátoři, patří proces, který zahrnuje definici zadání, analýzu kritérií, generování možností, třídění možností, hodnocení možností a rozhodování.

Instrukce je v mediaci používána především pro podporu a ochranu stability mediačního procesu. Instrukce mají nejčastěji podobu pravidel chování účastníků mediace, nebo podobu výzev, aby nebyl zapomenut smysl a cíl mediace. Komentáře jsou výroky mediátora, které se zpravidla vztahují k procesu mediace nebo jeho aktérům volně, nesdělují svůj účel přímo a většinou také neobsahují žádná vysvětlení, proč jsou vyřčeny. Jejich vztah k účelu, který sledují, je spíše implicitní, je tedy třeba jej sice nějakou jednoduchou cestou odvodit, ale zároveň bývá zřejmé, co je nepřímo sdělováno.

Shrnování řeší případné poruchy orientace při mediaci. Většinou je jeho obsahem stručné zopakování významných skutečností, zejména potom závěrů, ke kterým mediace do doby shrnutí došla. Shrnutí plní regulující funkci, usměrňuje diskusi, připomíná, kde se účastníci v procesu mediace právě nacházejí, proč tam jsou a kam je třeba jít dál.

Rovněž zápis jako nástroj v rukou mediátora se vztahuje především k orientaci účastníků mediace. Díky vnímání neverbální komunikace pak může mediátor lépe rozumět tomu, co říkají nebo cítí účastníci sporu, a také prostřednictvím neverbální komunikace může mediátor lépe ovlivňovat proces s účastníky.<sup>35</sup>

---

<sup>35</sup> PLAMÍNEK, J. *Mediace: nejúčinnější lék na konflikty*. Praha: Grada, 2013. s. 118 – 145. ISBN 978-80-247-5031-6.

## 4.3 Dovednosti mediátora

### Práce s flipchartovou tabulí

Pro všechny zúčastněné je důležité orientovat se v procesu, k čemuž napomáhá i vnímání zrakem. Je tedy důležité nejen slyšet, ale i vidět. Flipchartová tabule, respektive zápis na této tabuli, může ulehčit orientaci v tom, co již bylo řečeno a co je třeba ještě řešit. Ukazuje posun v procesu a minimalizuje riziko nedorozumění způsobené chybnou interpretací vyřčených informací.<sup>36</sup>

### Brainstorming

Volně přeloženo jako bouření mozku, myšlenková smršť či burza nápadů. Brainstorming tvoří základ efektivní komunikace. Mediátor se snaží přimět strany, aby bez ostychu a stresu aktivně spolupracovaly, sdělily své názory, postoje, zájmy, myšlenky a mohly tak dojít ke vzájemnému pochopení.<sup>37</sup>

### Techniky aktivního naslouchání

Způsob komunikace, kterým mediátor, aniž by monolog strany přerušoval či jakkoli hodnotil, dává najevo svůj zájem, pochopení a respekt k vyřčeným myšlenkám, postojům a zájmům hovořící strany. Jde zejména o:

- povzbuzování – výzva, dodání odvahy k zahájení (pokračování) vyprávění,
- objasnění – srovnávání získaných informací, nalezení jádra problému,
- parafrázování – opakování vyřčeného k vyjasnění správného pochopení,
- zrcadlení – porozumění pocitů a emocí a pomoc je zvládnout,
- shrnutí – stručné shrnutí hlavních myšlenek včetně emocí,
- ocenění – projev uznání a ocenění ochoty jednat a vzájemného respektu.<sup>38</sup>

---

<sup>36</sup> ŠIŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. s. 79-81. ISBN 978-80-262-0091-8.

<sup>37</sup> Tamtéž, s. 82-84.

<sup>38</sup> Tamtéž, s. 91-100.

## Neutrální jazyk

Mediátor se ve svém projevu musí vyvarovat jakéhokoli hodnocení, vlastních názorů, návrhů a rad. I pouhé přitakání může být vyloženo jako příklánění se k názoru jedné ze stran a to je nepřipustné. Mediátor je nucen používat specifický slovník, některé výrazy jsou nevhodné nebo dokonce zakázané.

Příklad:

*„Já bych v dané situaci udělal to, co paní Marie požaduje, protože to má logiku.*

*Nejde o neutrální výrok, protože mediátor nesmí souhlasit s druhou stranou a odvolávat se na logiku. Je to situace stran, mediátor nesmí podávat návrh či vyslovit souhlas.*

*Totéž v neutrálním jazyce:*

*Slyším, že pro paní Marii by připadalo v úvahu řešení ... Také zaznělo, že to pro vás není řešením. Pokuste se vysvětlit, proč s tímto řešením nesouhlasíte.“<sup>39</sup>*

## Přeformulování stížnosti na potřebu

Mediátor díky aktivnímu naslouchání zjistí skutečnou potřebu stran a za použití neutrálního jazyka sdělenou kritiku či stížnost přeformuluje tak, aby byla stranami vnímána právě ta potřeba, jejíž uspokojení je podstatou nalezení řešení sporu.<sup>40</sup>

## Hledání předmětu jednání

Předmětem jednání je téma, které má být v rámci mediace probráno, nově formulováno a se kterým má být pracováno s cílem nalezení vhodného řešení pro obě strany. V průběhu mediačního procesu mediátor pečlivě poslouchá a zapisuje potřeby stran. Jeho úkolem je správně formulovat téma, které jasně vystihuje potřebu.<sup>41</sup>

---

<sup>39</sup> ŠIŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. s. 104. ISBN 978-80-262-0091-8.

<sup>40</sup> Tamtéž, s. 105-110.

<sup>41</sup> Tamtéž, s. 111-115.

## **Ledolamka**

Mediátorovi tato dovednost usnadňuje uvolnění stran, překonání bariér, napomáhá k vzájemnému porozumění. Strany jsou v myšlenkách vraceny do doby, kdy byly v souladu a bez sporu. Pozitivně fungující společná minulost je zpravidla zklidní. Jsou vedeny k uvědomění si, co sporem ztrácejí. Dochází ke změně postoje umožňující zaměřit se na budoucnost.<sup>42</sup>

## **Oddělené jednání**

V některých případech, kdy jde o velmi vypjaté situace, které brání posunu k dohodě, se mediátor může rozhodnout jednat se stranami odděleně. Cílem odděleného jednání je zachování rovnováhy a úkolem mediátora je pomoci stranám zvládnout emoce, překonat neochotu naslouchat a přesvědčit strany k přímé vzájemné komunikaci při nalézání vhodného řešení. Oddělené jednání probíhá krátce s každou stranou zvlášť a následně je pokračováno opět na společném jednání. Specifickou formou je tzv. kyvadlové vyjednávání, kdy mediátor jedná po celou dobu se stranami odděleně a střídavě navštěvuje strany v jiných místnostech.<sup>43</sup>

## **Práce s nejhodnější alternativou – tzv. batnou**

*Batna* je zkratka z anglického *best alternative to a negotiated agreement*, což česky znamená nejlepší alternativa k uzavřené dohodě. Opakem je *Watna* z anglického *worst alternative to a negotiated agreement*, což česky znamená nejhorší alternativa k uzavřené dohodě.

V průběhu mediačního procesu může zaznít několik alternativ možného řešení. Mediátor pomáhá stranám ujasnit si, která z alternativ je nejlepší a která naopak nejhorší, avšak ještě přijatelná. Strany by si tak měly uvědomit důsledky a přínosy jednotlivých řešení.<sup>44</sup>

---

<sup>42</sup> ŠIŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. s. 116-117. ISBN 978-80-262-0091-8.

<sup>43</sup> Tamtéž, s. 118-123.

<sup>44</sup> Tamtéž, s. 124.

### **Práce v mediátorské dvojici**

Každý mediátor má rozdílné zkušenosti, vzdělání a reprezentuje různou společenskou skupinu. Jejich vzájemná spolupráce mediaci obohacuje, zkvalitňuje a přináší vyšší úroveň vedení procesu. Mediátoři mohou kombinovat své dovednosti. Mediační proces je zpravidla dynamičtější a efektivnější. Spolupracující mediátoři by měli vzájemně znát své strategie, měli by se umět doplňovat, měli by umět rychle reagovat, spoléhat se jeden na druhého a vzájemně se respektovat.<sup>45</sup>

---

<sup>45</sup> ŠIŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. s. 126-129. ISBN 978-80-262-0091-8.

## 5 TEORETICKÉ POJETÍ MEDIACE

### 5.1 Základní principy mediace

Mediace je postavena na několika principech, ze kterých lze vyvodit odlišnost od ostatních způsobů řešení sporů, rovněž tak i její klady a zápory.

#### **Dobrovolnost**

Dobrovolnost obsahuje dva prvky projevu vůle stran, a to vůli stran spor řešit mediací a vůli setrvat v mediačním procesu do jeho ukončení nebo mediaci kdykoli v jejím průběhu ukončit a obrátit se se svým nárokem na soud. Princip dobrovolnosti není nikterak dotčen ani soudní mediací, neboť soud může nařídít pouze první setkání s mediátorem nikoli mediaci, ta je i v tomto případě zahájena pouze z vůle stran sporu.

#### **Důvěrnost**

Důvěrnost je nutné uvědomit si ve dvou významech. Prvním je neveřejnost mediačního procesu. Mediačního procesu se mohou účastnit pouze strany sporu, případně osoby, kterým byl k účasti udělen výslovný souhlas stranami sporu, a mediátor. V daném je nutné ještě rozlišit důvěrnost jako charakteristiku procesu a důvěru, která je charakteristikou vztahu, a to důvěra stran sporu vůči mediátorovi a vzájemná důvěra stran sporu. Druhým významem principu důvěrnosti je mlčenlivost, která je v České republice dána zákonem<sup>46</sup> pouze mediátorovi a osobám, které se společně s mediátorem podílejí na zajištění přípravy a průběhu mediace.<sup>47</sup> Rozsah mlčenlivosti však lze upravit smlouvou o provedení mediace.

---

<sup>46</sup> DOLEŽALOVÁ, M., Š. HÁJKOVÁ, D. POTOČKOVÁ a J. ŠTANDERA. *Zákon o mediaci: komentář*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. s. 48. ISBN 978-80-7400-458-2.

<sup>47</sup> Dle § 9 odst. 1 zákona o mediaci je mediátor povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s přípravou a výkonem mediace, a to i po vyškrtnutí ze seznamu. To platí i v případě, kdy nebyla uzavřena smlouva o provedení mediace. Dle odst. 4 téhož paragrafu se povinnost mlčenlivosti vztahuje rovněž na osoby, které se s mediátorem podílejí na zajištění přípravy a průběhu mediace. Takovými osobami mohou být například experti přizvaní k posouzení odborných otázek, tlumočník, osoby, které vykonávají pro mediátora administrativní činnost nebo činnost ekonomického charakteru.

## Neutralita a nezávislost

„Neutralita a nezávislost jsou nejdražším majetkem mediátora. Jsou základem, na kterém je vybudována důvěra stran v mediátora.“<sup>48</sup> Mediátor je povinen provádět mediaci osobně, nezávisle, nestranně a s náležitou odbornou péčí.<sup>49</sup> Potřebnou důvěru pro bezproblémový průběh mediačního procesu mediátor získá za předpokladu nestrannosti a absence jakékoli zaujatosti vůči jedné ze stran. Současně mediátor musí působit neutrálně, nesmí dát najevo souhlas či nesouhlas, neměl by situaci vyhodnocovat ani sdělovat svůj názor na vyřešení sporu.

## Neformálnost

Neformálnost je typickým znakem mediace, který ji odlišuje od obecného soudnictví. Nevychází z procesních pravidel určující práva a povinnosti stran v jednotlivých fázích a lze vyvodit závěr, že není nutné průběh mediace a jednotlivých fází podrobně upravovat. Česká právní úprava tak obecně vymezuje postup mediátora, průběh mediace, poučovací povinnost a doručování písemností. Poučovací povinnost je mediátorovi uložena již před zahájením mediace<sup>50</sup>, aby strany měly dostatek informací k rozhodnutí, zda k řešení svého sporu mediaci využijí.

Dále pak formuluje podmínky pro zápis do seznamu mediátorů, vztah k soudnímu řízení týkající se předmětu mediace, působnost Ministerstva spravedlnosti a České advokátní komory v této oblasti, okamžik zahájení mediace, ukončení mediace (úspěšně i neúspěšně), přestupky a jiné správní delikty, kterých se může fyzická nebo právnická osoba dopustit na úseku mediace, včetně výše pokut.

„Mediaci je třeba vnímat jako hmotněprávní dohodu stran sporu a mediátora o tom, že se v rámci dohodnutých a sjednaných pravidel, jejichž obecný rámec stanoví právní úprava, pokusí s využitím odborných znalostí a dovedností mediátora nalézt přijatelné řešení, které by jejich spor odstraňovalo. Veškerá práva a povinnosti stran

---

<sup>48</sup> DOLEŽALOVÁ, M. *Etický kodex advokáta – mediátora. Bulletin advokacie. Česká advokátní komora v Praze*, 6/2013. s. 22. ISSN 1210-6348.

<sup>49</sup> DOLEŽALOVÁ, M., Š. HÁJKOVÁ, D. POTOČKOVÁ a J. ŠTANDERA. *Zákon o mediaci: komentář*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. s. 40 - § 8 odst. 1 písm. a). ISBN 978-80-7400-458-2.

<sup>50</sup> Tamtéž, s. 15 - § 3 odst. 4.

*sporu a mediátora jsou zakotveny buď v zákonné úpravě, nebo musí být odvozeny od smlouvy o provedení mediace.*<sup>51</sup>

### **Sebeurčení a převzetí zodpovědnosti**

Mediace vychází z předpokladu schopnosti stran posoudit podstatu sporu, vzájemně komunikovat pod vedením mediátora a nalézt přijatelné řešení. O všech otázkách rozhodují strany sporu, samy si určují a navrhuji řešení. Strany sporu tedy přejímají plnou odpovědnost za svá rozhodnutí.

Oba principy jsou vyjádřeny v zákonné úpravě ust. § 3 odst. 3 ZoM, který určuje, že za obsah mediační dohody jsou odpovědné pouze strany konfliktu.<sup>52</sup> Přičemž o této odpovědnosti je mediátor povinen strany informovat ještě před zahájením mediace. Mediátor tedy nenese odpovědnost za ujednání stran.

## **5.2 Směry v mediaci**

Průběh mediace se v současné době v České republice může ubírat třemi základními směry, a to facilitativním, evaluativním a transformativním. Facilitativní mediace, která je původním a nejrozšířenějším směrem, tvoří většinou základní výukový rámec vzdělávání mediátorů. Evaluativní a transformativní mediace na mediaci facilitativní navazuje a má své zastánce ale i kritiky.<sup>53</sup> Mediátor může využívat dané směry libovolně, může je i kombinovat, neboť nejsou nikterak závazné a zpravidla se mediátor kloní k tomu směru, jehož vzdělávacím výcvikem prošel, nebo který je bližší k jeho původnímu vzdělání.

---

<sup>51</sup> HORÁČEK, T. *Základní principy mediace (z právního i neprávního pohledu)*. *Bulletin advokacie*. Česká advokátní komora v Praze. 6/2013, s. 21. ISSN 1210-6348.

<sup>52</sup> DOLEŽALOVÁ, M., Š. HÁJKOVÁ, D. POTOČKOVÁ a J. ŠTANDERA. *Zákon o mediaci: komentář*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. s. 15 - § 3 odst. 3. ISBN 978-80-7400-458-2.

<sup>53</sup> ŠÍŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. s. 42. ISBN 978-80-262-0091-8.



### **Facilitativní mediace**

(z anglického *facilitate* – usnadnit, umožnit)

Nejrozšířenější a nejčastěji využívaný směr představující standard vzdělání v mediaci. Mediátor je zde opravdu v roli nestranné třetí osoby vedoucí strany ke vzájemné komunikaci, k pochopení potřeb a zájmů a k vzájemnému porozumění tak, aby bylo dosaženo efektivního řešení, aniž by mediátor jakkoli hodnotil či posuzoval návrhy stran. Daným směrem je dosaženo aktivního zapojení stran do celého procesu mediace. Mediátor je pouze garant průběhu procesu mediace.<sup>54</sup>

### **Evaluativní mediace**

(z anglického *evaluate* – ohodnotit, posoudit)

Oproti facilitativnímu směru je u evaluativní mediace žádoucí zapojení mediátora a vyjádření jeho vlastního názoru. Mediátor je tak oprávněn hodnotit návrhy řešení stran, analyzovat reálnost navržených řešení a posuzovat je v souladu s platnými právními předpisy. Mediátor je vystaven riziku ztráty nestrannosti a následně i důvěry jedné ze stran. Je tedy nezbytné, aby navržené řešení bylo vyvážené a nestraniho pouze jedné straně. Tento směr staví do pozadí potřeby stran a upřednostňuje právní stránky procesu. Evaluativní mediace má nejvíce zastánců z řad advokátů a odborníků na proces a je doporučována zejména při řešení obchodních sporů.<sup>55</sup>

### **Transformativní mediace**

(z anglického *transfer* – přenést, převést)

Nejnovější směr, který má nejbližší k psychologii a v současné době se dostává více do povědomí. Největším zastáncem a propagátorem v České republice je Mgr. Robin Brzobohatý<sup>56</sup> zakladatel Mediačního centra Olomouc. Cílem tohoto směru není nalézt řešení, ale zaměřuje se na posílení a narovnání vztahů a na pochopení situace své i druhých. Snahou mediačního procesu je změna postojů a vztahů stran.

---

<sup>54</sup> ŠIŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. s. 42. ISBN 978-80-262-0091-8.

<sup>55</sup> Tamtéž, s. 43-44.

<sup>56</sup> *ESI* [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <http://www.esi-cz.eu/projekty/mediace-sance-prace/nasi-prednasejici/176-mgr-robin-brzobohaty>.

Mediace připomíná terapii, při níž mediátor nechává strany volně vyjadřovat své emoce a snaží se, aby se strany vzájemně pochopily a poznaly své potřeby.<sup>57</sup>

### 5.3 Druhy mediace

Mediaci lze rozlišit s ohledem na povahu a způsob vedení mediačního procesu dle využití práva v rámci mediace na zájmovou a nárokovou mediaci a dle právního hlediska na mediaci ze zákona, soudní a mediaci z vůle stran.<sup>58</sup>

#### Zájmová mediace

Nejrozšířenější způsob procesu mediace zaměřený na potřeby, zájmy a cíle stran sporu, kde hlavní úlohou mediátora je správně motivovat a korigovat strany sporu ke vzájemné komunikaci tak, aby byly schopny samy nalézt optimální a stranami akceptovatelné řešení sporu.<sup>59</sup>

#### Nároková mediace

Tento způsob je méně známý a mediátor zde vystupuje v roli podobné rozhodci v rozhodčím řízení. Mediátor je tedy oprávněn řešit sporné otázky, vypracovat odborný posudek, analyzovat konflikt a vydat nezávazné rozhodnutí v souladu s právními předpisy. Na vůli stran sporu je pak rozhodnutí, zda takto mediátorem nabídnuté řešení přijmou či odmítnou. V naší zemi není tato metoda možná, neboť mediátor není dle zákona o mediaci oprávněn poskytnout stranám v průběhu mediace právní služby.<sup>60</sup>

#### Mediace ze zákona

V České republice a i obecně je u mediačního procesu kladem důraz na dobrovolnost a vzhledem k tomu, že mediace ze zákona postrádá složku dobrovolnosti, odporuje principu alternativních způsobů řešení sporů. I přesto je

---

<sup>57</sup> ŠIŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. s. 45. ISBN 978-80-262-0091-8.

<sup>58</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 21. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>59</sup> Tamtéž, s. 21.

<sup>60</sup> Tamtéž, s. 21-22.

v některých zemích právně zakotvena (například Belgie). Lze se domnívat, že cílem právní úpravy je snaha o smírné, rychlejší a účinnější řešení sporů bez využití a zatížení obecných soudů.<sup>61</sup>

### **Mediace soudní**

Je varianta formy řešení sporu, kterou nařídí nebo navrhne soudce, respektive soud, v souladu s ust. § 100 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (OSŘ), pokud shledá, že daný spor je vhodné a účelné vyřešit smírnou cestou. Soud v takovém případě přeruší soudní řízení na dobu maximálně 3 měsíce a nařídí stranám první setkání se zapsaným mediátorem v rozsahu 3 hodin, které spočívá v informování stran o všech skutečnostech ohledně mediačního procesu. Následně je na vůli stran, zda k řešení sporu mediací využijí či nikoli. Soud může nařídít první setkání s mediátorem jak se souhlasem stran, tak i bez jejich souhlasu. Účastníkům za jimi odmítnuté první setkání s mediátorem, které je dle ust. § 150 OSŘ povinné, je možno uložit sankci - pokutu. Samotný průběh mediace je pak již na vůli stran a soudu nepřisluší mediaci nařídít.<sup>62</sup>

### **Mediace z vůle stran**

S ohledem na existenci základního principu dobrovolnosti se v tomto druhu mediace jedná bezesporu o nejčastější formu mediačního řízení a je nejvhodnějším typem alternativního způsobu řešení sporů.

V daném případě rozlišujeme dva druhy:

- smluvní – strany si již předem domluvily a zvolily způsob řešení případně vzniklého sporu a ve smlouvě si sjednaly tzv. mediační doložku, kdy jejím obsahem je, že v případě vzniku sporu vynaloží veškeré úsilí k vyřešení vzniklého sporu primárně mimosoudní smírnou cestou a až poté, pokud tato jednání budou bezúspěšná, obrátí se se svými nároky na soud,

---

<sup>61</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 22. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>62</sup> Tamtéž, s. 22-23.

- mimosmluvní – v případě absence mediační doložky, ale existence vůle vyřešit spor formou mediace, je zde dána možnost podstoupit mediaci i bez předchozího závazku stran sporu.<sup>63</sup>

## 5.4 Fáze mediace

Proces mediace je tvořen následujícími fázemi:

- příprava na mediaci,
- zahájení mediace,
- sběr informací,
- definice témat,
- hledání možností,
- hodnocení možností,
- formulace výsledků,
- realizace a korekce.

Mediátoři nevstupují do řešení sporu bez předcházející (často velmi pečlivé) přípravy. Je zvykem strany sporu ještě před začátkem mediačního sezení seznámit s principy samotného mediačního procesu, dále pak s účelem a průběhem mediace i s rozdělením rolí při mediaci, včetně ověření si skutečnosti, zda účastníci těmto principům a vysvětlení porozuměli.<sup>64</sup> Ve snaze předejít komplikacím je taktéž možné o dohodnutých podmínkách (a někdy je to i přímo žádoucí) vyhotovit zápis ve formě jednoduché dohody nebo objednávky.

Je třeba účastníkům připomenout hlavní znaky jednotlivých rolí. Především si musejí uvědomit, že mediátor nerozhoduje, nesoudí a neurčuje, kdo je v právu. Musí být nestranný a odpovídá jen za samotný proces, nikoliv za výsledek. Je především jejich průvodcem ve sporu. Účastníci naopak rozhodují o dohodnutém výsledku i o tom, zda bude uveden v život.

---

<sup>63</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 24. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>64</sup> PLAMÍNEK, J. *Mediace: nejúčinnější lék na konflikty*. Praha: Grada, 2013. s. 95. ISBN 978-80-247-5031-6.

Ve fázi bezprostředně následující po zahajovací fázi mediátor „nasává“ informace. Snaží se získat představu o tom, jaké postoje účastníci mediace zaujmají, jaké zájmy stojí v pozadí, snaží se pochopit potřeby účastníků a odhadnout, jaké jsou jejich skutečné požadavky a priority.<sup>65</sup>

Mediátoři nejdříve pomáhají stranám konfliktu pochopit společné zájmy. Na společné zájmy totiž účastníci sporu doposud v průběhu konfliktu zapomínali a nevěnovali se jim. Podstatou fáze hledání možností je vytvořit zásobník zcela nezávazných nápadů, námětů, návrhů nebo dílčích řešení pro jednotlivá témata, ze kterého vyplyne soubor možných řešení, která následně pod vedením mediátora účastníci sporu probírají, zkoumají meze přijatelnosti a pokoušejí se možnosti doplňovat, upravovat a rozvíjet tak, aby byly přijatelné.

Výsledkem práce je finální dohoda, která je pro všechny strany přijatelná, což v případě písemné dohody stvrzují účastníci mediace svými podpisy. Strany sporu čeká mnohdy ještě dlouhá cesta, během níž dohodu realizují v praxi. Proto svědomití mediátoři nabízejí stranám složitějších sporů také společné zpracování realizačního plánu, tedy popisu cesty, jímž bude sjednaná dohoda prakticky uskutečněna.

## **5.5 Oblasti využití mediace**

### **Rodinná mediace**

Rodinná mediace je velice náročný proces, který se zaměřuje na zprostředkování řešení konfliktů mezi členy (vlastní i nevlastní) rodiny. Patří sem zejména rozvodové spory, které se řadí z mnoha hledisek k nejvíce emočně a citově náročným. Tento typ mediace umožňuje rodinným příslušníkům vyřešit sporné a konfliktní situace, a také snížit psychické napětí, vyčerpání a únavu. Neméně důležitou součástí rodinné mediace je i její schopnost do budoucna zachovat korektní a slušné vztahy mezi rodinnými příslušníky, mezi nimiž vznikl mediací řešený spor.

---

<sup>65</sup> PLAMÍNEK, J. *Mediace: nejúčinnější lék na konflikty*. Praha: Grada, 2013. s. 103. ISBN 978-80-247-5031-6.

Předmětem rodinné mediace jsou řešení rozvodových a porozvodových situací, úpravy výchovy dětí, úpravy styku s dětmi, spory vícegenerační, příbuzenské, manželské, úpravy výživného, majetkové a finanční vztahy, uspořádání bytových otázek, uspořádání vícegeneračního soužití, výchovné problémy s dětmi, problémy domácího násilí, rodinné komunikační a vztahové problémy.<sup>66</sup>

Obtížnost rodinné mediace stěžuje fakt, že mediátor do ní vstupuje zpravidla dlouhou dobu poté, co původní konflikt vznikl, klienti jej nedokázali (dlouhodobě) vyřešit a „opevnili se ve svých zákopech a spor zatvrdili“. Cílem a prvotním zájmem rodinné mediace je především stabilizace poměrů rodičů a dětí (rodinná mediace se snaží o to, aby děti byly vystaveny co nejmenšímu množství konfliktů ze strany rodičů, a aby se rodiče snažili děti ochránit od psychických problémů, jimiž mohou trpět právě na základě dlouhotrvajících bojů o svěření dítěte).<sup>67</sup>

### **Firemní mediace**

Objektem firemní mediace (též zvané mediace na pracovišti) jsou konflikty v rámci pracovněprávních vztahů a organizace práce. Cílem firemní mediace je jednak vyřešení samotného konfliktu (situačního nebo chronického), ale také plnění preventivní funkce – eliminuje totiž fluktuaci, ztrátu angažovanosti a motivovanosti pracovníků, zlepšuje sociálně – psychologické klima pracoviště, celkovou pověst podniku, zvyšuje výkonnost pracovníků a pracoviště.

Předmětem firemní mediace jsou pracovně – právní spory, zaměstnanecké spory, spory podřízených a nadřízených, spory managementu, spory majitele a managementu, neshody mezi spolumajiteli firem, spory mezi firmami, spory mezi firmou a zákazníkem, smírčí jednání.<sup>68</sup>

---

<sup>66</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 25. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>67</sup> HOLÁ, L. *Mediace: způsob řešení mezilidských konfliktů*. Praha: Grada, 2003. s. 137. ISBN 80-247-0467-6.

<sup>68</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 26. ISBN 978-80-87974-07-0.

Nahlédneme-li na firemní mediaci z pohledu mediátora a jeho role, je třeba zdůraznit důležitost dodržování principu nestrannosti a neutrality, specificky nutné je to zejména při mediování konfliktů mezi nadřízenými a podřízenými pracovníky.<sup>69</sup>

Smírné a dobrovolné řešení a urovnání pracovních sporů je doporučováno i v čl. 6. odst. 3. Evropské sociální charty ze dne 18. 10. 1961, jejíž je Česká republika signatářským státem (Sdělení Ministerstva zahraničních věcí 14/2000 Sb.m.s.)<sup>70</sup>

### **Občanská mediace**

Specifičnost občanské mediace (někdy označované jako komunitní mediace) je dána zájmem najít nejlepší řešení konfliktů, které ne vždy musí naplňovat zájem společnosti.

Předmětem občanské mediace jsou nejrozličnější spory – občanské, sousedské, majetkové a finanční, dědické, pracovní, pracovněprávní, zaměstnanecké, autorské, ekologické, dále spory mezi vlastníky nemovitých věcí v postavení pronajímatelů a jejich nájemci, vztahy mezi občany a institucemi, vzájemné vztahy mezi občany, spory uvnitř komunit, přestupky, smírčí jednání.<sup>71</sup>

Sousedské konflikty jsou relativně novou oblastí uplatnění mediace a kladou specifické nároky na mediátora jako klíčovou osobu. Mediátor musí při řešení postupovat velmi opatrně, bod po bodu, musí nastavit a střežit velmi přesná pravidla vedení hovoru a bedlivě pracovat s postupně získávanými informacemi. Nesmí opomíjet přání a potřeby účastníků. S účastníky vede diskuzi, dotazuje se na jejich spokojenost se samotným mediačním procesem, měl by opakovaně zjišťovat, zda účastníci sporu potřebují další konzultace, informace či změnu podmínek tak, aby co nejlépe a nejpevněji zajistily jejich budoucí vzájemné soužití a standardní sousedské vztahy. Role mediátora je důležitá i na konci samotného procesu a při dosažení výsledku.<sup>72</sup>

---

<sup>69</sup> HOLÁ, L. *Mediace: způsob řešení mezilidských konfliktů*. Praha: Grada, 2003. s. 144. ISBN 80-247-0467-6.

<sup>70</sup> *Evropská sociální charta* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/files/clanky/1218/esch.pdf>.

<sup>71</sup> JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. s. 26-27. ISBN 978-80-87974-07-0.

<sup>72</sup> HOLÁ, L. *Mediace: způsob řešení mezilidských konfliktů*. Praha: Grada, 2003. s. 143. ISBN 80-247-0467-6.

## Obchodní mediace

Obsahem obchodní mediace jsou především konflikty věcné povahy, které jsou řešeny s cílem udržení si obchodní transakce a budoucího zachování dobrých obchodních vztahů. Obchodní mediace má svá specifika v cílech, v přístupu mediátora, v mediačních uspořádáních a v používaných technikách. Pro obchodní mediaci je charakteristické, že strany přistupují k řešení aktivně a snaží se dosáhnout výsledku akceptovaného pro všechny zúčastněné s určitou autoritou třetí osoby jako průvodce řešení daného sporu. Mediátor při obchodní mediaci musí mít širokou škálu znalostí z oblastí právních, finančních, daňových a jiných předpisů. Je zde proto vhodnější zvolit mediátora – právníka.

V odborné literatuře se vyskytuje i názor, že podmínkou vhodnosti využití mediace je rovnost stran. Tato podmínka není zcela nutná, pokud strany mají vůli se dohodnout a jsou schopny vzájemného respektu. Pak je na osobě mediátora, aby průběh mediace zvládl, poskytl stranám stejné podmínky k vyjádření svého názoru tak, aby žádná ze stran necítila převahu strany druhé. Samozřejmě pocitově slabší strana může mít obavy z vyslovení svých požadavků a může ustupovat, ale to už je, jak je uvedeno výše, úlohou mediátora, aby zajistil pro obě strany rovné postavení. Rozhodně nelze usuzovat, že by nerovné postavení stran, bylo zásadní překážkou mediace.

Využívat mediaci v řešení obchodních sporů se doporučuje z následujících důvodů:

- úspora času (srovnáme-li délku průměrného soudního řízení v obchodních věcech, které v České republice podle údajů Českého statistického úřadu trvá 603 dnů, s délkou mediačního řízení, které trvá řádově několik dnů, nezářídka hodin, je výhodnost mediace zcela nasnadě),<sup>73</sup>
- úspora peněz (mediace je bezesporu levnějším řešením, než arbitráž či soudní řízení),
- ochrana obchodních vztahů a ochrana dobrého jména (společnosti, které využívají k řešení svých sporů konsensus a vyjednávání, mají přirozeně

---

<sup>73</sup> SVATOŠ, M. *Výhody a nevýhody mediace obchodních sporů* [online]. [cit. 2018-01-10]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/vyhody-a-nevyhody-mediace-obchodnich-sporu>.



lepší jméno, než notoričtí žalobci, a to nejenom ve vztahu k obchodním parterům, ale také vůči svým klientům),

- kontrola nad průběhem řízení a podobou výstupu,
- neformálnost, pružnost a komplexnost.

Předmětem obchodní mediace mohou být obchodní či mezifiremní spory, spory plynoucí z nedodržení podmínek obchodních smluv, kontraktační záležitosti, dlužné částky, poskytované služby, kvalita výrobků, dodavatelsko-odběratelské vztahy, reklamace, majetkové a finanční spory, neshody mezi společníky, spory mezi společnostmi a zákazníkem.

Za nevhodné spory k mediaci lze pak označit spory mezi stranami, kde naopak nerovnost jejich postavení je velmi zřetelná, jedna ze stran je pod tlakem, druhé strany se obává a takováto nerovnost by převyšovala schopnosti mediátora vhodně vést mediaci. Dále pak spory mezi stranami vedoucími dlouhodobý nesmiřitelný boj, neschopnými vzájemně komunikovat, nebo v případě, kdy jedna ze stran vyžaduje autoritativní rozhodnutí, neboť nechce rozhodnout a brát za výsledek odpovědnost. Rovněž pak spory, kdy je jedna ze stran velmi uzavřená a odmítá komunikovat, nebo naopak je agresivní.

## 5.6 Výhody mediace

Bezesporu velkou výhodou mediace je, že touto metodou lze řešit komplexně většinu sporů. Dále pak lze spatřovat výhody v:

- dobrovolnosti,
- neformálnosti,
- kontrole nad celým průběhem mediačního procesu,
- prostoru pro komunikaci,
- vlastním rozhodování, převzetí odpovědnosti za řešení,
- pochopení sporu,
- prostoru pro objasnění zájmu a potřeb,
- menší psychická zátěž a stres,
- zlepšení či narovnání vztahu,

- zachování budoucí spolupráce,
- efektivnosti (rychlost a úspora),
- odlehčení soudům.<sup>74</sup>

## 5.7 Nevýhody mediace

Strany by hned v počátku měly velmi pečlivě zvážit vhodnost využití mediace, aby se následně výhody této metody nestaly nevýhodami, aby se naopak řešení sporu neprotahovalo a nevznikaly zbytečné náklady. Rizikem se zde stává výše citovaná výhoda dobrovolnosti, neboť pokud se některá ze stran rozhodne proces mediace v jejím průběhu ukončit, neexistuje nic, co by ji mohlo přimět v mediaci pokračovat.

Hlavní nevýhody či rizika mohou být v tom, že:

- nelze využít vždy a na každý spor (tedy lze, ale s nejistým výsledkem; v některých případech postrádá smysl; případná mediace by byla velmi obtížná či nemožná),
- je dobrovolná (možnost ukončení v kterékoli fázi procesu mediace),
- není garance vyřešení sporu,
- je možné zneužití mediace silnější stranou, případně stranou s manipulovatelnou schopností,
- lze mediaci zneužít k získání informací o druhé straně,
- může být zneužita jen ke stavení zákonných lhůt (promlčecích a prekluzivních),
- samotná mediační dohoda není exekučním titulem (lze však závaznosti dosáhnout, pokud strany předloží ke schválení soudu v rámci smírčího řízení dle OSŘ, nebo je dohoda sepsána ve formě notářského zápisu s přímou vykonatelností).<sup>75</sup>

---

<sup>74</sup> WINTEROVÁ, A., A. MACKOVÁ a kol. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2014. s. 561-562. ISBN 978-80-7201-940-3.

<sup>75</sup> Tamtéž, s. 557, 602.

## 6 PRAKTICKÁ ČÁST

Záměrem praktické části práce bylo zjištění míry zahlcenosti soudů a průměrné délky trvání soudních sporů a dále zjištění povědomí o mediaci mezi laickou veřejností, její případné zkušenosti a názory. Současně mě zajímal i pohled na mediaci advokátů a rovněž postoj a názory mediátorů.

### 6.1 Cíle praktické části

V první řadě jsem si vytyčila cíl porovnat statistiky soudů uplynulých let v oblasti občanskoprávních sporů. Zajímal mě počet sporů, jejich způsob vyřízení, délka trvání soudního řízení od jeho zahájení do pravomocného rozhodnutí a jak se změnil počet sporů od zavedení zákonné úpravy mediace. Druhým cílem bylo zjistit, zda je veřejnost informována o alternativních způsobech řešení sporů, zda ví, co je mediace a jaké hledisko je pro ni důležité v případě řešení sporu. Jako třetí cíl jsem si stanovila zjištění názoru advokátů. A posledním cílem bylo zjistit informace z praxe mediátorů, a to především zastoupení jednotlivých druhů mediací, nejčastější oblasti využití, délku mediačního procesu a úspěšnost mediace.

### 6.2 Hypotézy

S ohledem na získané teoretické znalosti a vytyčené cíle jsem vyslovila několik hypotéz:

- Zahlcenost soudů klesá.
- Průměrná délka trvání soudního řízení od jeho zahájení do pravomocného rozhodnutí se snižuje.
- Od účinnosti zákona o mediaci vzrostl počet soudem nařízeného prvního setkání s mediátorem a vzrostl počet sporů vyřízených – ukončených mediační dohodou.

- Stále je malá informovanost o mediaci mezi veřejností
- Veřejnost není připravena převzít odpovědnost za svá rozhodnutí.
- Advokáti se k mediaci staví negativně.
- Nejčastější využití mediace je v oblasti rodinné.
- Délka mediačního procesu trvá jen pár dní.
- Procento úspěšnosti ukončení mediačního procesu dohodou je vysoké.
- Obchodní spory je vhodné řešit prostřednictvím mediace

### 6.3 Popis zvolené techniky

Pro svůj výzkum jsem zvolila kvantitativní metodu – dotazníková šetření. Na základě teoretických poznatků jsem vytvořila tři anonymní dotazníky s uzavřenými i otevřenými otázkami, které byly adresovány třem různým skupinám respondentů, a to laické veřejnosti, advokátům a mediátorům. Dotazníky jsem zpracovala na webových stránkách společnosti Survio s. r. o., která provozuje službu pro tvorbu online dotazníků.<sup>76</sup> Server dané společnosti umožňuje průběžné sledování vyplňování dotazníků, a to jako celku i jednotlivě. Nasbíraná data jsou zpracovávána přehledně do grafů a tabulek. Společnost dále nabízí za úplaty vygenerování konečné analýzy výsledků. Prostřednictvím přímého odkazu jsem dotazníky distribuovala k respondentům. Dotazník Mediace – občané jsem umístila na sociální síť Facebook. Dále jsem odkaz rozeslala prostřednictvím e-mailu svým blízkým a známým, kteří nemají facebookový profil. Dotazník Mediace – mediátoři jsem rozeslala na e-mailové adresy uveřejněné na webových stránkách justice.cz<sup>77</sup> a cak.cz<sup>78</sup>. Dotazník Mediace – advokáti jsem rozeslala na e-mailové adresy uveřejněné na webových stránkách cak.cz<sup>79</sup> a firmy.cz<sup>80</sup>.

<sup>76</sup> *Survio.com* [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>.

<sup>77</sup> *Justice.cz* [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: [http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003\\_ZverejneniVybranychUdaju.aspx](http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx).

<sup>78</sup> *Česká advokátní komora* [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=8402>.

<sup>79</sup> *Česká advokátní komora* [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=326>.

<sup>80</sup> *Firmy.cz* [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.firmy.cz/?q=advok%C3%A1ti>.

## 6.4 Popis výzkumného vzorku

Dotazník Mediace – občané byl distribuován mezi neurčený počet respondentů. Dle statistiky respondentů dotazník navštívilo 159 respondentů a do výzkumu se zapojilo 104 respondentů, tj. 65,4 %. Z celkového počtu respondentů bylo 78 žen (75 %) a 26 mužů (25 %). Nejpočetnější věkovou skupinou byli respondenti ve věku mezi 41-50 lety, a to 40 (38,5 %) a nejméně zastoupenou věkovou skupinou byli senioři na 61 let, a to 9 (8,7 %).

Další statistické údaje respondentů z této skupiny:

- 94 (90,4 %) pochází ze Středočeského kraje a Prahy,
- 64 (61,5 %) má středoškolské vzdělání,
- 34 (32,7 %) je vysokoškolsky vzdělaných,
- 49 (47,1 %) je v zaměstnaneckém poměru,
- 23 (22,1 %) podniká.

Dotazník Mediace – advokáti byl rozeslán na 170 dostupných e-mailových adres. Dle statistiky respondentů dotazník navštívilo 41 respondentů, což je pouhých 24 % z oslovených. Z těchto respondentů jich 21 dotazník vyplnilo, tj. 51,2 %. Z celkového počtu respondentů bylo 12 žen (57,1 %) a 9 mužů (42,9 %). Nejpočetnější věkovou skupinou byli respondenti ve věku mezi 31–40 lety, a to 8 respondentů (38,1 %). V dotazníkovém šetření bylo advokáty poměrně rovnoměrně zastoupeno 8 krajů s největším zastoupením výkonu praxe do 10 let, a to 13-ti advokáty (61,9 %).

Dotazník Mediace – mediátoři byl rozeslán na 250 dostupných e-mailových adres. Dle statistiky respondentů dotazník navštívilo 45 respondentů, což je pouhých 18 % z oslovených a z těchto respondentů jich 21 dotazník vyplnilo, tj. 46,7 %. Z celkového počtu respondentů bylo 15 žen (71,4 %) a 6 mužů (28,6 %). Nejpočetnější věkovou skupinou byli respondenti ve věku mezi 31– 40 a 41–50 lety, a to 9 (42,9 %) z každé věkové skupiny. V dotazníkovém šetření bylo mediátory zastoupeno 8 krajů, kdy 10 (47,6 %) mediátorů provozuje praxi v Praze a 10 (47,6 %) mediátorů vykonává praxi déle než 5 let.

## 6.5 Výzkumná data

Tabulka 1: Statistika soudních řízení

Soudní řízení v občanskoprávních věcech u krajských a okresních soudů					
Rok	Počet věcí (spisů)	Průměrná délka soudního řízení ode dne zahájení do dne právní moci (ve dnech)	Počet nařízení setkání s mediátorem	Způsob vyřízení	
				Smírem	Schválením mediační dohody
2012	695 462	367	X	9 243	24
2013	650 450	398	X	9 867	56
2014	597 381	389	140	10 007	45
2015	502 915	363	315	10 668	25
2016	432 025	325	658	10 439	32

Zdroj<sup>81</sup>

Tabulka 2: Dlouhotrvající soudní řízení

Počet soudních řízení trvajících déle než je průměrná délka soudního řízení ode dne jeho zahájení do dne právní moci						
Rok	6 – 12 měsíců	Podíl %	1 – 2 roky	Podíl %	Déle než 2 roky	Podíl %
2012	210 196	30,2	157 206	22,6	74 896	10,7
2013	138 146	21,2	151 195	23,2	103 363	15,9
2014	132 673	22,2	93 839	15,7	109 559	18,3
2015	125 852	25,0	82 926	16,5	64 798	12,9
2016	114 069	26,4	55 589	12,9	43 965	10,2

Zdroj<sup>82</sup>

<sup>81</sup> Justice.cz [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <http://eslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>.

<sup>82</sup> Justice.cz [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <http://eslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>.

V následující části uvádím konkrétní data získaná dotazníkovým šetřením.

Z několika prvních otázek v dotazníku Mediace – občané jsem se snažila získat informace o povědomí laické veřejnosti o mediaci, zda by mediaci pro řešení svého sporu využili, proč ne a když ano, tak v jaké oblasti.

Tabulka 3: Povědomí občanů

<b>Slyšel/a jste někdy o mediaci?</b>		
<b>Ano</b>	67	64,4 %
<b>Ne</b>	37	35,6 %
<b>Využil/a byste mediaci k řešení sporu?</b>		
<b>Rozhodně ano</b>	16	15,4 %
<b>Spíše ano</b>	69	66,3 %
<b>Spíše ne</b>	19	18,3 %
<b>Rozhodně ne</b>	0	0 %
<b>Pokud byste mediaci k řešení sporu nevyužil/a, bylo by to z důvodu?</b>		
<b>Nemám dostatek informací</b>	46	61,3 %
<b>Nevím, na koho se obrátit</b>	31	41,3 %
<b>Nemám v tuto metodu důvěru</b>	10	13,3 %
<b>Preferuji soudní rozhodnutí</b>	7	9,3 %
<b>Pokud byste mediaci k řešení sporu využil/a, byla by to mediace v oblasti?</b>		
<b>Rodinné</b>	63	60,6 %
<b>Firemní</b>	32	30,8 %
<b>Občanské</b>	74	71,2 %
<b>Obchodní</b>	21	20,2 %

Zdroj<sup>83</sup>

<sup>83</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

Další série otázek byla zaměřena na respondenty, kteří již nějakou zkušenost s mediací měli. Zbylé otázky byly shodné pro všechny skupiny respondentů a ty shrnu a porovnáám níže.

Tabulka 4: Zkušenosti občanů

<b>Zúčastnil/a jste se již mediace?</b>		
<b>Ano</b>	9	8,7 %
<b>Ne</b>	95	91,3 %
<b>Pokud jste se zúčastnil/a mediace, byla to mediace?</b>		
<b>Soudem nařízená</b>	4	21,1 %
<b>Dobrovolná</b>	15	78,9 %
<b>Pokud jste se zúčastnil/a mediace, byla to mediace v oblasti?</b>		
<b>Rodinné</b>	7	43,8 %
<b>Firemní</b>	3	18,8 %
<b>Občanské</b>	6	37,5 %
<b>Obchodní</b>	3	18,8 %
<b>Pokud jste se mediace zúčastnil/a, byla ukončena?</b>		
<b>Neúspěšně - bez uzavření dohody</b>	1	8,3 %
<b>Úspěšně - uzavřením dohody</b>	11	91,7 %

Zdroj<sup>84</sup>

<sup>84</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)



Z dotazníku Mediace – advokáti jsem měla v úmyslu získat informace o postoji advokátů k mediaci, zda se snaží vést klienty ke smírnému řešení, jestli klienty informují o možnosti využití mediace a jaké mají zkušenosti s mediačním procesem.

Tabulka 5: Postoj advokátů k dohodě

<b>Snažíte se vést klienty ke smírnému řešení sporu?</b>		
<b>Rozhodně ano</b>	12	57,1 %
<b>Spíše ano</b>	9	42,9 %
<b>Spíše ne</b>	0	0 %
<b>Rozhodně ne</b>	0	0 %
<b>Informujete klienty o možnosti využití řešení sporu mediací?</b>		
<b>Vždy</b>	0	0 %
<b>Ano, pokud shledám vhodnost a že by toto řešení mělo naději na úspěch</b>	5	23,8 %
<b>Ano, ale snažím se dovést klienty k dohodě sám/sama</b>	10	47,6 %
<b>Většinou ne</b>	5	23,8 %
<b>Nikdy</b>	1	4,8 %

Zdroj<sup>85</sup>

<sup>85</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

Tabulka 6: Zkušenosti advokátů

<b>Účastnil/a jste se někdy mediačního procesu jako právní zástupce strany sporu?</b>		
<b>Ano</b>	8	38,1 %
<b>Ne</b>	13	61,9 %
<b>Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, o jaký druh mediace se jednalo?</b>		
<b>Nañízená soudem</b>	8	100 %
<b>Z vůle stran</b>	0	0 %
<b>Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, jednalo se o mediaci v oblasti?</b>		
<b>Rodinné</b>	2	25 %
<b>Firemní</b>	0	0 %
<b>Občanské</b>	3	37,5 %
<b>Obchodní</b>	3	37,5 %
<b>Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, byla mediace ukončena?</b>		
<b>Úspěšně - uzavřením dohody</b>	5	62,5 %
<b>Neúspěšně - bez uzavření dohody</b>	3	37,5 %
<b>Pokud byste byl/a požádán/a klientem o účast při mediaci, zúčastnil/a byste se?</b>		
<b>Rozhodně ano</b>	18	85,7 %
<b>Spíše ano</b>	3	14,3 %
<b>Spíše ne</b>	0	0 %
<b>Rozhodně ne</b>	0	0 %

Zdroj<sup>86</sup>

<sup>86</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

Respondentů ze skupiny mediátorů jsem se prostřednictvím dotazníku Mediace – mediátoři dotazovala na informace vyplývající z jejich profese mediátora. Zajímalo mě zejména v jaké oblasti je mediace nejčastěji využívána, jaký druh převažuje, jaké je procento úspěšnosti, jaká je průměrná délka mediačního procesu, a nebo jakým způsobem mediaci propagují.

Tabulka 7: Mediace v praxi mediátorů

<b>V jaké oblasti u Vás občané nejčastěji mediaci využívají?</b>		
<b>Rodinné</b>	4	19 %
<b>Firemní</b>	1	4,8 %
<b>Občanské</b>	8	38,1 %
<b>Obchodní</b>	8	38,1 %
<b>Kolik obchodních sporů jste v roce 2016 a 2017 řešil/a mediací?</b>		
<b>Do 10</b>	15	71,4 %
<b>11 – 20</b>	2	9,5 %
<b>21 – 30</b>	1	4,8 %
<b>31 a více</b>	3	14,3 %
<b>Jaký druh mediace převažuje?</b>		
<b>Soudní</b>	14	66,7 %
<b>Z vůle stran</b>	7	33,3 %

Zdroj<sup>87</sup>

<sup>87</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

Tabulka 8: Forma reklamy mediátorů

<b>Jakým způsobem se snažíte svou činnost mediátora dostat do povědomí občanů?</b>		
<b>Internet</b>	6	28,6 %
<b>Tištěná média</b>	0	0 %
<b>Rozhlasová média</b>	0	0 %
<b>Letáky, plakáty</b>	0	0 %
<b>Školení, semináře</b>	5	23 %
<b>Nevyužívám</b>	10	47,6 %

Zdroj<sup>88</sup>

**Součástí dotazníku Mediacce – mediátoři byly i otevřené otázky, a to:**

Dokázal/a byste odhadnout procentuální zastoupení soudní mediace a mediace z vůle stran?

Převažují odpovědi 80–90 % soudní mediace a 10–20 % z vůle stran, ale vyskytla se i odpověď 100 % z vůle stran. Výpočtem prostého aritmetického průměru jsem došla k výsledku zastoupení druhu mediace – 61 % soudní mediace, 39 % mediace z vůle stran.

Dokázal/a byste odhadnout průměrnou délku mediačního procesu ve dnech?

Výpočtem prostého aritmetického průměru z vyplněných dat jsem došla k výsledku průměrné délky mediačního procesu – 5 dní.

Jaká je procentuální úspěšnost ukončení mediace mediační dohodou?

Rovněž výpočtem aritmetického průměru z vyplněných dat jsem došla k výsledku procentuální úspěšnosti ukončení mediace mediační dohodou – 62 %.

<sup>88</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

Komparace výsledků některých otázek z dotazníkového šetření obdobných ve všech skupinách respondentů.

Tabulka 9: Vzdělání mediátora

Domníváte se, že by měl mít mediátor právní vzdělání?						
	Občané		Advokáti		Mediátoři	
<b>Rozhodně ano</b>	50	48,1 %	16	76,2 %	4	19 %
<b>Spíše ano</b>	44	42,3 %	5	23,8 %	16	76,2 %
<b>Spíše ne</b>	9	8,7 %	0	0 %	0	0 %
<b>Rozhodně ne</b>	1	1 %	0	0 %	1	4,8 %

Zdroj<sup>89</sup>

Tabulka 10: Účast advokáta při mediaci

Účast právního zástupce strany sporu při mediaci.						
	Občané		Advokáti		Mediátoři	
<b>Rozhodně ano</b>	30	28,8 %	6	28,6 %	1	4,8 %
<b>Spíše ano</b>	52	50 %	10	47,6 %	15	71,4 %
<b>Spíše ne</b>	20	19,2 %	5	23,8 %	5	23,8 %
<b>Rozhodně ne</b>	2	1,9 %	0	0 %	0	0 %

Zdroj<sup>90</sup>

<sup>89</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

<sup>90</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

Tabulka 11: Závaznost mediační dohody

<b>Zajištění závaznosti mediační dohody.</b>						
	<b>Občané</b>		<b>Advokáti</b>		<b>Mediátoři</b>	
<b>Rozhodně ano</b>	49	47,1 %	13	61,9 %	4	19 %
<b>Spíše ano</b>	46	44,2 %	8	38,1 %	9	42,9 %
<b>Spíše ne</b>	7	6,7 %	0	0 %	7	33,3 %
<b>Rozhodně ne</b>	2	1,9 %	0	0 %	1	4,8 %

Zdroj<sup>91</sup>

Tabulka 12: Hledisko stran sporu pro řešení sporu

<b>Jaké hledisko je důležité pro strany sporu při řešení sporu?</b>				
	<b>Občané</b>		<b>Advokáti</b>	
<b>Čas</b> – délka řešení sporu	56	53,8 %	20	95,2 %
<b>Finance</b> – náklady spojené s řešením sporu	50	48,1 %	18	85,7 %
<b>Aktivita</b> – možnost aktivně se podílet na vyřešení sporu	56	53,8 %	5	23,8 %
<b>Pasivita</b> – autoritativní rozhodnutí soudu	0	0 %	0	0 %
<b>Zachování dobrých vztahů s protistranou</b>	32	30,8 %	5	23,8 %

Zdroj<sup>92</sup>

<sup>91</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

<sup>92</sup> Autor práce, 2018 (vlastní šetření)

Některé odpovědi na otevřené otázky doslovně cituji.

### **Mediace – občané**

#### Váš osobní názor na řešení sporů mediací.

*„Má budoucnost, šetří čas a peníze, ale lidé nejsou připravení nést zodpovědnost za vlastní rozhodnutí. Musíme jako společnost dozrát. Mediace je málo propagovaná.“*

*„Myslím si, že vždy je lepší se nejprve zkusit domluvit. Teprve v případě neúspěchu zvolit „tvrdé“ rozhodnutí soudu. A vedení dialogu neutrální osobou (znalou práva a psychologie) je dle mého názoru nejlepší způsob jak ochladit emoce obou stran a ukázat na problém z jiného úhlu.“*

*„Zatím asi moc nevyužívaná metoda, která by dle mého názoru mohla ušetřit spoustu času i peněz při řešení ať už obchodních nebo soukromých sporů.“*

*„Pokud je součástí mediace advokát, je to ideální stav. Jednání je rychle, pružné, s jasnými pravidly.“*

*„Je to velmi důležitá součást řešení sporů v současném světě. Rozhodně bych ji převedla z vyšších (politických) linií a na nižší (běžné mezilidské). Mezi obyvateli ČR je ovšem tato forma stále velkou neznámou (především možnosti, jak vyhledat tu správnou třetí stranu ještě v období, kdy spor není na nejvyšším bodu vyhrocení).“*

### **Mediace – advokáti**

#### Jaký je Váš osobní názor na řešení sporů mediací?

*„Záleží na povaze sporu, v případě, že je šance na úspěch, pak bych nepochybně řešení sporu mediací doporučila. Někdy však z mého pohledu bývají nařizovány mediace nadbytečně.“*

*„Toto bývá mnohdy soudy nadužíváno, a to za účelem pouze oddálení rozhodnutí věci. Mediace nabízí posun v případech, kdy soud již nastíní svůj názor. V těchto případech ale je možné dosáhnout mnohdy dohody i bez mediace.“*

*„Jsem proti mediaci. Dle mého názoru se jedná o zbytečné prodlužování sporů a finanční náklady pro účastníky. Zastávám vždy názor, že je lepší dohoda, než zbytečná soudní jednání. Ale myslím si, že pokud se již účastníci rozhodli pro soud, tak chtějí soudní rozhodnutí.“*

*„Pokud je mediátor schopen říci každé ze stran na rovinu, jak se věci mají a přimět je tedy k tomu, že je pro ně výhodnější jít raději do dohody, pak to může mít smysl. Mediace má ale smysl spíše tehdy, pokud ve věci hraje nějakou roli i něco jiného, než pouze právo jedné ze stran. Jinak jsou to jen další náklady pro účastníky.“*

*„Pokud se strany chtějí dohodnout, nesoudí se. Pokud se spor dostane před soud, je na mediaci zpravidla pozdě.“*

#### Co podle Vás přiměje strany se dohodnout?

*„Jedině síla, váha přesvědčujících argumentů, stejně tak i cit, pro mnohé klienty je důležitější empatie vyjednávajícího nežli jeho autorita, obojí přístup třeba permanentně vyvažovat. Na někoho platí spíš ratio, na někoho schopnost vcítění se do jeho role. Je to až k nevíře - ale přes 90 procent našich rozhodnutí na prvním místě ovlivňují emoce, zbytek bývá pak také něco málo o rozumu. Pracuji mimo advokacii také jako mentor, psychoterapeut a kouč, takže vím velmi dobře, o čem mluvím.“*

*„Pokud budou nezaujatou osobou poučeny o tom, že nic není černobílé, a že rozhodovací praxe soudů je tak nejednotná, že se dá prohrát i předem vyhraný spor. Taky, že soudní řízení trvá strašně dlouho, v konečném důsledku stojí hodně peněz a klienti ke konci už bývají otráveni a více tendují ke kompromisům, které na počátku odmítali.“*

*„Předvídatelnost výsledku sporu (pokud by strana věděla, že spor prohraje, bude náchylnější k dohodě – mírnějšímu řešení) nebo naopak naprostá nepředvídatelnost výsledku (ani jedna strana neví, jak to dopadne a tak se raději dohodnou).“*

*„Podle mého názoru strany obvykle hledají dohodu tam, kde (i) je řízení a jeho výsledek hůře předvídatelný, (ii) jedná se o náročný popř. déle trvající proces, a (iii) náklady sporu jsou relativně vysoké ve vztahu k nároku, o který se jedná.“*

*„Pochopení druhé strany, objektivnější náhled na celou situaci. Úspora financí a času.“*

V závěru dotazníku jsem advokátům dala prostor pro jakékoli doplnění, názor, podnět či myšlenku. Z odpovědí mě zaujaly následující.

*„Pro to, aby někdo dokázal vycházet s druhými, dokázal je natolik ovlivnit, přesvědčit, tak základní předpoklad je, aby především dobře znal sám sebe. Pak už je to*



*jenom hra, zábava, no prostě to, co mně nesmírně baví. Podotýkám, že ani troška té manipulace (myslím té v dobrém slova smyslu, tedy schopnost ovlivňování druhých, jejich přesvědčování atd.) není někdy na škodu.“*

*„Mediace jako cesta pro vyjednání změny závazků (jiných práv a povinností) může být vhodným způsobem jak za pomoci třetí, nezaujaté, strany vyřešit nepředvídatelnou nebo obtížnou situaci. Nemůže však být "odklonem" využívaným soudem pro "odsunutí" věci a může fungovat jen v předvídatelném právním prostředí, kde se lze (nejen) mediací vyjednaných práv a povinností dovolat.“*

## **6.6 Shrnutí výsledků**

Při svém výzkumu jsem se snažila nalézt odpovědi na předem vyslovené hypotézy, ale i si sama udělat celkový názor na řešení sporů mediací.

Ze statistických údajů soudů je zřejmé, že počet soudních řízení od roku 2012 do roku 2016 klesl o 263 437 věcí (spisů). Otázkou však zůstává, zda za tento pokles může nastolení právního rámce alternativního způsobu řešení sporů, nebo něco jiného, což by zřejmě mohlo být tématem samostatného průzkumu. Průměrná délka soudního řízení ode dne jeho zahájení do dne právní moci se snížila za dané období jen nepatrně a nelze ani z výsledků usoudit, že by měla výraznější klesající tendenci. Stále jsou soudní řízení velmi časově náročná a přes 10 % soudních řízení trvá déle než 2 roky. Z daných údajů mohu potvrdit, že velmi stoupá počet soudem nařízených setkání s mediátorem, už tomu ale tak není při způsobu vyřízení věci mediační dohodou. Zohledním-li pouze rok 2016, pak úspěšnost při porovnání počtu nařízených setkání s mediátorem a vyřízení věci mediační dohodou je pouhých necelých 5 %.

Z dotazníkového šetření Mediace – občané lze vyvodit závěry, že veřejnost je stále velmi málo informovaná. Téměř 36 % z dotázaných o mediaci nikdy neslyšelo, nadpoloviční většina nemá dostatek informací, nebo neví, na koho se obrátit.

Překvapujícím zjištěním pro mne byl fakt, že většina respondentů vnímá mediaci pozitivně a k řešení sporu by mediaci využilo, zejména pak v oblasti občanské a rodinné. Ti z respondentů, kteří již zkušenost s mediací měli, mediační proces ukončili úspěšně uzavřením mediační dohody. Pouze jeden respondent byl neúspěšný.

Převažovala mediace z vůle stran v oblasti rodinné a občanské. Rovněž pro mne bylo překvapení, že respondenti jsou, dle svých odpovědí, připraveni převzít odpovědnost za svá rozhodnutí, neboť více jak polovina odpověděla, že jedním z důležitých hledisek při řešení sporu je jejich vlastní aktivita, opomenuli čas a peníze, které jsou pro respondenty také poměrně důležité.

Co se týče dotazníkového šetření Mediace – advokáti, byl pro mne zklamáním nezáměr ze strany advokátů. Vzhledem k malému zkoumanému vzorku je obtížné vyvodit relevantní závěry. Přesto se pokusím shrnout postoj advokátů. Domnívala jsem se, že se advokáti staví k mediaci spíše negativně. Dle mého názoru advokáti vnímají mediaci pozitivně, jsou ochotní se jí účastnit, ale raději se snaží vyřešit spor smírnou cestou sami. Jejich účast na mediačním procesu nejspíše pramení z toho, že se jedná o mediaci navazující na soudem nařízené setkání s mediátorem, kdy v daném soudním řízení působili jako právní zástupci sporných stran.

Respondentů z řad oslovených mediátorů se do mého dotazníkového šetření Mediace – mediátoři zapojilo také velmi málo. Malou útěchou mi je, že bylo zastoupeno 8 krajů. Průzkum mi potvrdil hypotézu, že mediační proces ve srovnání se soudním řízením je bezesporu časově efektivnější a trvá v průměru 5 dní. Mediátory odhadovaná procentuální úspěšnost zakončení mediačního procesu není zas až tak vysoká, jak jsem očekávala, ale v průměru 62 % je velmi zajímavý výsledek. Z odpovědí na dotaz „*Jakým způsobem se snažíte svou činnost mediátora dostat do povědomí občanů (jakou formu reklamy využíváte)*“, kdy téměř polovina odpověděla, že žádnou, lze dedukovat, proč je tak malá informovanost mezi veřejností. Z průzkumu dále vyplynulo, že u 75 % mediací jsou přítomni právní zástupci stran, což je zřejmě důsledkem, jak jsem již uvedla výše, že se jedná o mediaci navazující na soudem nařízené setkání s mediátorem, kdy v daném soudním řízení působili jako právní zástupci sporných stran. Mediátorům většinou přítomnost právních zástupců při mediaci nevadí, v některých případech jí dokonce vítají.

Všechny skupiny respondentů se shodly na tom, že by měl mít mediátor právní vzdělání. Stejně tak panuje shoda mezi respondenty, která se týká zajištění závaznosti mediační dohody, kdy většina zastává názor ve prospěch zajištění závaznosti.

Zaměřím-li se na výsledky týkající se obchodních sporů, tak musím konstatovat, že, ač se mediace zdá jako vhodná metoda k řešení obchodních sporů, není v praxi příliš

využívána. Byť respondenti ze všech tří skupin jisté zkušenosti s mediací v obchodní oblasti měli, jednalo se převážně o mediaci soudní.

K využití mediace pro řešení obchodních sporů dále uvádím i poznatek, který jsem získala přímým dotazováním a rozhovory s podnikateli v mém bydlišti a s paušálními klienty advokátní kanceláře, ve které pracuji. Osobně oslovení respondenti o využití mediace k řešení obchodních sporů nevěděli a neměli žádné informace o tom, jakým způsobem mediační proces probíhá. Po počáteční skepsi a po mém stručném vysvětlení nebylo jejich stanovisko zcela negativní a mediace se jim jevila jako dobrá alternativa.

Je zajímavé, že zhruba před 10–ti lety měl téměř každý obchodník ve svých smlouvách a obchodních podmínkách zakomponovanou rozhodčí doložku, o rozhodčím řízení věděl a v hojné míře jej využíval, aniž by si uvědomoval, že využívá alternativní způsob řešení sporu. Oproti tomu za více jak 5 let účinnosti zákona o mediaci je o této metodě řešení sporů informovanost velmi malá, o možnosti mediační doložky téměř nulová a pokud někdo o mediaci má nějaké povědomí, pak zpravidla byl účastníkem soudního řízení, kde soud shledal vhodnost využití mediace a nařídil první setkání s mediátorem.

Kompletní analýza výsledků dotazníkového šetření je přílohou A – C této práce.

## ZÁVĚR

Bakalářskou prací jsem se snažila přiblížit čtenáři alternativní způsoby řešení sporů, především pak metodu mediace. Velká část práce byla věnována teoretickému pojetí mediace s cílem poskytnout ucelený a srozumitelný pohled na mediační proces. Dalším cílem bylo zjistit, zda je mediace vhodnou metodou a efektivní alternativou pro řešení obchodních sporů.

Mediace jako jeden z alternativních způsobů řešení sporů si jistě za dobu své existence, respektive od účinnosti právní úpravy v České republice, našla již své místo, ale je o ní velmi malá informovanost a mezi laickou i odbornou veřejností panuje stále v tuto metodu jistá míra nedůvěry.

Moderní mediace, tak jak byla popsána v této práci, se snaží odlehčit soudům a přenést odpovědnost za řešení sporů na strany sporu. Ponechává na stranách sporu rozhodnutí o tom, zda a na čem se dohodnou, ale starost o způsob, jakým k tomuto rozhodnutí dojdou, svěřuje nestranné osobě – mediátorovi.

Mediátoři věří, že účastníci sporu vědí nebo cítí nejlépe, co potřebují a chtějí, a že mohou najít lepší řešení než kdokoli jiný, včetně expertů či soudců. Pokud mediátor převezme odpovědnost za proces, mohou se účastníci sporu plně věnovat věci a hledat řešení, se kterým budou spokojeni.

Prostřednictvím mediace a za pomoci mediátora jsou aktivovány nevyužité zdroje účastníků řešit svou vlastní konfliktní situaci. Mediace tak pomáhá podněcovat a rozvíjet potenciál člověka řešit vlastní obtíže.

K řešení obchodních sporů touto metodou neexistují zatím žádné oficiální statistiky, není tedy možné s jistotou říci, pro které obchodní spory je její využití vhodné a pro které nikoli.

V současné době se mi jeví vhodnější pro řešení obchodních sporů využití tzv. hybridních forem (Med-Arb a Arb-Med) kombinující mediaci a rozhodčí řízení (praktikované spíše v zahraničí), a to zejména díky jistotě výstupu, kterou mediace zatím nedisponuje. Vykonatelnost mediační dohody lze sice zajistit formou notářského zápisu nebo schválení smíru soudem, ale to pro strany sporu představuje další úkon.

I přes zmíněné nevýhody mediace se domnívám, že je to bezesporu vhodná a efektivní alternativa k soudnímu řízení, a to hlavně z důvodu časové a finanční úspory

a z důvodu možnosti zachování vzájemných obchodních vztahů. U mediace řešící obchodní spory bych se přikláněla k evaluativnímu směru.

Můj osobní názor na mediaci obecně je ve skutečnosti pozitivní. Věřím, že mediace jako alternativní způsob řešení sporů má svou budoucnost. Je však zapotřebí ještě hodně času, aby myšlení ve společnosti dospělo a lidé se navzájem začali vnímat jinak. Je potřeba více vzájemného respektu, ochoty něco změnit, vnímat potřeby druhých, uvědomovat si svá práva a hlavně povinnosti, kterých je nutné dostát.

Došla jsem k závěru, že v mediaci je ukrytý velký potenciál k řešení většiny sporů, ale není to rozhodně metoda na řešení všech sporů a pro každého.

Základní problém, proč je mediace stále tak málo využívána, nespátřuji v zákonné úpravě, ale v lidech a nedostatečné informovanosti.

## SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

### Seznam použitých českých zdrojů

DOLEŽALOVÁ, M., Š. HÁJKOVÁ, D. POTOČKOVÁ a J. ŠTANDERA. *Zákon o mediaci: komentář*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-458-2.

HOLÁ, L. *Mediace a možnosti využití v praxi*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4109-3.

HOLÁ, L. *Mediace v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2011. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3134-6.

HOLÁ, L. *Mediace: způsob řešení mezilidských konfliktů*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0467-6.

CHOLENSKÝ, R. *Praktický průvodce mediací: podle nové právní úpravy*. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-901-4.

JANOTOVÁ, M. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. ISBN 978-80-87974-07-0.

PLAMÍNEK, J. *Mediace: nejúčinnější lék na konflikty*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-5031-6.

POTOČKOVÁ, D. *Nejlepší je domluvit se, aneb, Průvodce mediačním procesem*. 1. vyd. Praha: Alfom, 2013. ISBN 978-80-87785-00-3.

SUCHOŽA, J. *Česko-slovenské kontexty obchodního práva: právní monografie*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-707-0.

ŠÍŠKOVÁ, T. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0091-8.

WINTEROVÁ, A., A. MACKOVÁ a kol. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2014. ISBN 978-80-7201-940-3.

### **Odborné články**

DOLEŽALOVÁ, M. *Etický kodex advokáta – mediátora*. *Bulletin advokacie*. Česká advokátní komora v Praze, 6/2013. ISSN 1210-6348.

HORÁČEK, T. *Základní principy mediace (z právního i neprávního pohledu)*. *Bulletin advokacie*. Česká advokátní komora v Praze, 6/2013. ISSN 1210-6348.

### **Seznam použitých internetových zdrojů**

CLEAS [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z:  
<http://www.pravospoluprace.cz/negociace.html>.

Česká advokátní komora [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z:  
<https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=8402>.

Česká advokátní komora [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z:  
<https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=326>.

Důvodová zpráva. *Http://www.forarb.com* [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z:  
<http://www.forarb.com/wp-content/uploads/2012/12/zakon-o-mediaci-duvodova-zprava.pdf>.

ESI [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <http://www.esi-cz.eu/projekty/mediace-sance-prace/nasi-prednasejici/176-mgr-robin-brzobohaty>.

Evropská sociální charta [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z:  
<https://www.mpsv.cz/files/clanky/1218/esch.pdf>.

Firmy.cz [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z:  
<https://www.firmy.cz/?q=advok%C3%A1ti>.

*GREEN PAPER on alternative dispute resolution in civil and commercial law*. Brusel: Evropská Komise, vydáno 19. 4. 2002, [online]. [cit. 2018-01-02]. Dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:52002DC0196>

*Justice.cz* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <http://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>.

*Justice.cz* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <http://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>.

*Justice.cz* [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: [http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003\\_ZverejneniVybranychUdaju.aspx](http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/52/ES: o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech. [Http://eur-lex.europa.eu](http://eur-lex.europa.eu) [online]. 21.5.2008 [cit. 2018-01-02]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1515922959161&uri=CELEX:32008L0052>.

*Survio.com* [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>.

SVATOŠ, Martin: *Výhody a nevýhody mediace obchodních sporů* [online]. [cit. 2018-01-10]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/vyhody-a-nevyhody-mediace-obchodnich-sporu>.



## SEZNAM ZKRATEK

ADR	Alternativní metody řešení sporů (Alternative Dispute Resolution)
č.	číslo
čl.	článek
ČR	Česká republika
Evropská směrnice, směrnice	Směrnice Evropského parlamentu a rady č. 2008/52/ES o některých aspektech mediace v občanských a obchodních sporech
ICC	Mezinárodní obchodní komora (International Chamber of Commerce)
ministerstvo	Ministerstvo spravedlnosti České republiky
odst.	odstavec
OSŘ	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
OZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
písm.	písmeno
Sb.	Sbírka zákonů
UNCITRAL	Komise OSN pro právo mezinárodního obchodu (United Nations Commission on International Trade Law)
USA	Spojené státy americké (United States of America)
ust.	ustanovení
Zákon o mediaci, ZoM, zákon	zákon č. 202/2012 Sb. Zákon o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci)
Zelená kniha	Zelená kniha o alternativních řízeních za účelem řešení sporů v právu civilním a obchodním

# SEZNAM TABULEK

## Seznam tabulek

Tabulka 1: Statistika soudních řízení.....	46
Tabulka 2: Dlouhotrvající soudní řízení.....	46
Tabulka 3: Povědomí občanů.....	47
Tabulka 4: Zkušenosti občanů.....	48
Tabulka 5: Postoj advokátů k dohodě.....	49
Tabulka 6: Zkušenosti advokátů.....	50
Tabulka 7: Mediace v praxi mediátorů.....	51
Tabulka 8: Forma reklamy mediátorů.....	52
Tabulka 9: Vzdělání mediátora.....	53
Tabulka 10: Účast advokáta při mediaci.....	53
Tabulka 11: Závaznost mediační dohody.....	54
Tabulka 12: Hledisko stran sporu pro řešení sporu.....	54

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník: Mediace - občané .....	I
Příloha B - Dotazník: Mediace - advokáti .....	XXVI
Příloha C - Dotazník: Mediace - mediátoři.....	XLVI

## Mediace - občané



[www.survio.com](http://www.survio.com)

04. 02. 2018 09:20:19

## Základní údaje

 Název výzkumu	Mediace - občané
 Autor	Veronika Jedlinková
 Jazyk dotazníku	 Čeština
 Veřejná adresa dotazníku	<a href="https://www.surveio.com/survey/d/E0K6I9I0K4U2J3S1B">https://www.surveio.com/survey/d/E0K6I9I0K4U2J3S1B</a>
 První odpověď	18. 01. 2018
 Poslední odpověď	27. 01. 2018
 Doba trvání	10 dnů

## Statistika respondentů

159

Počet návštěv

104

Počet dokončených

0

Počet nedokončených

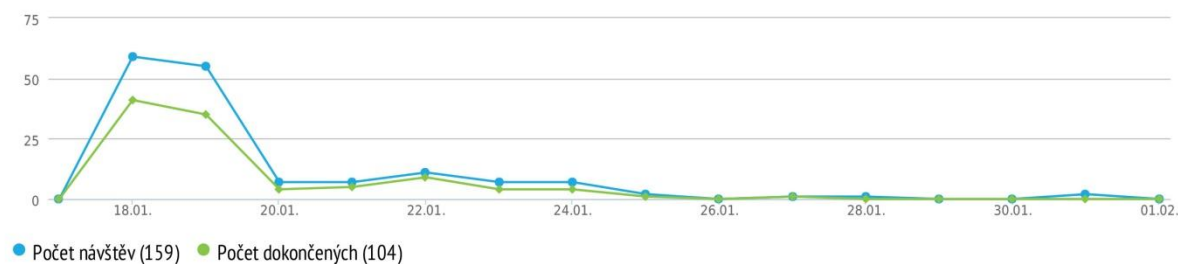
55

Pouze zobrazení

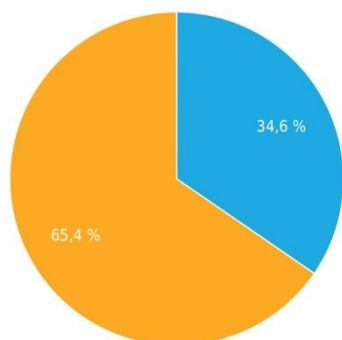
65,4 %

Celková úspěšnost vyplnění dotazníku

### Historie návštěv (18. 01. 2018 – 27. 01. 2018)



### Celkem návštěv



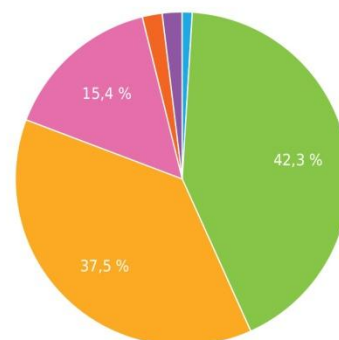
- Pouze zobrazeno (34,6 %)
- Nedokončeno (0 %)
- Dokončeno (65,4 %)

### Zdroje návštěv



- Facebook (1,0 %)
- Přímý odkaz (99,0 %)

### Čas vyplňování dotazníku

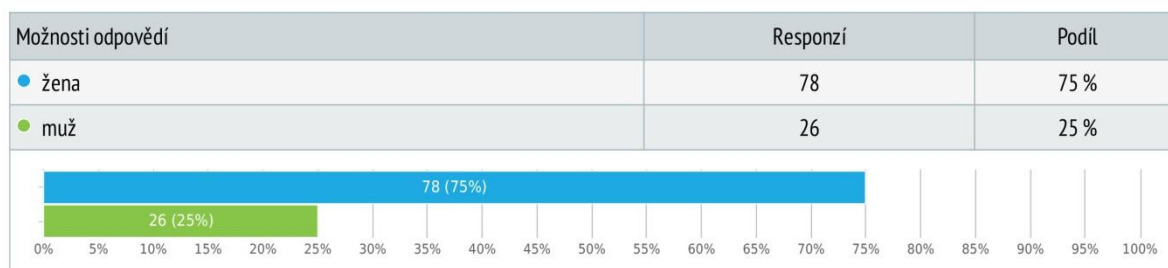


- 1-2 min. (1,0 %)
- 2-5 min. (42,3 %)
- 5-10 min. (37,5 %)
- 10-30 min. (15,4 %)
- 30-60 min. (1,9 %)
- >60 min. (1,9 %)

## Výsledky

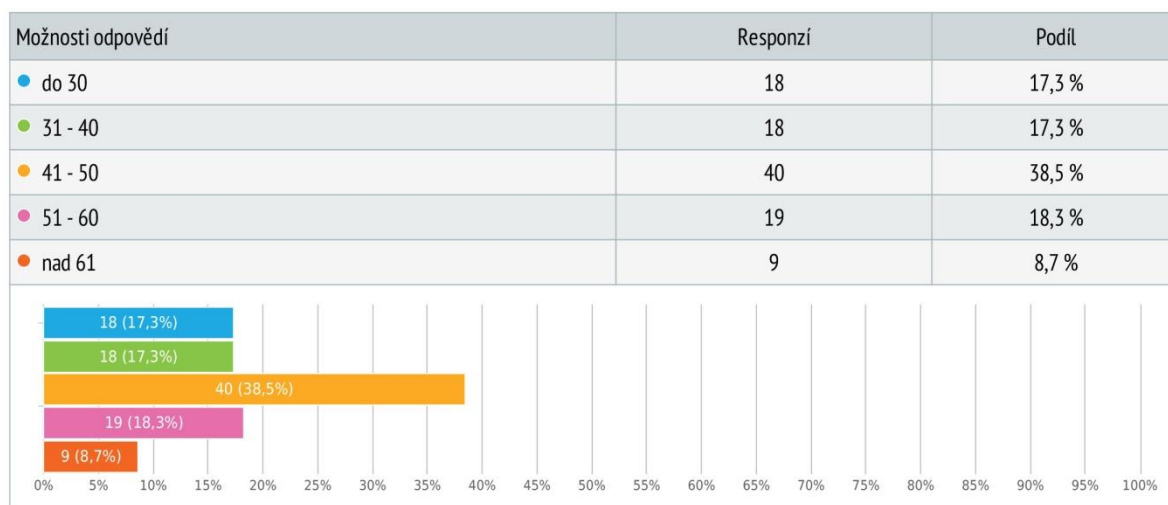
### 1. Vaše pohlaví

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



### 2. Váš věk

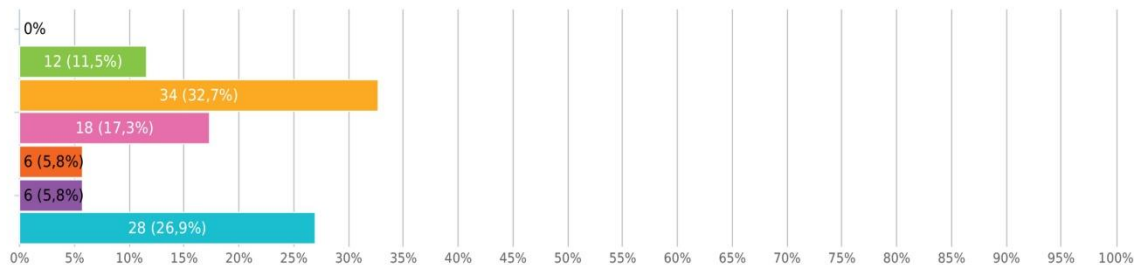
Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



### 3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● základní	0	0 %
● střední odborné s výučním listem	12	11,5 %
● střední odborné s maturitou	34	32,7 %
● úplné střední všeobecné	18	17,3 %
● vyšší odborné	6	5,8 %
● bakalářské	6	5,8 %
● vysokoškolské	28	26,9 %

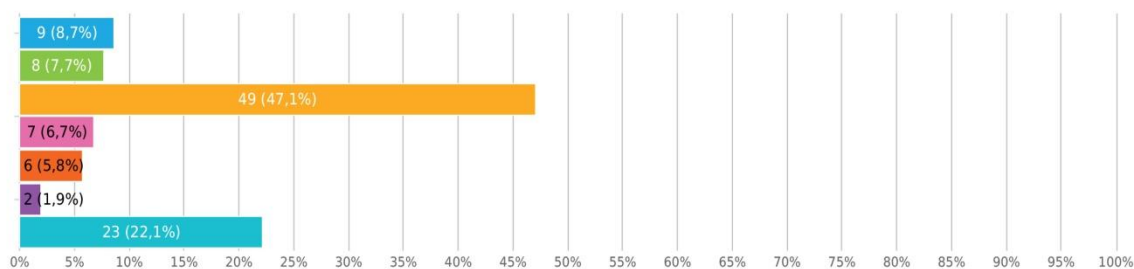




## 4. Vaše pracovní zařazení

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x

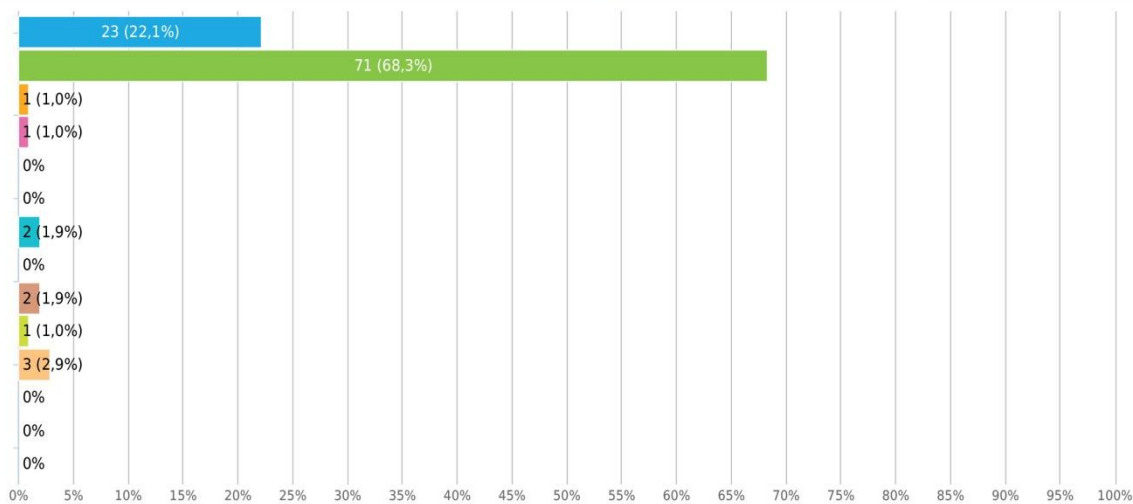
Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● bez zaměstnání	9	8,7 %
● rodičovská dovolená	8	7,7 %
● zaměstnanec	49	47,1 %
● nižší management	7	6,7 %
● střední management	6	5,8 %
● vrcholný management	2	1,9 %
● podnikatel	23	22,1 %



## 5. Ve kterém kraji žijete

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x

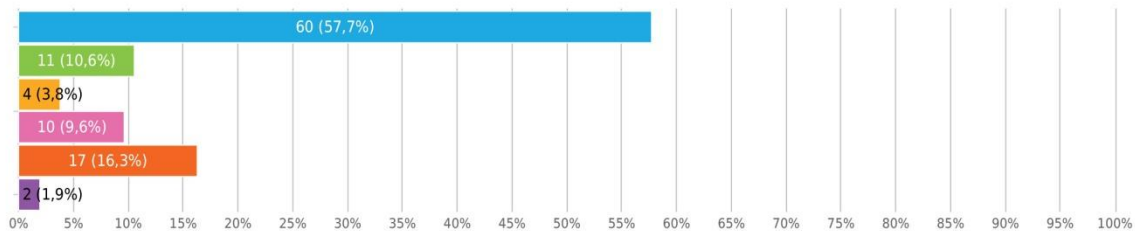
Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● Praha	23	22,1 %
● Středočeský	71	68,3 %
● Liberecký	1	1,0 %
● Královehradecký	1	1,0 %
● Karlovarský	0	0 %
● Jihočeský	0	0 %
● Plzeňský	2	1,9 %
● Jihomoravský	0	0 %
● Moravskoslezský	2	1,9 %
● Olomoucký	1	1,0 %
● Ústecký	3	2,9 %
● Vysočina	0	0 %
● Pardubický	0	0 %
● Zlínský	0	0 %



## 6. Jaký zdroj informací preferujete

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x

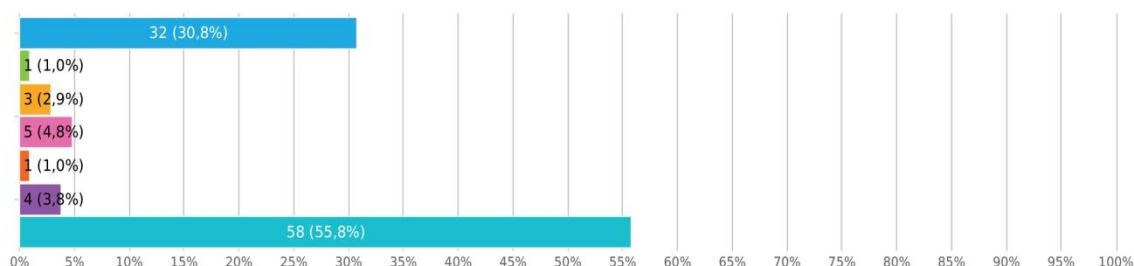
Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● internet	60	57,7 %
● televize, rozhlas	11	10,6 %
● tisk, časopisy, letáky, plakáty	4	3,8 %
● školení, semináře	10	9,6 %
● osobní doporučení	17	16,3 %
● jiné	2	1,9 %



## 7. Zúčastnil/a ste se někdy řešení sporu prostřednictvím třetí strany

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x

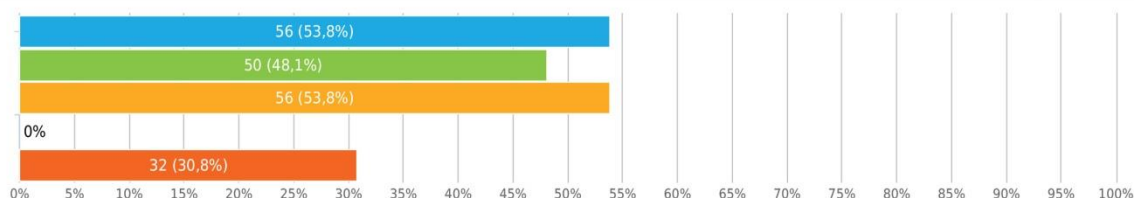
Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● soudem	32	30,8 %
● arbitrem - rozhodcem	1	1,0 %
● mediátorem	3	2,9 %
● psychologem	5	4,8 %
● sociálním pracovníkem	1	1,0 %
● jiným	4	3,8 %
● ne	58	55,8 %



## 8. Jaké hledisko je pro Vás důležité při řešení sporu (možno více odpovědí)

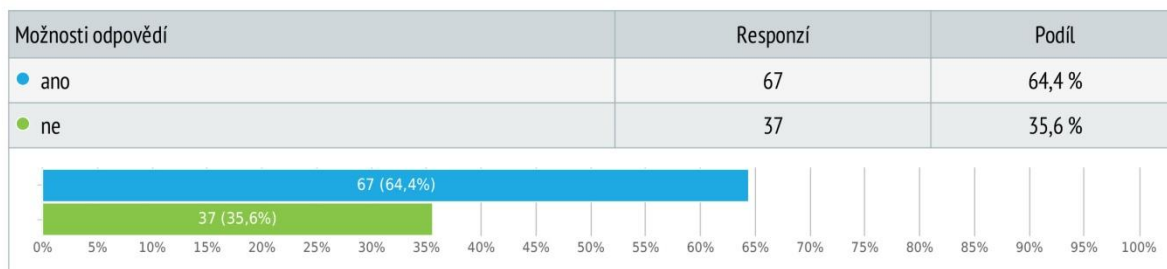
Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● Čas - délka řešení sporu	56	53,8 %
● Finance - náklady spojené s řešením sporu	50	48,1 %
● Aktivita - možnost aktivně se podílet na vyřešení sporu	56	53,8 %
● Pasivita - autoritativní rozhodnutí soudu - rozhodne někdo jiný	0	0 %
● Zachování dobrých vztahů s protistranou	32	30,8 %



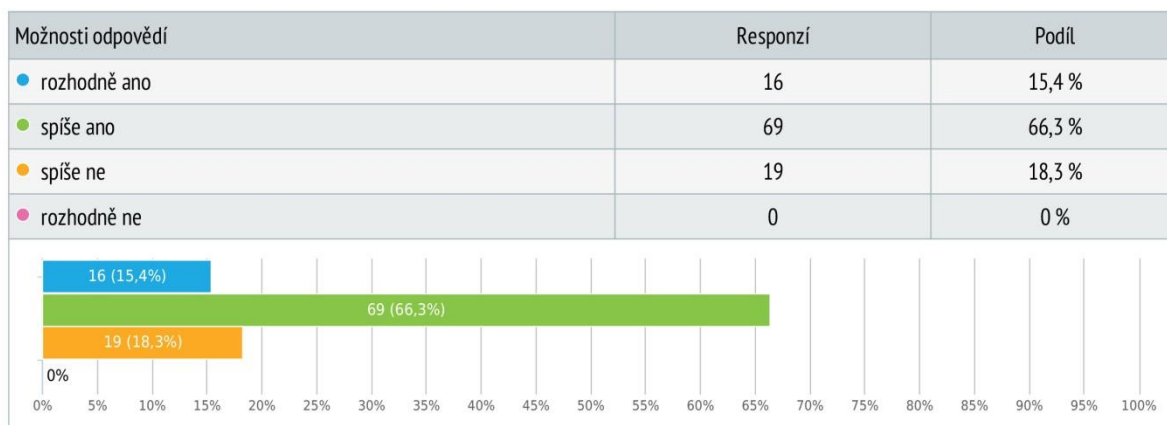
## 9. Slyšel/a jste někdy dříve o mediaci

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



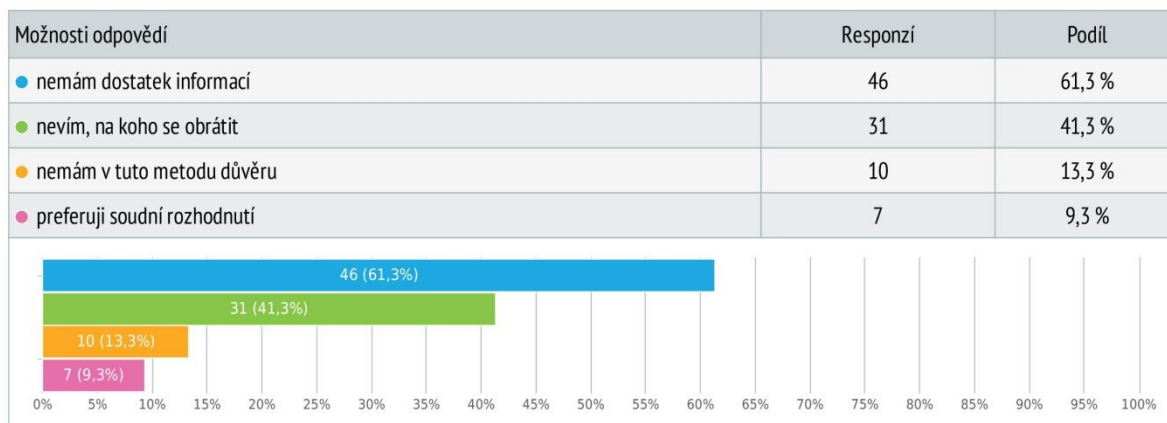
## 10. Využil/a byste mediaci k řešení sporu

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



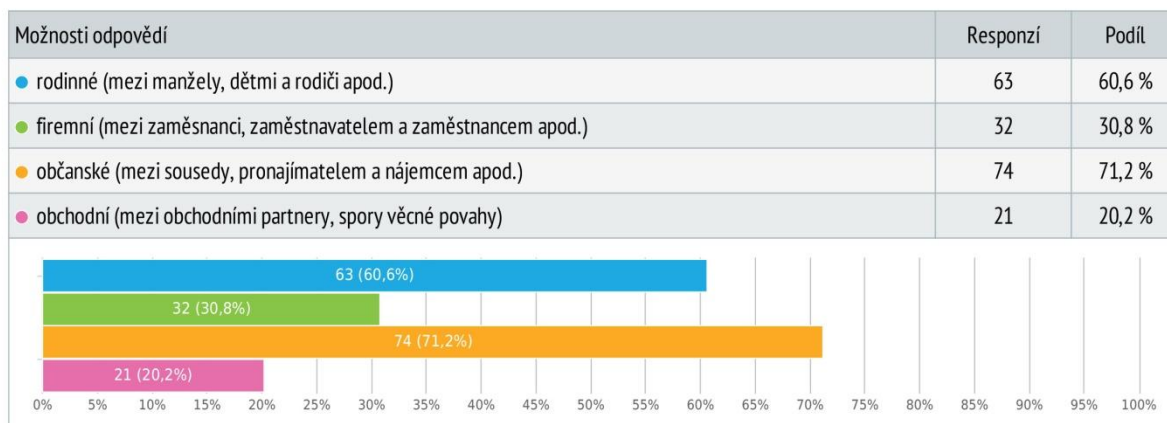
## 11. Pokud byste mediaci k řešení sporu nevyužil/a, bylo by to z důvodu (možno více odpovědí)

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 75x, nezodpovězeno 29x



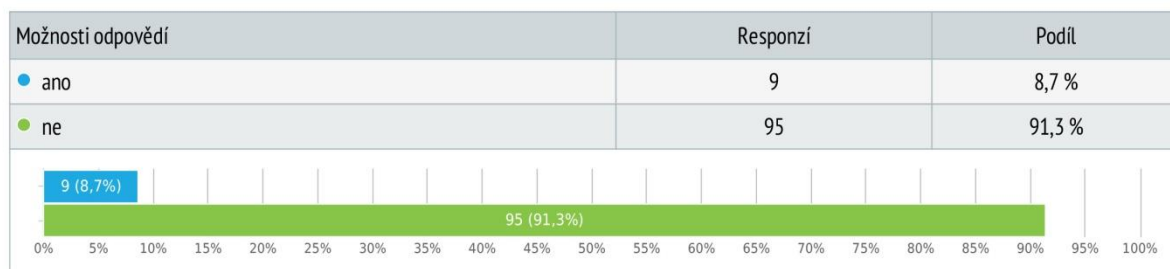
## 12. Pokud byste mediaci k řešení sporu využil/a, byla by to mediace v oblasti (možno více odpovědí)

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



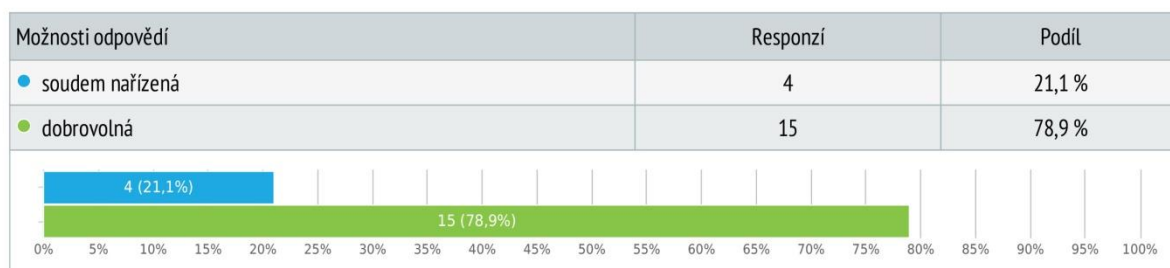
### 13. Zúčastnil/a jste se již mediaci

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



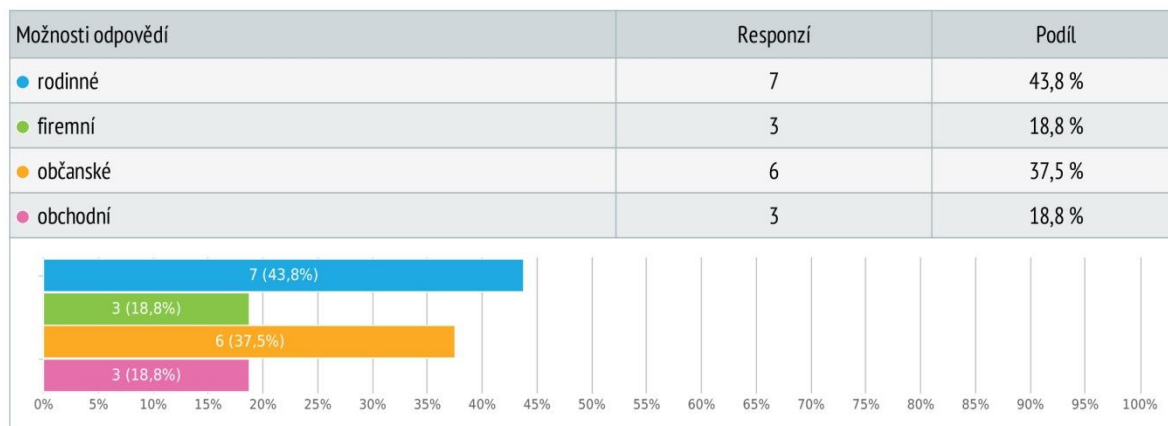
### 14. Pokud jste se zúčastnil/a mediaci, byla to mediaci

Výběr z možností, zodpovězeno 19x, nezodpovězeno 85x



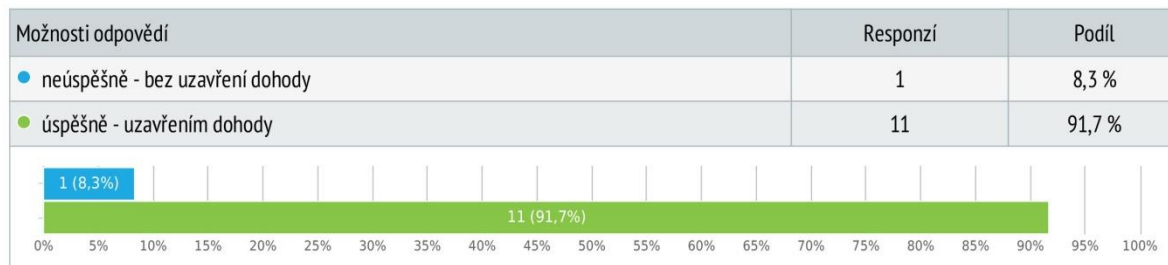
## 15. Pokud jste se mediace zúčastnil/a, byla to mediace v oblasti (možno více odpovědí)

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 16x, nezodpovězeno 88x



## 16. Pokud jste se mediace zúčastnil/a, byla ukončena

Výběr z možností, zodpovězeno 12x, nezodpovězeno 92x



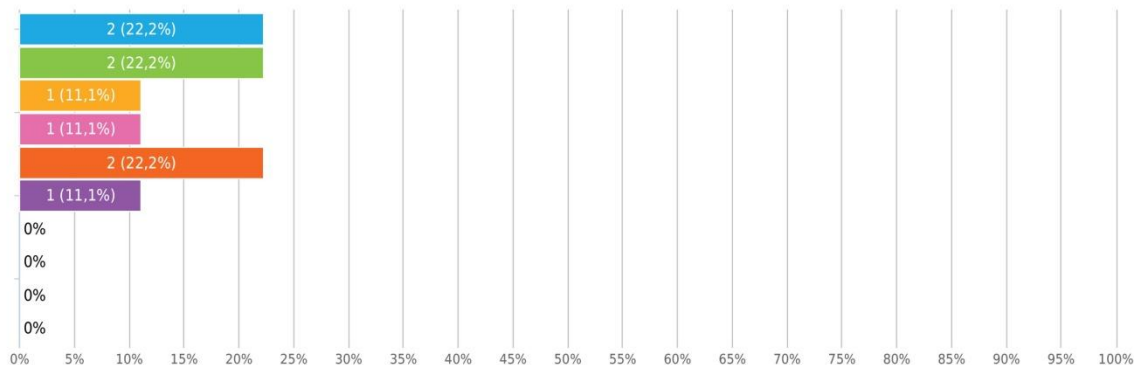


## 17. Pokud jste se mediace zúčastnil/a, jak by jste hodnotil/a osobu mediátora

Hvězdičkové hodnocení, zodpovězeno 9x, nezodpovězeno 95x

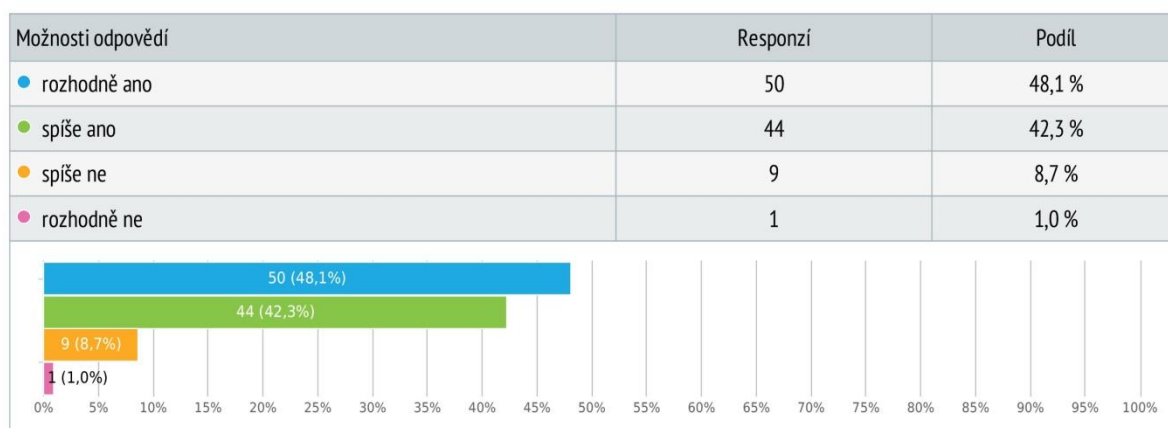
Počet hvězdiček 7,8/10

Odpověď	Responzí	Podíl
10/10 ★★★★★★★★★★	2	22,2 %
9/10 ★★★★★★★★★☆	2	22,2 %
8/10 ★★★★★★★★☆☆	1	11,1 %
7/10 ★★★★★★★☆☆☆	1	11,1 %
6/10 ★★★★★★★☆☆☆	2	22,2 %
5/10 ★★★★★★☆☆☆☆	1	11,1 %
4/10 ★★★★★☆☆☆☆☆	0	0 %
3/10 ★★★★★☆☆☆☆☆	0	0 %
2/10 ★★★★★☆☆☆☆☆	0	0 %
1/10 ★★★★★☆☆☆☆☆	0	0 %



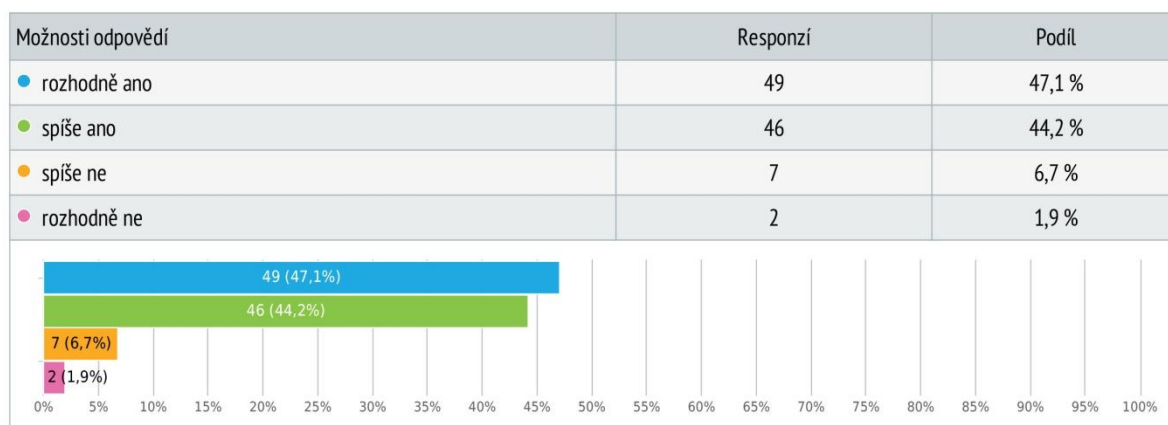
## 18. Domníváte se, že by měl mít mediátor právní vzdělání

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



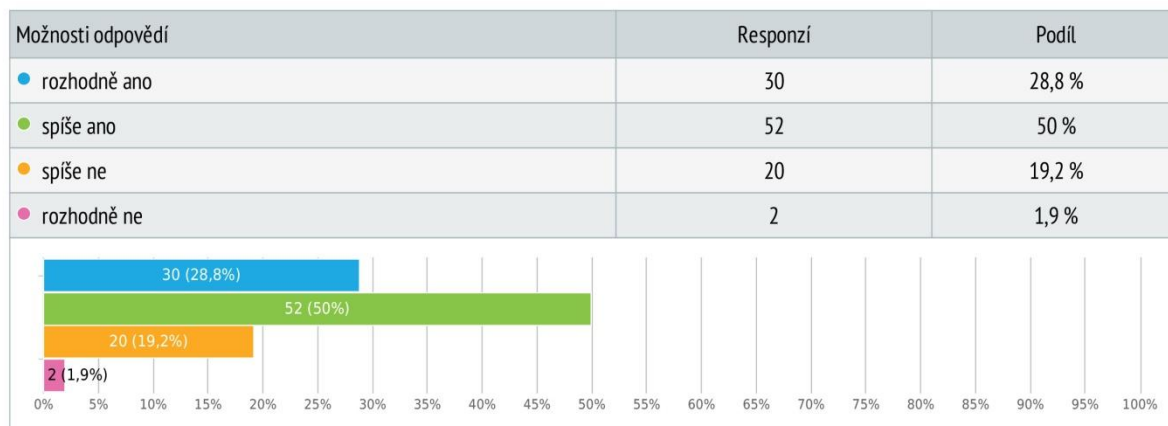
## 19. Uzavřená mediační dohoda v rámci mediace není exekučním titulem. V případě, že byste uzavřel/a mediační dohodu, snažil/a byste se dosáhnout její závaznosti - schválením soudem, notářským zápisem

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



## 20. Mediačného procesu sa môžete účastniť s právnym zástupcom. Využil/a byste účasť právného zástupce

Výběr z možností, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x



## 21. Váš osobní názor na řešení sporů mediací

Textová odpověď, zodpovězeno 104x, nezodpovězeno 0x

- Má budoucnost, šetří čas a peníze, ale lidé nejsou připravení nést zodpovědnost za vlastní rozhodnutí. Musíme jako spoločnosť dozráť. Mediacie je málo propagovaná.
- Zjistím si o tom více a následně si udělám názor. Nyní nevím.
- V jednodušších sporech vhodná alternativa soudního řešení.
- Případá mně, jednodušší a kratší cesta k řešení sporu.
- Přijde mi to jako zajímavý způsob a rozhodně bych zvažil mediaci jako vážnou alternativu k soudnímu jev
- Může být přínosem, pokud se dostane do širšího povědomí veřejnosti.
- Myslím, že to je dobré řešení veškerých sporů
- Rozhodně lepší než u soudu.
- V některých specifických případech asi ano.
- Myslím si, že vždy je lepší se nejprve zkusit domluvit. Teprve v případě neúspěchu zvolit "tvrdé" rozhodnutí soudu. A vedení dialogu neutrální osobou (znalou práva a psychologie) je dle mého názoru nejlepší způsob jak ochladit emoce obou stran a ukázat na problém z jiného úhlu.
- jestli je to dobrá věc, ukáže až čas
- Rozdílné ceny pro FO a PO, aby byla mediacie dostupná pro všechny, mohla by tak odlehčit soudům.
- Palec nahoru!
- Přínosná alternativa k soudům
- Mediacie je pro mne konsensus, takže staci negociacni schopnosti.
- Rychlejší, osobnější.
- Měla by být využívána, kdykoli je to možné.

- Když obě strany mají snahu problém vyřešit tak mediace je nejvhodnější způsob dohody, pokud se ale snažíte dohodnout se sociopatem tak vám žádná mediace nepomůže, bohužel. Ivana Hoffmanová
- Zatím asi moc nevyužívaná metoda, která by dle mého názoru mohla ušetřit spoustu času i peněz při řešení at už obchodních nebo soukromých sporů
- Velmi užitečná možnost
- Spor a jeho potenciální řešení dává prostor pro hledání dohod, které vyhovují oběma stranám.
- Mediátor by měl najít dohodu mezi oběma subjekty sporu
- Myslím ze v ČR je to uplne
- P
- Moc tomu nevěřím, ve sporu jsou lidé emočně příliš vypjatí
- Velmi užitečná věc šetřící nepotřebné soudní procesy a nervy "protistran"
- Myslím, že je to řešení jednodušší, rychlejší a pokud lidé chtějí přistoupit na mimosoudní řešení, pak je i slušnější.
- myslím si, že v osobních vztazích v rámci rodinných, sousedských či jiných osobních sporů může být tato metoda užitečná, vyloučila bych ji jednoznačně v obchodních vztazích.
- Zajímavá alternativa, každá možnost řešit spor mimosoudně dobrá...
- pozitivní
- Minimální znalosti v populaci
- nedokážu posoudit
- Zatím žádný, slyším o tom poprvé.
- Myslím si, že v určitých sporech je mediace dobře řešení. Bohužel v České republice se mediace ještě nedostala do podvědomí.
- kladný
- Přijde mi to jako zajímavá varianta.
- Ne
- Nelze aplikovat v mnoha případech, vyžaduje zájem obou protistran na tomto způsobu řešení.
- Nemám
- Moc o tom nevím. Jestliže by to bylo rychlejší než soud a povedlo by se dosáhnout nějakého kompromisu, zní to dobře.
- (2x) ...
- 😊😊😊
- Dobrá alternativa soudu pro určité typy sporů.
- nevím
- Pokud je součástí mediace advokát, je to ideální stav. Jednání je rychle, pružné, s jasnými pravidly.
- Mediace super, ale je to jen pro určitý okruh klientů. Ze své praxe vím, že spousta lidí nemá potřebu řešit spory mediací, tedy nějakou domluvou s oponentem pod vedením třetí osoby-mediátora.
- Využila bych mediaci pouze u méně závažných sporů (např. patří tento kousek pozemku mě nebo sousedovi? :-D, apod.). Tuto alternativu bych rozhodně nevybrala v případě podnikání (např. nezaplatili mi za 2 auta zn. BMW 7, apod.). Zkrátka tam, kde je cílové vymocit větší obnos peněz, bych se obrátila na soud a v případě rozhodnutí, zda to bude tak či onak, bych se snažila o vyřešení pomocí mediace, ale i tak s pomocí právního zástupce.
- Nemám s ní zkušenost. Vlastně jsem o ní do této doby nevěděla, ale určitě je to možná a asi jednodušší varianta řešení sporu.
- Sama jsem na žádné mediaci nebyla, znám to pouze z práce, kdy mi volá mediátor a dotazuje se na platební morálku povinného. Jestli bych mediaci někdy já aktivně vyhledala v osobním životě spíše nevím, ale pokud by řešil spor někdo se mnou a vydal by se touto cestou, měla bych k tomu pozitivní přístup. Samozřejmě bych chtěla, aby dohoda byla závazná pro obě strany.

- určitě je to přínos v řešení sporů akorát si myslím, že pokud to nebude podloženo nějakou smlouvou s právními artikly nemusí být 100% úspěšná jelikož jedna ze stran by mohla porušit dohodu bez postihu
- Třeba se více uvolní čas a prostor k řešení soudních sporů.
- nemám osobní zkušenost
- Je lepší se dohodnout, řeší to čas i nervy
- Pokud se jedná o spory v rodině, mezi blízkými nebo spolupracovníky, tak myslím, že jde o zajímavou alternativu. Ale vždycky jde hlavně o přístup zúčastněných stran k řešení sporu - tedy "dobrou vůli".
- Dle mého názoru je velkým plus při řešení sporů mediací vyřešit spor co nejrychleji, v prostředí zaručujícím soukromí stran, s výsledkem co nejvíce vyhovujícím všem stranám sporu a s co nejnižšími náklady.
- Mediáci chápou jako alternativní formu řešení sporu, která může pomoci zahlceným soudům. Nicméně domnívám se, že se nehodí pro řešení sporu kdy více než o uplatnění práva jde účastníkovi/ účastníkům o to vzájemně si usklidit. V takové situaci už jsou vzájemně spory natolik vyhocené, že dohoda je v podstatě nedosazitelná.
- Jedna z použitelných metod pro řešení sporů, zvláště pak pro komunikativní strany sporu.
- Jelikož nemám mnoho informací o řešení sporů mediací, začnu se tímto více o tuto možnost zajímat
- Je to velmi důležitá součást řešení sporů v současném světě. Rozhodně bych ji převedla z vyšších (politických) linií a na nižší (běžné mezilidské). Mezi obyvateli ČR je ovšem tato forma stále velkou neznámou (především možnosti, jak vyhledat tu správnou třetí stranu ještě v období, kdy spor není na nejvyšší bod vyhocení).
- Určitě kladný
- myslím, že je to rychlejší a osobnější způsob
- dle mého názoru velice vhodná metoda řešení sporů mimosoudně, měla by se v ČR více rozvinout, jak je tomu v zahraničí.
- Asi je to mnohdy vhodný nástroj k řešení sporů
- Nemám zkušenost
- Zatím mi to nic moc neříká. Kdybych měla problémy k řešení, zjistila bych si více info a pak se rozhodla, jakou cestou budu problém řešit.
- V některých případech jistě přínosná, někdy nemožná. Dobrý mediátor by toto měl asi rozpoznat..
- Zatím jsem se s tím nesešla.
- je to alternativa
- V některých případech může být užitečná.
- Snad pozitivní
- Som za
- K soudům se důvěra vytrácí a je to vývoj.
- Dobré řešení
- Určitě je to dobrá metoda, jestliže k ní jsou svolné obě strany, ale myslím si, že když se například při rozvodu domluví na mediaci tak by se asi domluvili i u soudu a žádné problémy by nemusely vzniknout.
- nemam
- Myslím že to je super
- Myslím, že se to mnohdy hodí. Obzvláště pokud se lidé nemohou dohodnout sami a na místo rozumného jednání je pro některé jedince důležitější probírat věci které k závěru nepomohou.
- podpora státu, někteří na ni finančně nemají a ti ji potřebují asi nejvíc
- Mohlo by to mnoha řešení uspojit
- Zdá se mi jako nejschůdnější cesta.
- x

- Při větší informovanosti a zodpovědnosti občanů se jedná o nejlepší způsob řešení sporů
- Nemam dostatek informací
- zatím nemám zkušenost
- Nemam dostatek info, ale hned jdu prostudovat :)
- Všechny možné způsoby, jak dosáhnout dohody považuji za důležité. A pokud mediacce dopomůže k vyřešení sporu a urychlí jednání, potom je to k dobru věci.
- Nemam zkušenost. V případě řešení mezi dvěma slušnými lidmi, ano.
- V řešení sporů mediací vidím budoucnost, předcházelo by se spoustě soudních sporů a soudy by řešily pouze ty spory, které nelze řešit jinak. Dále také úspora času a financí je pozitivní stránkou proč si vybrat mediaci.
- Dosud jsem žádný spor takto neřešil, neumím odpovědět.
- Bylo by to asi s menším stresem
- Nemam
- Osobnější přístup, lepší pochopení situace.
- Domnívám se, že by tento způsob řešení sporů mohl pomoci přehlednosti soudů a jejich pracovníků, úsporu bych také viděla v čase a finančních prostředcích.
- Nevyjadřuji se
- Nikdy jsem se nezučastnila žádného mediačního procesu.
- může se stát velmi rozšířeným způsobem při řešení sporů; může to být trochu příjemnější forma .)
- Myslím, že je to pro řešení sporů dosti přínosné.
- Vyhnutí se soudnímu sporu a snížení časové a finanční investice
- Dobrý nápad, jak vyřešit spory. Zatím se o něm příliš neví.
- Proč to nezkusit, ale výsledek musí být právně uznatelný a tedy vymahatelný.
- Nejlepší způsob řešení sporu
- Jsem pro řešení bez soudní mašinérie.
- Mohlo by to ušetřit čas, peníze a některé spory je zbytečné tahat k soudu

## Nastavení dotazníku

	Otázek na stránku	Všechny
	Povolit odeslat vícekrát?	✓
	Povolit návrat k předchozím otázkám?	✓
	Zobrazovat čísla otázek?	✓
	Náhodné pořadí otázek?	
	Zobrazit ukazatel postupu?	✓
	Oznámení o vyplnění dotazníku na e-mail?	✓
	Ochrana heslem?	
	IP omezení?	

## Příloha: dotazník

### Mediace - občané

Dobrý den,

dovolte mi malý úvod.

Vzniklé spory, do kterých se čas od času dostane každý z nás, lze řešit i mimosoudně, tedy alternativními způsoby. Jednou z metod alternativního řešení sporů je mediace. Ve stručnosti - Mediace je dobrovolný mimosoudní proces, při němž neutrální osoba (mediátor) napomáhá stranám sporu nalézt řešení a uzavřít přijatelnou dohodu.

Byť má mediace dlouhou historii (zejména v zahraničí), u nás je využívána poměrně krátce a velmi zřídka.

Žádám Vás tímto laskavě o pár minut Vašeho času k vyplnění následujícího anonymního dotazníku, jehož výsledky použiji ve své bakalářské práci na téma "Mediace jako alternativní způsob řešení obchodních sporů".

#### 1. Vaše pohlaví

- žena
- muž

#### 2. Váš věk

- do 30
- 31 - 40
- 41 - 50
- 51 - 60
- nad 61

#### 3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

- základní
- střední odborné s výučním listem
- střední odborné s maturitou
- úplné střední všeobecné
- vyšší odborné
- bakalářské
- vysokoškolské



#### 4. Vaše pracovní zařazení

- bez zaměstnání
- rodičovská dovolená
- zaměstnanec
- nižší management
- střední management
- vrcholný management
- podnikatel

#### 5. Ve kterém kraji žijete

- Praha
- Středočeský
- Liberecký
- Královehradecký
- Karlovarský
- Jihočeský
- Plzeňský
- Jihomoravský
- Moravskoslezský
- Olomoucký
- Ústecký
- Vysočina
- Pardubický
- Zlínský

#### 6. Jaký zdroj informací preferujete

- internet
- televize, rozhlas
- tisk, časopisy, letáky, plakáty
- školení, semináře
- osobní doporučení
- jiné

#### 7. Zúčastnil/a jste se někdy řešení sporu prostřednictvím třetí strany

- soudem
- arbitrem - rozhodcem
- mediátorem
- psychologem
- sociálním pracovníkem
- jiným
- ne

### 8. Jaké hledisko je pro Vás důležité při řešení sporu (možno více odpovědí)

- Čas - délka řešení sporu
- Finance - náklady spojené s řešením sporu
- Aktivita - možnost aktivně se podílet na vyřešení sporu
- Pasivita - autoritativní rozhodnutí soudu - rozhodne někdo jiný
- Zachování dobrých vztahů s protistranou

### 9. Slyšel/a jste někdy dříve o mediaci

- ano
- ne

### 10. Využil/a byste mediaci k řešení sporu

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

### 11. Pokud byste mediaci k řešení sporu nevyužil/a, bylo by to z důvodu (možno více odpovědí)

- nemám dostatek informací
- nevím, na koho se obrátit
- nemám v tuto metodu důvěru
- preferuji soudní rozhodnutí

### 12. Pokud byste mediaci k řešení sporu využil/a, byla by to mediace v oblasti (možno více odpovědí)

- rodinné (mezi manžely, dětmi a rodiči apod.)
- firemní (mezi zaměstnanci, zaměstnavatelem a zaměstnancem apod.)
- občanské (mezi sousedy, pronajímatelem a nájemcem apod.)
- obchodní (mezi obchodními partnery, spory věcné povahy)

### 13. Zúčastnil/a jste se již mediace

- ano
- ne

### 14. Pokud jste se zúčastnil/a mediace, byla to mediace

- soudem nařízená
- dobrovolná

15. Pokud jste se mediace zúčastnil/a, byla to mediace v oblasti (možno více odpovědí)

- rodinné
- firemní
- občanské
- obchodní

16. Pokud jste se mediace zúčastnil/a, byla ukončena

- neúspěšně - bez uzavření dohody
- úspěšně - uzavřením dohody

17. Pokud jste se mediace zúčastnil/a, jak by jste hodnotil/a osobu mediátora

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆  / 10

18. Domníváte se, že by měl mít mediátor právní vzdělání

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

19. Uzavřená mediační dohoda v rámci mediace není exekucním titulem. V případě, že byste uzavřel/a mediační dohodu, snažil/a byste se dosáhnout její závaznosti - schválením soudu, notářským zápisem

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

20. Mediačního procesu se můžete účastnit s právním zástupcem. Využil/a byste účast právního zástupce

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

## 21. Váš osobní názor na řešení sporů mediací

Mnohokrát Vám děkuji za čas, který jste věnovali mému dotazníku, a za poskytnuté informace

## Mediace - advokáti



[www.survio.com](http://www.survio.com)

04. 02. 2018 09:18:36

## Základní údaje

 Název výzkumu	Mediace - advokáti
 Autor	Veronika Jedlinková
 Jazyk dotazníku	 Čeština
 Veřejná adresa dotazníku	<a href="https://www.survio.com/survey/d/M0X9D8A304V9J004W">https://www.survio.com/survey/d/M0X9D8A304V9J004W</a>
 První odpověď	19. 01. 2018
 Poslední odpověď	29. 01. 2018
 Doba trvání	11 dnů

## Statistika respondentů

41

Počet návštěv

21

Počet dokončených

0

Počet nedokončených

20

Pouze zobrazení

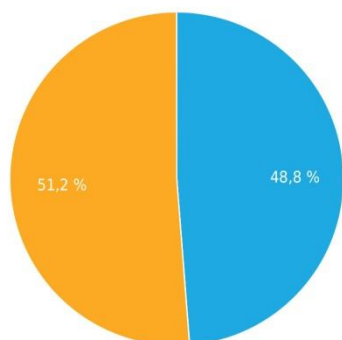
51,2 %

Celková úspěšnost vyplnění dotazníku

### Historie návštěv (19. 01. 2018 – 29. 01. 2018)

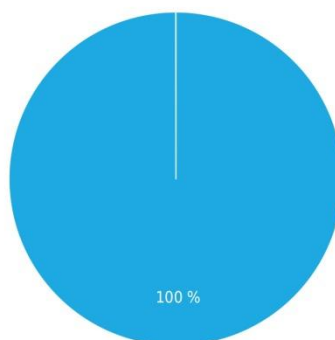


### Celkem návštěv



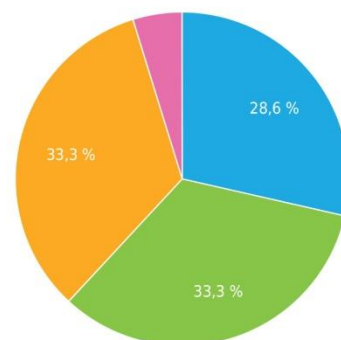
- Pouze zobrazeno (48,8 %)
- Nedokončeno (0 %)
- Dokončeno (51,2 %)

### Zdroje návštěv



- Přímý odkaz (100 %)

### Čas vyplňování dotazníku

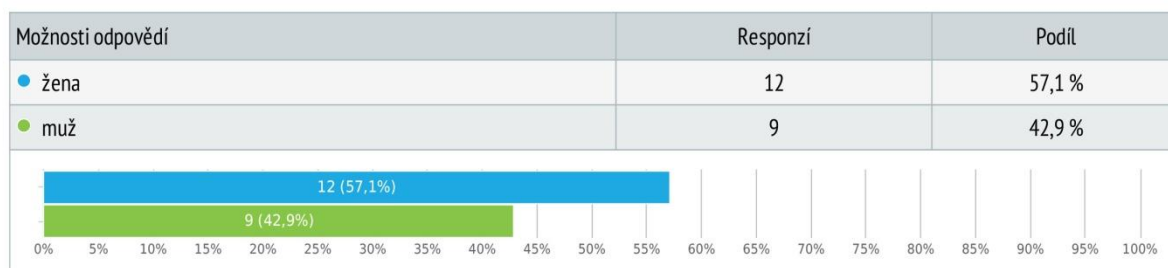


- 2-5 min. (28,6 %)
- 5-10 min. (33,3 %)
- 10-30 min. (33,3 %)
- >60 min. (4,8 %)

## Výsledky

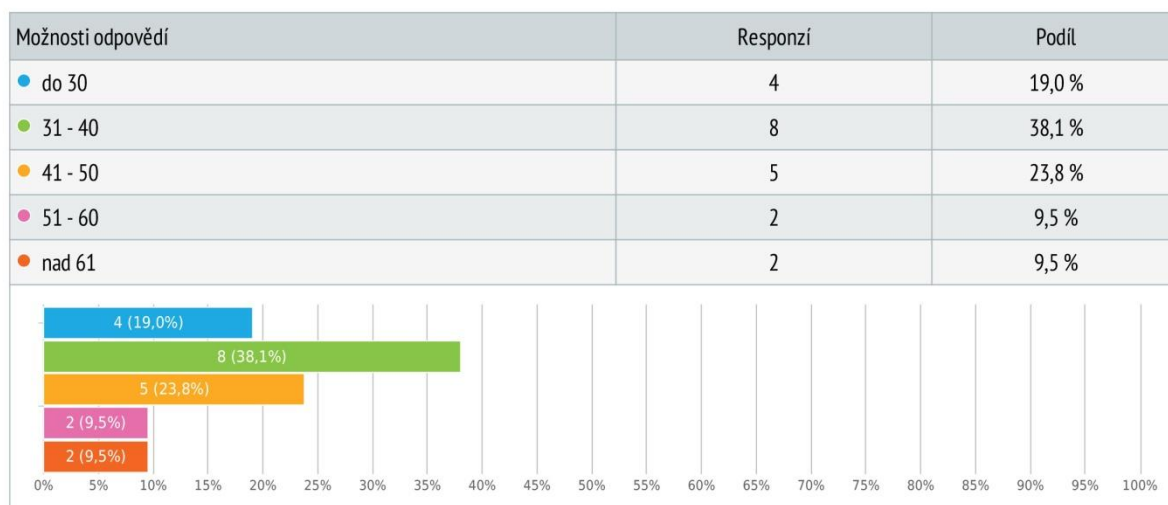
### 1. Vaše pohlaví

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



### 2. Váš věk

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x

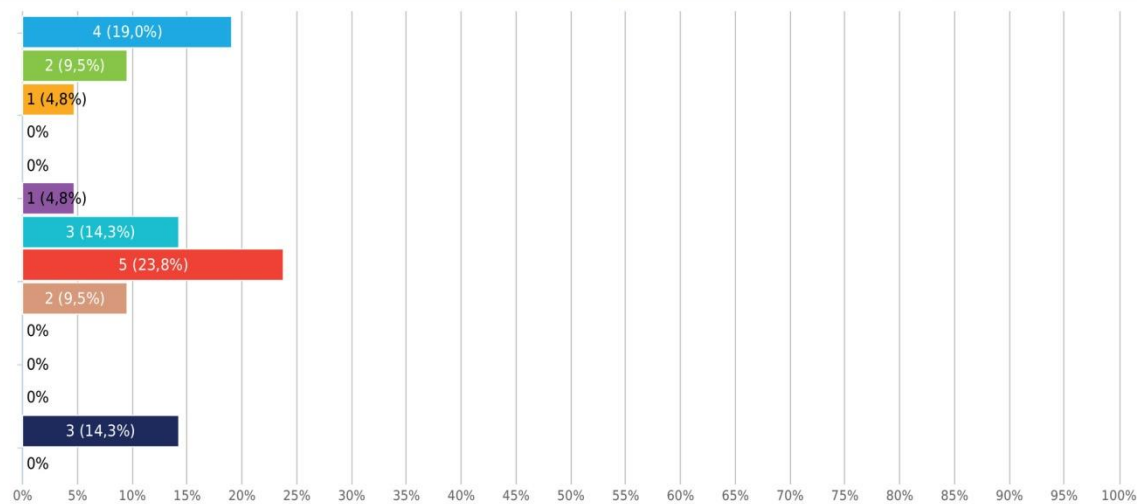




### 3. Ve kterém kraji provozujete praxi

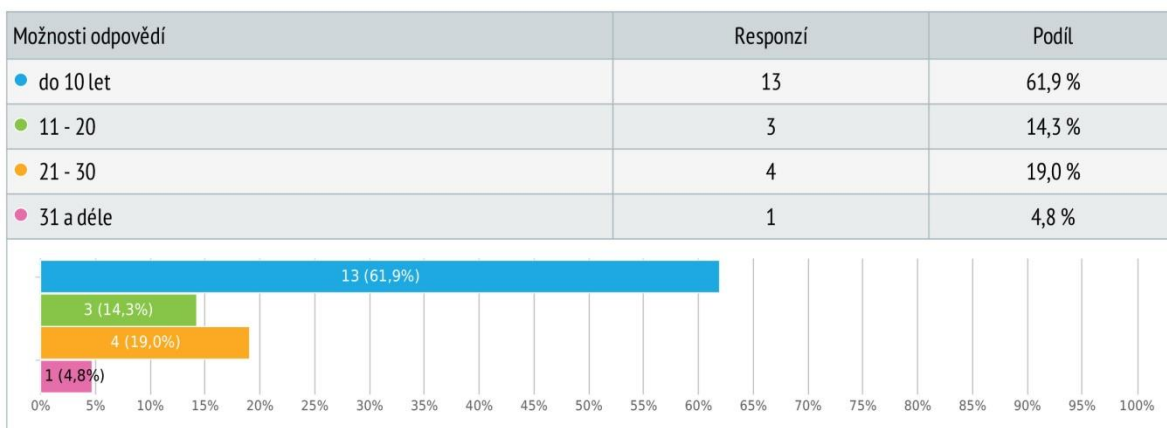
Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● Praha	4	19,0 %
● Středočeský	2	9,5 %
● Liberecký	1	4,8 %
● Královehradecký	0	0 %
● Karlovarský	0	0 %
● Jihočeský	1	4,8 %
● Plzeňský	3	14,3 %
● Jihomoravský	5	23,8 %
● Moravskoslezský	2	9,5 %
● Olomoucký	0	0 %
● Ústecký	0	0 %
● Vysočina	0	0 %
● Pardubický	3	14,3 %
● Zlínský	0	0 %



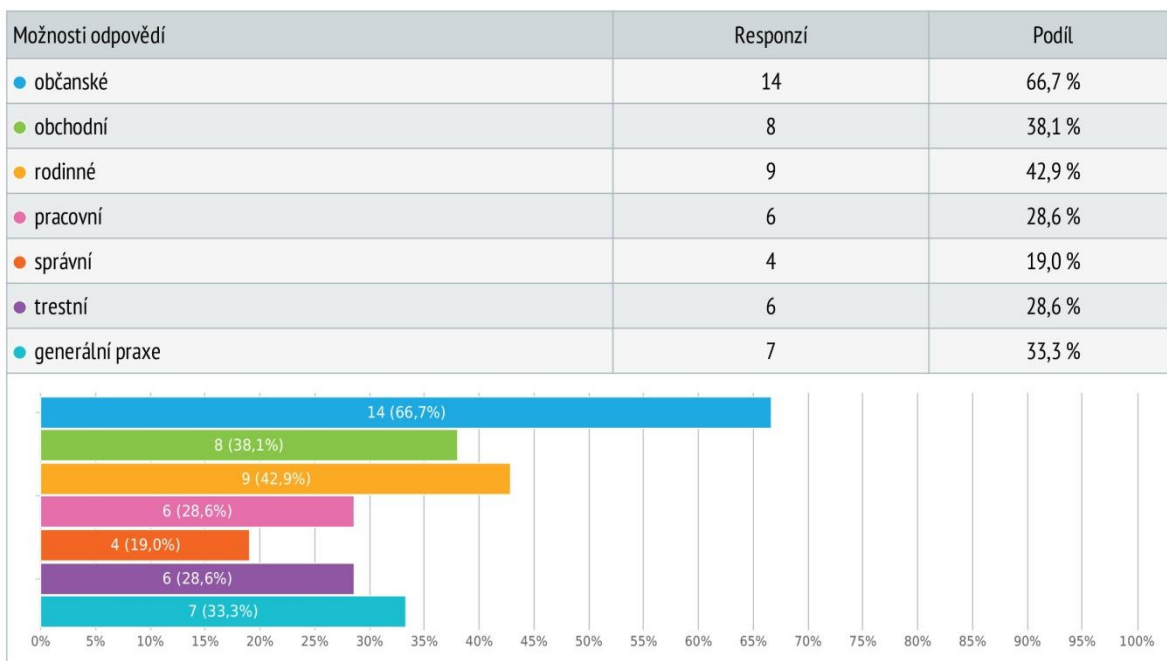
#### 4. Jak dlouho provozujete praxi

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



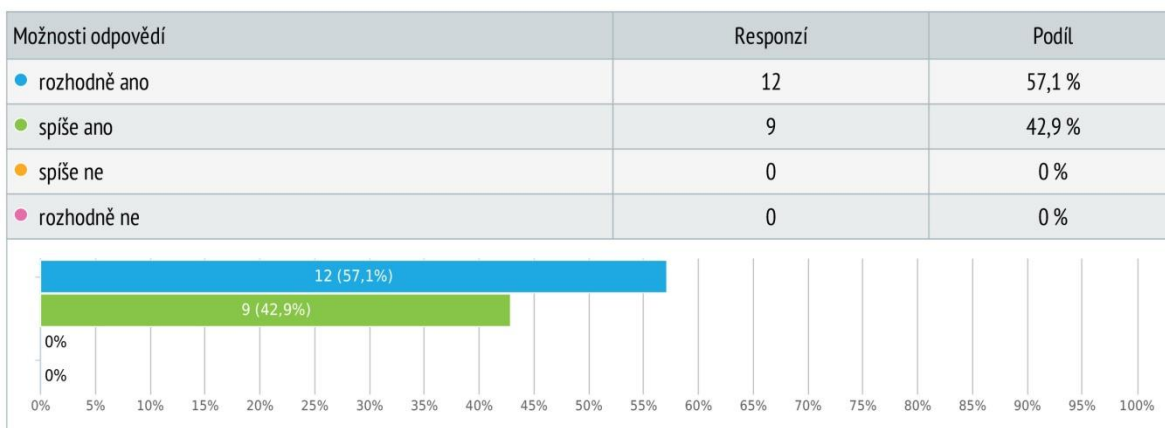
#### 5. Jaké odvětví práva ve Vaší praxi převažuje (možnost více odpovědí)

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



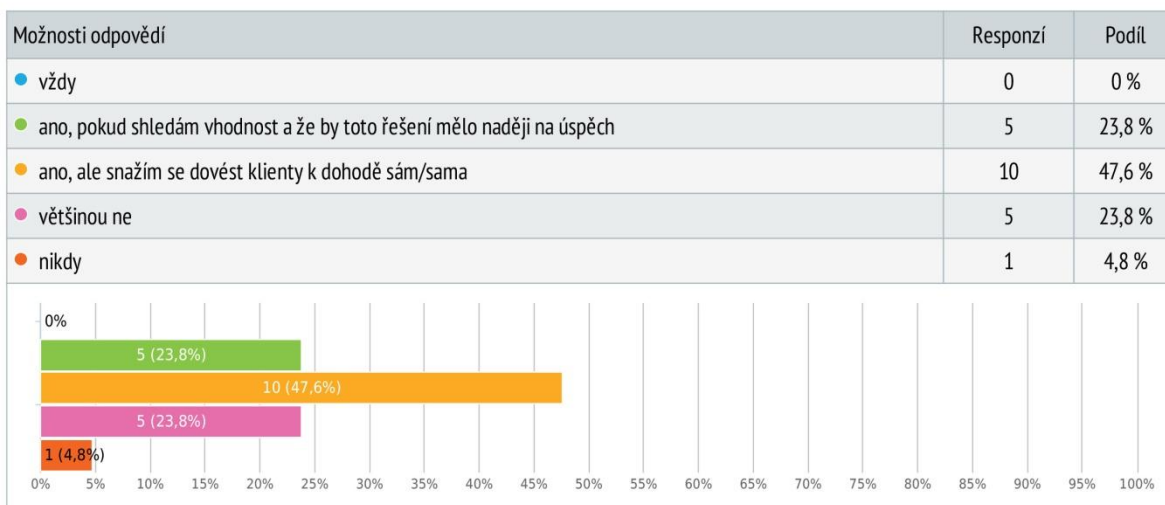
## 6. Snažíte se vést klienty ke smírnému řešení sporu

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



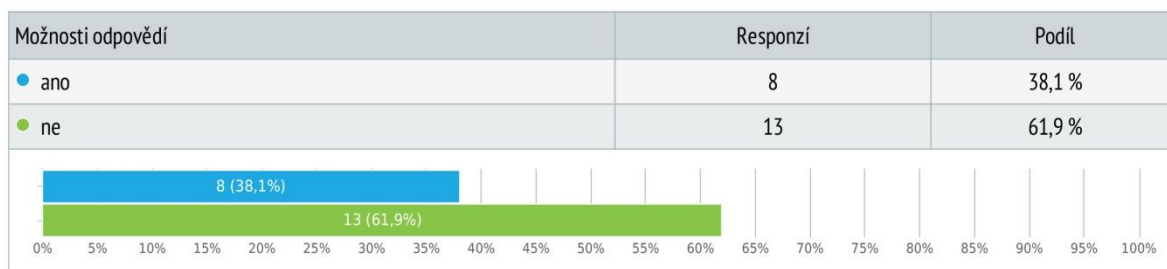
## 7. Infomujete klienty o možnosti využití řešení sporu mediací

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



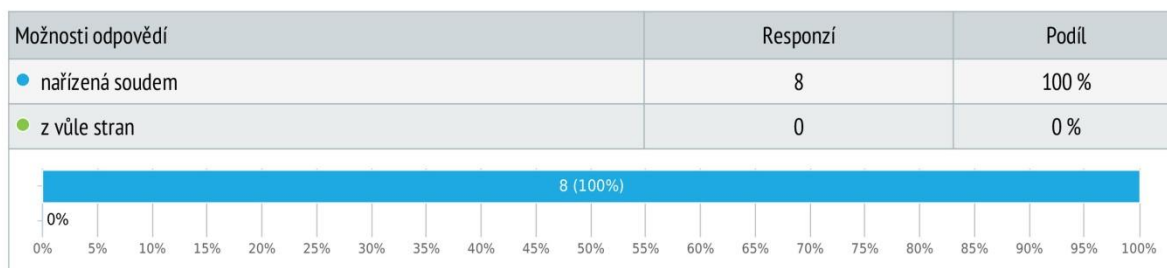
## 8. Účastnil/a jste se někdy mediačního procesu jako právní zástupce strany sporu

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



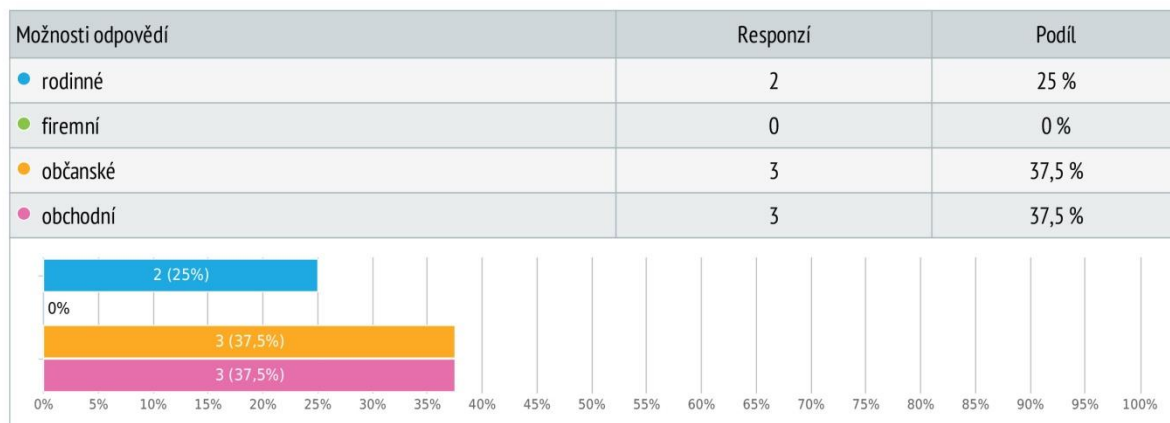
## 9. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, o jaký druh mediace se jednalo

Výběr z možností, zodpovězeno 8x, nezodpovězeno 13x



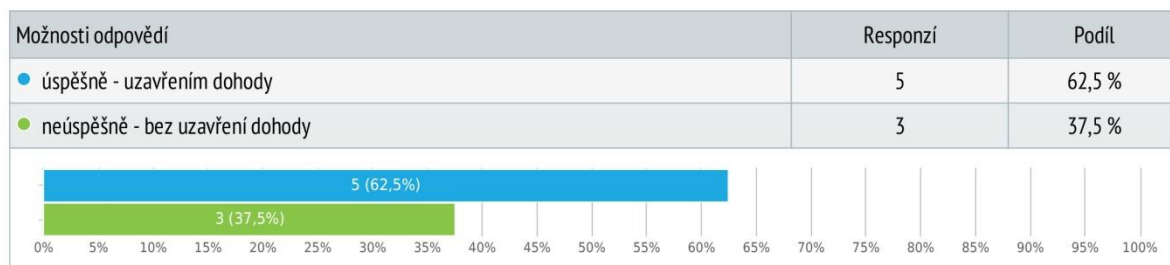
## 10. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, jednalo se o mediaci v oblasti

Výběr z možností, zodpovězeno 8x, nezodpovězeno 13x



## 11. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, byla mediace ukončena

Výběr z možností, zodpovězeno 8x, nezodpovězeno 13x



## 12. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, jak na vás mediační proces působil

Textová odpověď, zodpovězeno 8x, nezodpovězeno 13x

- Vzhledem k letité praxi mediátora jsem měla velice dobrý pocit, jelikož nás mediátor směřoval tam, kam bylo třeba.
- Mediátorka mi připadala jako velmi neschopná a svůj dojem, který jsem si odnášel z jednání u ní byl takový, že především ona sama se neumí smířovat sama se sebou, natož ještě se angažovat ve smířování dalších dvou lidí

- Neúčelně, neboť uzavřená dohoda nebyla respektována. Ze zkušenosti vím, že pokud k dohodě nedojde bez tláčení 3. osobou (mediátorem), tak je zcela irrelevantní to, co bylo dohodnuto.
- Dle mého názoru je mediace zcela zbytečná. Pokud se dostanou strany k advokátovi či před soud, tak proto, že se dohodnout nechtějí. Povinnost vést strany k dohodě má i soud a soudci tuto dohodu plní. Je to ve většině případů naprosto zbytečná ztráta času a prodávání soudního řízení.
- Za situace, že protistrana nechce přijmout doporučení či náhled mediátora, pak je to víceméně ztráta času. Výsledek mediace je vždy o kompromisu, ke kterému však musí být ochotny obě strany. Pokud právní zástupce jedné ze stran nehodlá přijmout právní stav věci a přesvědčit o tom svého klienta, pak to nedokáže ani mediátor.
- Úspěšné pokud strany jsou ochotny naslouchat a domluvit se. Nalezena tzv. zlatá střední cesta. Vhodnější pokud se účastníci schůzky pouze klienti a právní zástupce určoval jen určitý právní rámec.
- V obchodních případech nemá takový efekt, jako např. v rodinných sporech.
- byla jsem účastna více mediálních procesů, záleží na přístupu a osobnosti mediátora při vedení mediace.

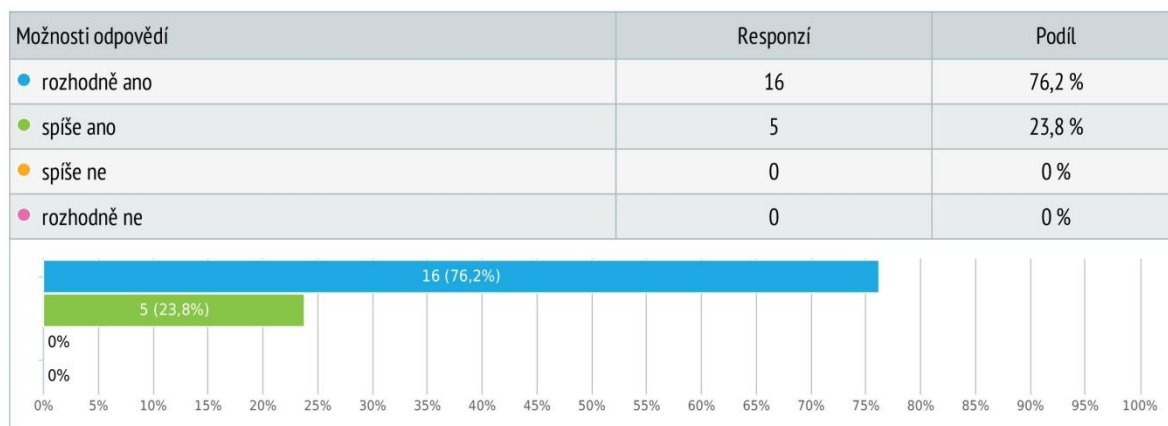
### 13. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, jak byste hodnotil/a osobu mediátora

*Textová odpověď, zodpovězeno 8x, nezodpovězeno 13x*

- Výborný profesionál.
- zcela formální přístup, nic přesvědčivého z jejich úst nezaznělo. Advokáti a mediátoři by měli být mistři slova psaného i mluveného, k tomuto požadavku měla mediátorka hodně daleko (asi tak, jak daleko je od nás třeba do Japonska.....) No comment dál.
- Kompetentně.
- V osobě mediátora problém nebyl, paní doktorka vystupovala profesionálně, nicméně nemůže nahradit vůli stran. Jednání trvalo tři hodiny, strany zaplatily náklady mediace a odešly víc rozeštvané, než byly na začátku.
- Zpočátku byla vidět spíše snaha "uzavřít obchod", později, když poznal jednání obou stran, byla patrná vůle dovést "nespolupracující stranu" k výsledku a ušetřit soudní spor, což se však nepodařilo.
- Silná osobnost mediátora, která byla respektována oběma stranami, ačkoliv se výsledek odlišoval od jejich původního stanoviska. Mediátor měl znalost případu.
- Profesionál.
- v jednom případě byla osoba mediátora skutečnou osobností s profesionálním přístupem.

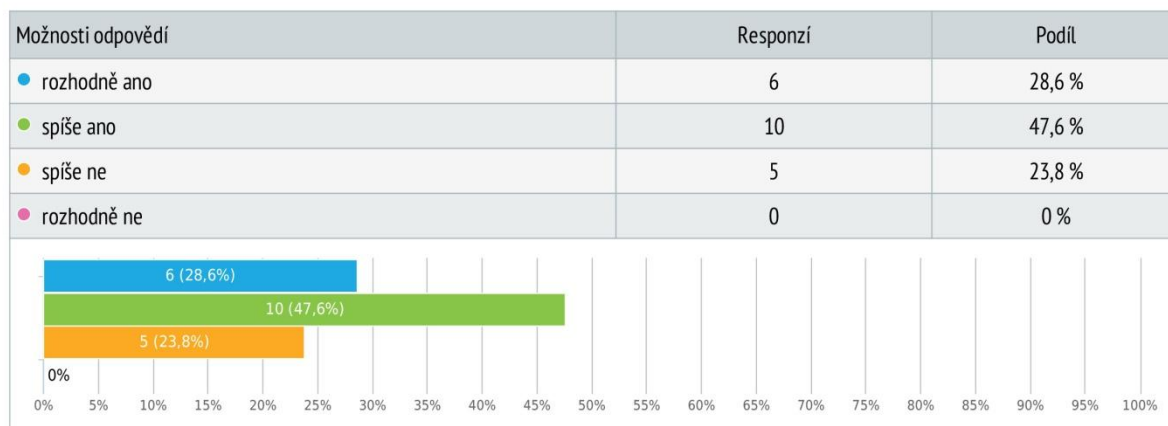
## 14. Domníváte se, že by měl mít mediátor právní vzdělání

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



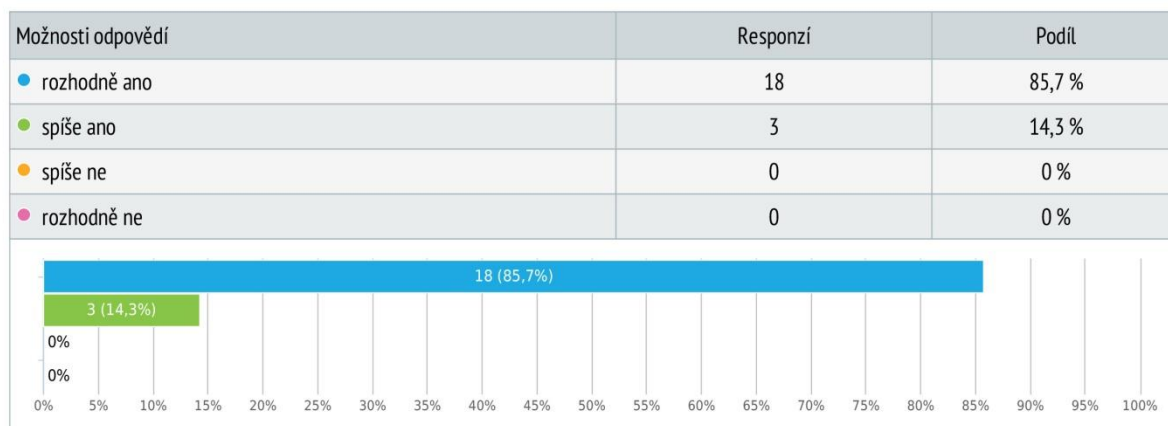
## 15. Domníváte se, že je účast právního zástupce strany sporu při mediaci vhodná

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



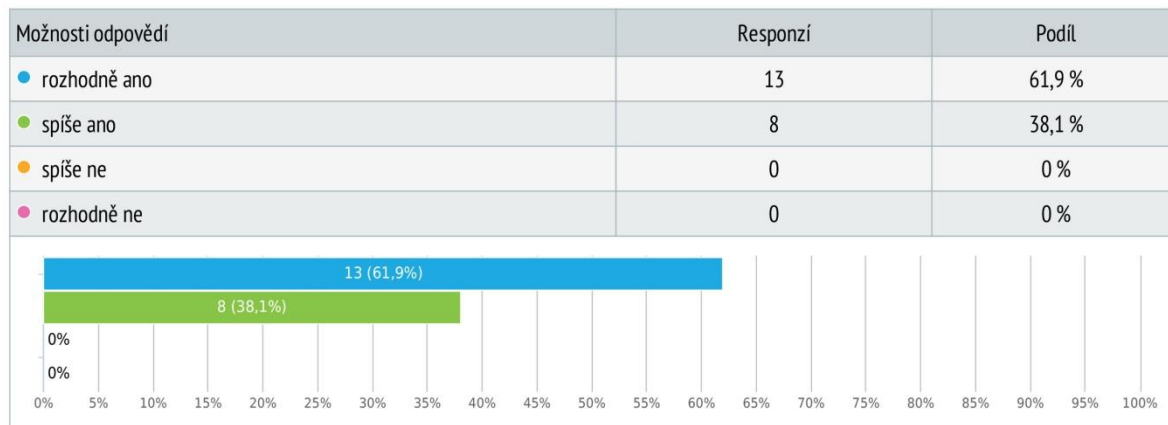
## 16. Pokud byste byl/a požádán/a klientem o účast při mediaci, zúčastnil/a byste se

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



## 17. Pokud by Váš klient úspěšně absolvoval mediaci, doporučil/a byste mu zajištění závaznosti mediační dohody - soudním smírem, notářským zápisem

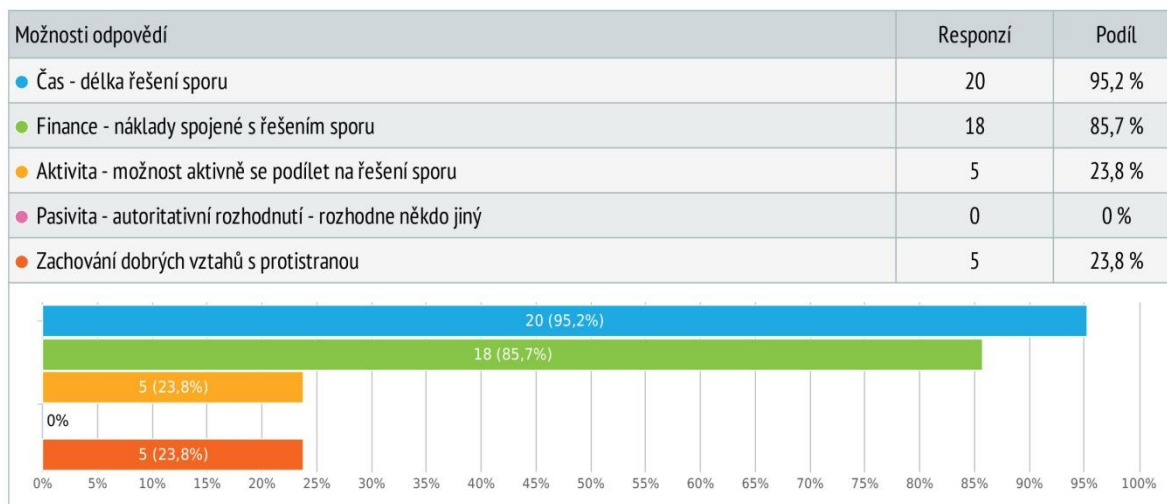
Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x





## 18. Jaké hledisko je podle Vás při řešení sporu důležité pro strany sporu (možnost více odpovědí)

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



## 19. Co podle Vás přiměje strany se dohodnout

Textová odpověď, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x

- Výhodnost protinabídky a vidina co nejrychlejšího ukončení sporu.
- -
- zrychlení řešení problému, možnost podílet se na výsledku řešení sporu
- jediné síla, váha přesvědčujících argumentů, stejně tak i cit, pro mnohé klienty je důležitější empatie vyjednávajícího nežli jeho autorita, obojí přístup třeba permanentně vyvažovat. Na někoho platí spíš ratio, na někoho schopnost vcítění se do jeho role. je to až k nevíře - ale přes 90 procenta našich rozhodnutí na prvním místě ovlivňují emoce, zbytek bývá pak také něco málo o rozumu. Pracuji mimo advokacii také jako mentor, psychoterapeut a kouč, takže vím velmi dobře, o čem mluvím.
- Zjištění, že naplnění jejich potřeb nemusí být v rozporu a že je tedy možné najít řešení, které uspokojí potřeby všech zúčastněných
- Poučení o nákladech řízení
- Poukázání na finanční a časovou náročnost sporu, a především na jeho nejistý výsledek. Často s apelem na vhodnost zachování korektních vztahů.
- Vůle - strany musí chtít.
- Čas - zpravidla se nechtějí soudit a chtějí mít spor vyřešený, i za cenu, že dohoda nebude 100% výhodná.
- Úspora času a/nebo peněz
- Někdy jsou již účastníci sami znechuceni ze stavu věci a chtějí mít již pokoj, někdy si nechají věc vysvětlit třetím subjektem, pokud k němu pojmom důvěru, což je advokát, který do věci vstoupí. A někdy je účinné i stanovisko soudce, který věc stranám předloží již při prvním jednání a někdy i v průběhu soudního sporu, protože ukončit spor dohodou lze kdykoli během řízení.

- Pokud budou nezaujatou osobou poučeny o tom, že nic není černobílé, a že rozhodovací praxe soudů je tak nejednotná, že se dá prohrát i předem vyhraný spor. Taky, že soudní řízení trvá strašně dlouho, v konečném důsledku stojí hodně peněz a klienti ke konci už bývají otráveni a více tendují ke kompromisům, které na počátku odmítali.
- Ušetření času, financí a energie, kterou by jinak museli vynakládat, ale řešení v rámci dohody musí být pro stranu ještě "přijatelné".
- Riziko negativního autoritativního rozhodnutí soudů.
- Názor nestranné osoby, ústupek obou stran.
- Předvídatelnost výsledku sporu (pokud by strana věděla, že spor prohraje, bude náchylnější k dohodě - mírnějšímu řešení) nebo naopak naprostá nepředvídatelnost výsledku (ani jedna strana neví, jak to dopadne a tak se raději dohodnou).
- ušetření peněz, obnovení vztahů
- Finanční motivace.
- umění přesvědčit strany k uzavření dohody, aby byl každý účastník mediaci byl přesvědčen, že mediační dohoda je pro něj tou jedinou správnou a výhodnou dohodou.
- Podle mého názoru strany obvykle hledají dohodu tam, kde (i) je řízení a jeho výsledek hůře předvídatelný, (ii) jedná se o náročný popř. déle trvající proces, a (iii) náklady sporu jsou relativně vysoké ve vztahu k nároku, o který se jedná.
- Pochopení druhé strany, objektivnější náhled na celou situaci. Úspora financí a času.

## 20. Jaký je Váš osobní názor na řešení sporů mediací

*Textová odpověď, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x*

- 50/50
- Dávám přednost soudnímu řešení
- pokud je vůle stran jednat, pak je daný způsob řešení sporu výbornou alternativou
- Nikdy není možné dopředu vědět, zda mediaci prospěje či ne. Někdy zbytečná ztráta času, někdy se vynaložený um, energie, čas i úsilí vyplácí. Za vrchol vyjednávacích schopností považuji třeba schopnost odradit člověka rozhodnutého k sebevraždě, aby jí nakonec nespáchal, vyjednávání s vyděrači je obdobě obtížné.
- Při větší informovanosti klientů a převzetí zodpovědnosti za řešení své věci se jedná o nejlepší možné řešení
- Záleží na povaze sporu, v případě, že je šance na úspěch, pak bych nepochybně řešení sporu mediací doporučila. Někdy však z mého pohledu bývají nařizovány mediaci nadbytečně.
- Pozitivní.
- Toto bývá mnohdy soudy nadužíváno, a to za účelem pouze oddálení rozhodnutí věci. Mediaci nabízí posun v případech, kdy soud již nastíní svůj názor. V těchto případech ale je možné dosáhnout mnohdy dohody i bez mediaci.
- Souhlasím s tímto institutem.
- Mediace jako samostatný institut považuji za nadbytečnou. Účastníky sporu většinou vedou k dohodě i jejich právní zástupci, případně samotný soud. Pokud se účastníci nedohodnou na smírném řešení sporu, pak je k tomu dle mého názoru nedovede ani mediátor a mediaci je tak jen ztrátou času.
- Jsem proti mediaci. Dle mého názoru se jedná o zbytečné prodloužování sporů a finanční náklady pro účastníky. Zastávám vždy názor, že je lepší dohoda, než bytelná soudní jednání. Ale myslím si, že pokud se již účastníci rozhodli pro soud, tak chtějí soudní rozhodnutí.
- Kež by se spory daly řešit takto. Obzvláště v rodinných věcech - tam je jsou ale kolikrát právní zástupci překážkou.
- Pokud je mediátor schopen říci každé ze stran na rovinu, jak se věci mají a přimět je tedy k tomu, že je pro ně výhodnější jít raději do dohody, pak to může mít smysl. Mediaci má ale smysl spíše ale tehdy, pokud ve věci hraje nějakou roli i něco jiného, než pouze právo jedné ze stran. Jinak jsou to jen další náklady pro účastníky.
- Záleží na situaci. Obecně se mi spíše osvědčilo uzavření dohody za přispění právních zástupců obou stran, mediátor neměl prozatím úspěch.





- Úspěšné pokud strany jsou ochotny naslouchat a domluvit se prostřednictvím nestranné osoby. Jistě přínosné.
- Pokud se strany chtějí dohodnout, nesoudí se. Pokud se spor dostane před soud, je na mediaci zpravidla pozdě.
- dobrý nástroj, který není dostatečně rozšířen a vysvětlen lidem
- U rodinných sporů je mediace vhodným způsobem pokusu řešení sporu. U dalších sporů si efektivitou tohoto způsobu nejsem jistá.
- ne vždy je to vhodný způsob řešení sporů mezi stranami. Je třeba při první schůzce u mediátora zjistit, zda jsou strany vůbec ochotny mediátoru naslouchat a zda jsou ochotny např. slevit ze svých původních požadavků
- Jsem pro mediaci hlavně ve sporech, které se týkají uspořádání styku s dítětem, popř. nesporná řízení týkající se péče o děti. Zde např. MPSV zavádí model rodinných konferencí, který je sice založena na jiných principech než mediace, ale jeví se velice účinný. Mediace by mohla být účinná i v jiných oblastech, bohužel v českém prostředí se stále hodně klientů rádo soudí.
- Mediace může lépe než soudní rozhodnutí vyřešit problémy do budoucna, kdy obě strany mohou řešení pokládat za spravedlivé. U soudu zpravidla jedna ze stran není s výsledkem spokojena.

## 21. Prostor pro jakékoli doplnění, názor, podnět, myšlenku ...

*Textová odpověď, zodpovězeno 10x, nezodpovězeno 11x*

- Hodně štěstí při obhajobě :-)
- zatím není moc velká odborná, natož laická povědomost o této možnosti
- Pro to, aby někdo dokázal vycházet s druhými, dokázal je natolik ovlivnit, přesvědčit, tak základní předpoklad je, aby především dobře znal sám sebe. Pak už je to jenom hra, zábava, no prostě to, co mně nesmírně baví. Podotýkám, že ani troška té manipulace (myslím té v dobrém slova smyslu, tedy schopnost ovlivňování druhých, jejich přesvědčování atd.) není někdy na škodu
- Účastníci si někdy potřebují vyzkoušet, jak časově a finančně náročné je soudní řízení a často pak v jeho průběhu dospějí ke kompromisnímu řešení.
- Domnívám se, že zde fungují rodinné poradny ,pokud jde o péči o děti či rodinné vztahy a jestliže chtějí účastníci řešit věc skutečně smírně, mohou navštívit tyto poradny a k tomu nepotřebují advokáty ani mediátory .A jestliže se jedná o věci obchodní či jiné občanské, tam většinou řešení mediátorem skutečně jen prodlužuje řešení věci o měsíce . V současné době mám za to, že ani soudci nejsou toho názoru, že by mediace urychlovala a řešila spory .
- Bohužel soudy na svou povinnost vést strany ke smíru rezignují. Občas skutečně klientům stačí slyšet nezaujatý názor 3. osoby (takový, který nelichotí ani jedné ze stran). Pak jsou ale klienti, kteří se soudí o "echt" a tam nepomůže ani sebelepší mediace...
- Za situace, že z mediace není možné obdržet výstup o tom, jak probíhala a co event. bylo účastníkům doporučeno, pak je často pro účastníky úplně bezcenná, zvláště v rodinných záležitostech, kdy není možné se pro další postup pak opřít o nějaký závěr, doporučení mediátora, které pak jedna ze stran event. nerespektuje. Mediace tedy nepřinese to, proč tam lidi šli - najít kompromis, řešení, chovat se podle toho a ušetřit si soudy.
- Mediace jako cesta pro vyjednání změny závazků (jiných práv a povinností) může být vhodným způsobem jak za pomoci třetí, nezaujaté, strany vyřešit nepředvídatelnou nebo obtížnou situaci. Nemůže však být "odklonem" využívaným soudem pro "odsunutí" věci a může fungovat jen v předvídatelném právním prostředí, kde se lze (nejen) mediací vyjednaných práv a povinností dovolat.
- setkala jsem se stranami sporu, kteří měli vůči sobě takovou zášť, že mediace nebyla žádným přínosem, a tak muselo být pokračováno v soudním řízení
- S vedením mediace nemám velké zkušenosti. Podle zkušeností známých jsou mediace soudem na brněnsku nařizovány k převážně k jednomu mediátorovi, který dle vyprávění nevede facilitativní mediaci v pravém slova smyslu.

## Nastavení dotazníku

	Otázek na stránku	Všechny
	Povolit odeslat vícekrát?	✓
	Povolit návrat k předchozím otázkám?	✓
	Zobrazovat čísla otázek?	✓
	Náhodné pořadí otázek?	
	Zobrazit ukazatel postupu?	✓
	Oznámení o vyplnění dotazníku na e-mail?	✓
	Ochrana heslem?	
	IP omezení?	

## Příloha: dotazník

### Mediace - advokáti

Vážené advokátky, vážení advokáti,

žádám Vás tímto laskavě o pár minut Vašeho drahocenného času k vyplnění následujícího anonymního dotazníku, jehož zpracované výsledky použiji do své bakalářské práce na téma "Mediace jako alternativní způsob řešení obchodních sporů"

#### 1. Vaše pohlaví

- žena
- muž

#### 2. Váš věk

- do 30
- 31 - 40
- 41 - 50
- 51 - 60
- nad 61

#### 3. Ve kterém kraji provozujete praxi

- Praha
- Středočeský
- Liberecký
- Královehradecký
- Karlovarský
- Jihočeský
- Plzeňský
- Jihomoravský
- Moravskoslezský
- Olomoucký
- Ústecký
- Vysočina
- Pardubický
- Zlínský

#### 4. Jak dlouho provozujete praxi

- do 10 let
- 11 - 20
- 21 - 30
- 31 a déle

#### 5. Jaké odvětví práva ve Vaší praxi převažuje (možnost více odpovědí)

- občanské
- obchodní
- rodinné
- pracovní
- správní
- trestní
- generální praxe

#### 6. Snažíte se vést klienty ke smírnému řešení sporu

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

#### 7. Infomujete klienty o možnosti využití řešení sporu mediací

- vždy
- ano, pokud shledám vhodnost a že by toto řešení mělo naději na úspěch
- ano, ale snažím se dovést klienty k dohodě sám/sama
- většinou ne
- nikdy

#### 8. Účastnil/a jste se někdy mediačního procesu jako právní zástupce strany sporu

- ano
- ne

#### 9. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, o jaký druh mediace se jednalo

- nařízená soudem
- z vůle stran

10. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, jednalo se o mediaci v oblasti

- rodinné
- firemní
- občanské
- obchodní

11. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, byla mediace ukončena

- úspěšně - uzavřením dohody
- neúspěšně - bez uzavření dohody

12. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, jak na vás mediační proces působil

13. Pokud jste se zúčastnil/a mediace jako právní zástupce strany sporu, jak byste hodnotil/a osobu mediátora

14. Domníváte se, že by měl mít mediátor právní vzdělání

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

15. Domníváte se, že je účast právního zástupce strany sporu při mediaci vhodná

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

16. Pokud byste byl/a požádán/a klientem o účast při mediaci, zúčastnil/a byste se

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

17. Pokud by Váš klient úspěšně absolvoval mediaci, doporučil/a byste mu zajištění závaznosti mediační dohody - soudním smírem, notářským zápisem

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

18. Jaké hledisko je podle Vás při řešení sporu důležité pro strany sporu (možnost více odpovědí)

- Čas - délka řešení sporu
- Finance - náklady spojené s řešením sporu
- Aktivita - možnost aktivně se podílet na řešení sporu
- Pasivita - autoritativní rozhodnutí - rozhodne někdo jiný
- Zachování dobrých vztahů s protistranou

19. Co podle Vás přiměje strany se dohodnout

20. Jaký je Váš osobní názor na řešení sporů mediací

21. Prostor pro jakékoli doplnění, názor, podnět, myšlenku ...

Mnohokrát Vám děkuji za čas, který jste mému dotazníku věnovali, a za poskytnuté informace.



## Mediace - mediátoři



[www.survio.com](http://www.survio.com)

04. 02. 2018 09:20:53

## Základní údaje

 Název výzkumu	Mediace - mediátoři
 Autor	Veronika Jedlinková
 Jazyk dotazníku	 Čeština
 Veřejná adresa dotazníku	<a href="https://www.survio.com/survey/d/L7N9W8T6R6P1J5R1P">https://www.survio.com/survey/d/L7N9W8T6R6P1J5R1P</a>
 První odpověď	17. 01. 2018
 Poslední odpověď	28. 01. 2018
 Doba trvání	12 dnů

## Statistika respondentů

45

Počet návštěv

21

Počet dokončených

0

Počet nedokončených

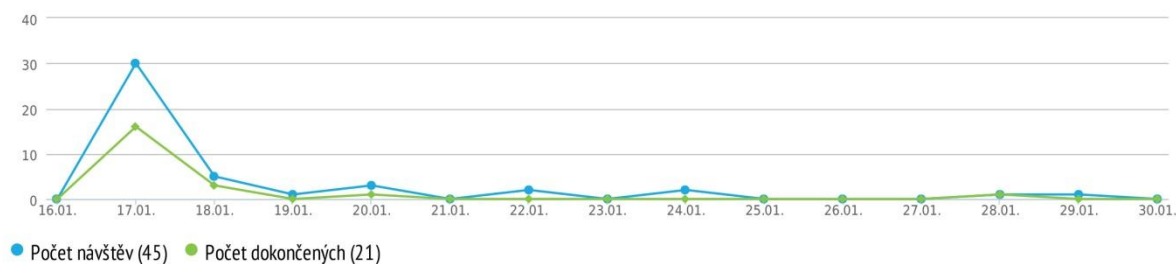
24

Pouze zobrazení

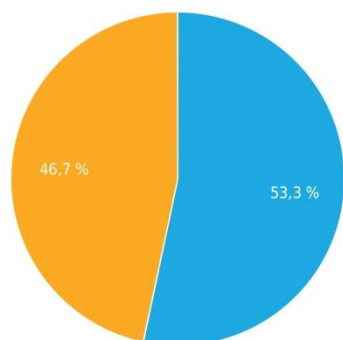
46,7 %

Celková úspěšnost vyplnění dotazníku

### Historie návštěv (17. 01. 2018 – 28. 01. 2018)

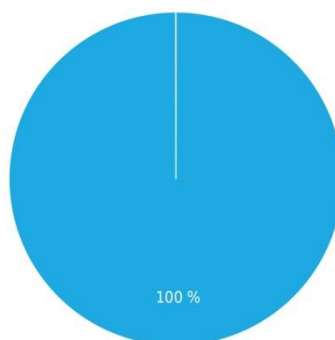


### Celkem návštěv



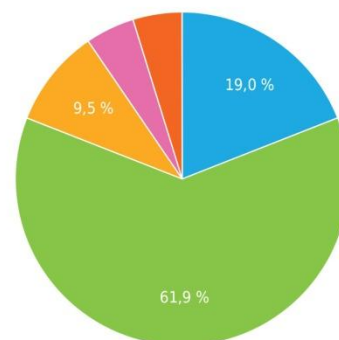
- Pouze zobrazeno (53,3 %)
- Nedokončeno (0 %)
- Dokončeno (46,7 %)

### Zdroje návštěv



- Přímý odkaz (100 %)

### Čas vyplňování dotazníku

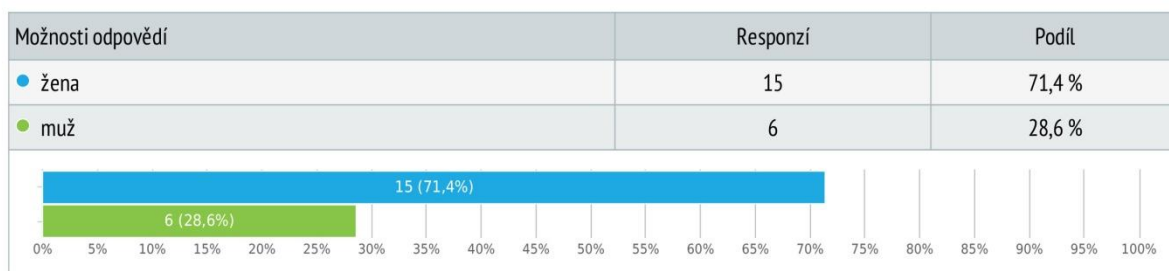


- 1-2 min. (19,0 %)
- 2-5 min. (61,9 %)
- 5-10 min. (9,5 %)
- 10-30 min. (4,8 %)
- >60 min. (4,8 %)

## Výsledky

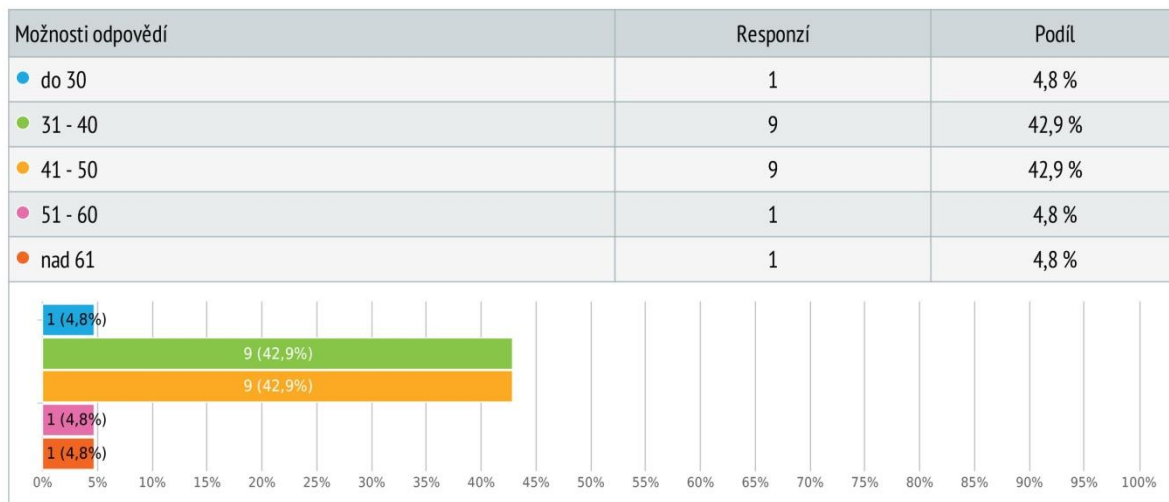
### 1. Vaše pohlaví

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



### 2. Váš věk

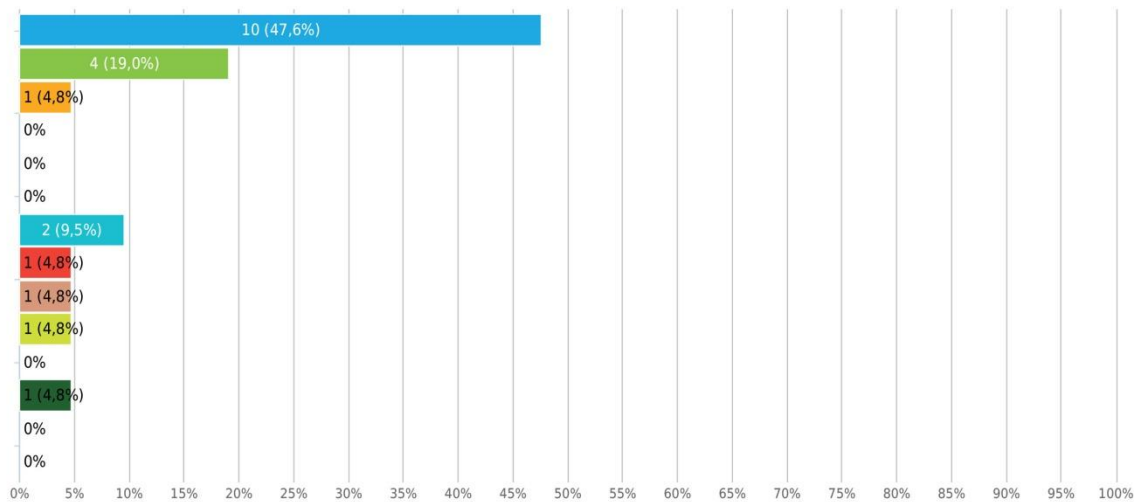
Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



### 3. Ve kterém kraji provozujete praxi mediátora

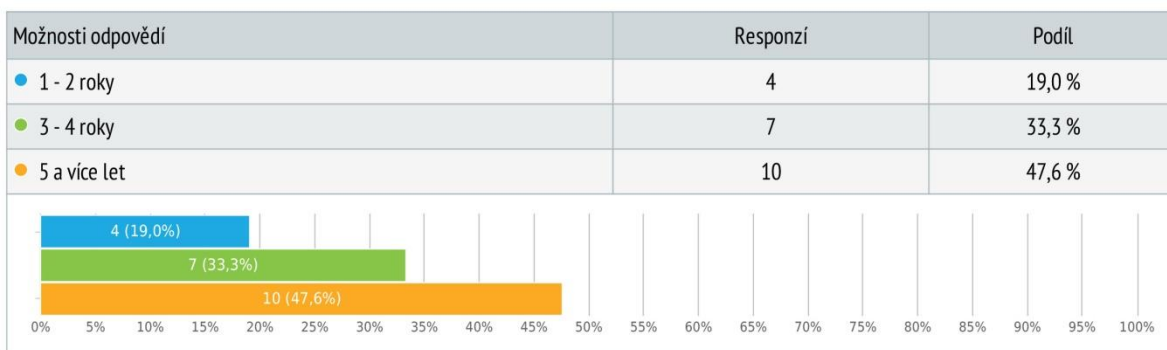
Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
● Praha	10	47,6 %
● Středočeský	4	19,0 %
● Liberecký	1	4,8 %
● Královehradecký	0	0 %
● Jihočeská	0	0 %
● Plzeňský	0	0 %
● Jihomoravský	2	9,5 %
● Moravskoslezský	1	4,8 %
● Olomoucký	1	4,8 %
● Ústecký	1	4,8 %
● Pardubický	0	0 %
● Zlínský	1	4,8 %
● Vysočina	0	0 %
● Karlovarský	0	0 %



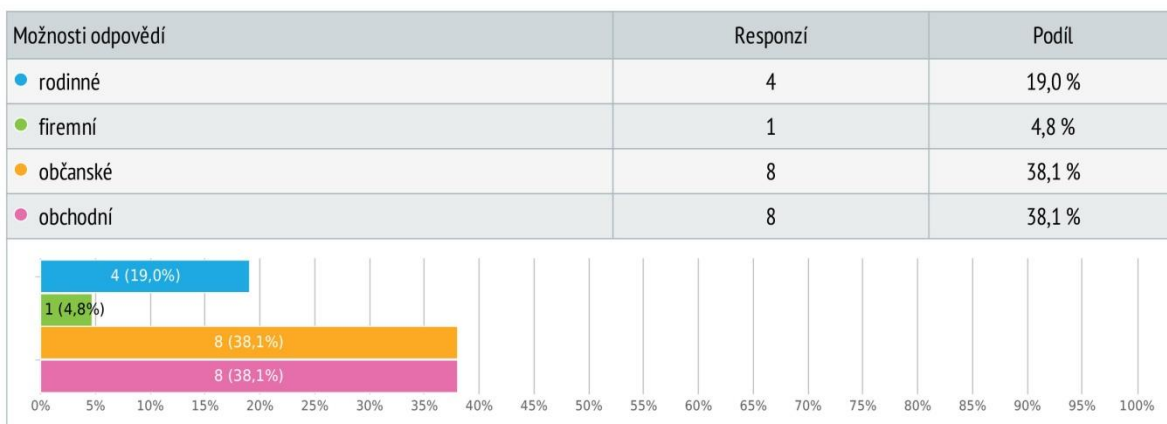
#### 4. Jak dlouho se zabýváte mediací

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



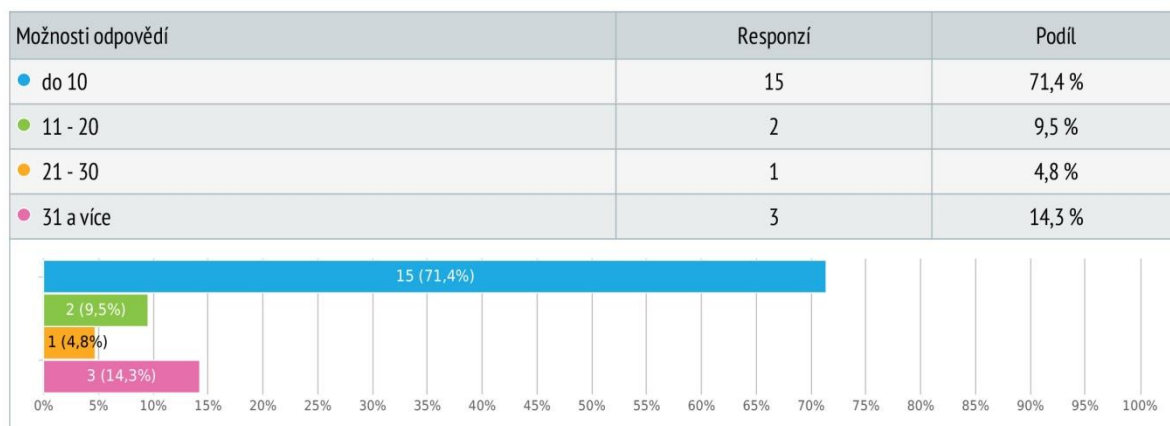
#### 5. V jaké oblasti u Vás občané nejčastěji mediaci využívají

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



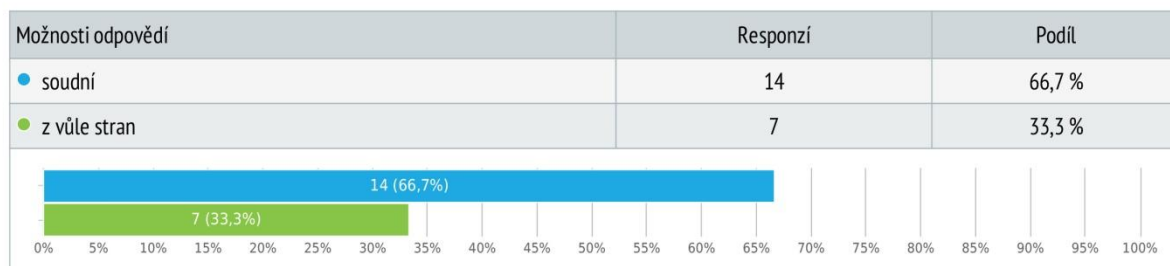
## 6. Kolik obchodních sporů jste v roce 2016 a 2017 řešil/a mediací

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



## 7. Jaký druh mediace převažuje

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



## 8. Dokázal/a byste odhadnout procentuální zastoupení soudní mediace a mediace z vůle stran

Textová odpověď, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x

- 100 % z vůle stran
- 90% - 10%
- 70/30
- 90 %
- 80% soudní a zbytek dobrovolná
- 90% je soudní mediace
- 90:10

- 90% soudní
- ne
- -
- Soudní 70%, vůle stran 30%
- 90 procent soudní mediaci
- 90/10
- 60/40
- 30 % soudní, 70 % z vůle stran
- 1:7
- 95 : 5 % pro soudní mediaci, respektive nařízené setkání s mediátorem
- minimální.....0%
- 80/20
- 20/80
- soudní 0% vůle stran 100%

## 9. Dokážete odhadnout průměrnou délku mediačního procesu ve dnech

*Textová odpověď, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x*

- 10 dní čistého času
- (4x) 1
- (3x) 3
- Záleží na četnosti setkání. Průměr 2, 5 hod. na setkání a 3 - 4 setkání.
- 2 dny
- 2 dny (tj. 2 x po 30 hod)
- (2x) 2
- 2 hodiny
- 3 dny á cca 2 hodiny
- Max 3 hod celkem
- (2x) 30 dnů
- Průměr 12 hodin čistého času (prakticky rozděleno do 3 - 5 mediačních sezení po 2-4 hodinách)
- 5 mediačních sezení po 3 hodinách
- jeden den

## 10. Jaká je procentuální úspěšnost ukončení mediace mediační dohodou

*Textová odpověď, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x*

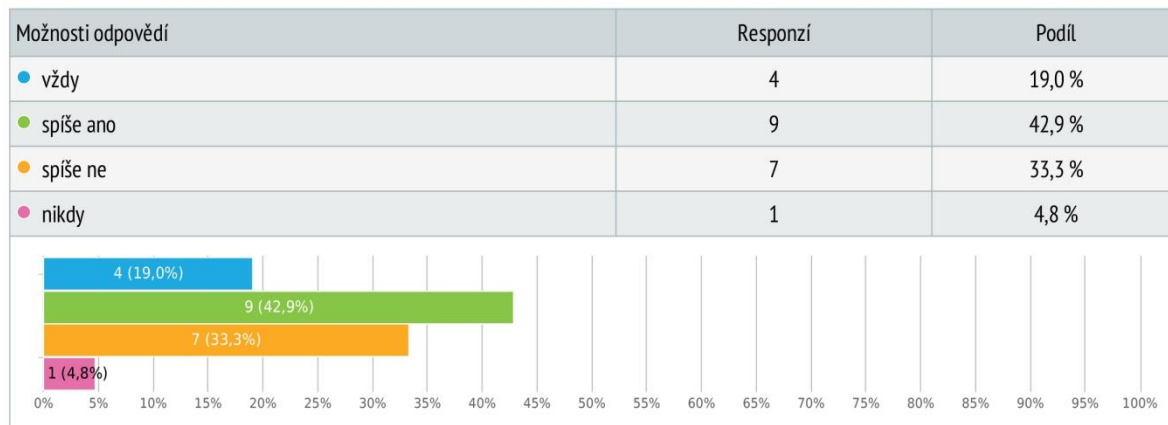
- 100 %
- 10%
- (2x) 30%



- 70 %
- (2x) 80%
- Nelze takto paušalizovat, vždy záleží na postoji konkrétních účastníků.
- (2x) 50 %
- -
- 50%
- 80
- 45%
- 60/40
- 82%
- Pokud začnou mediovat, úspěšnost je 80:20 pro mediační dohodu
- 95%
- 10 %
- 70
- 100%

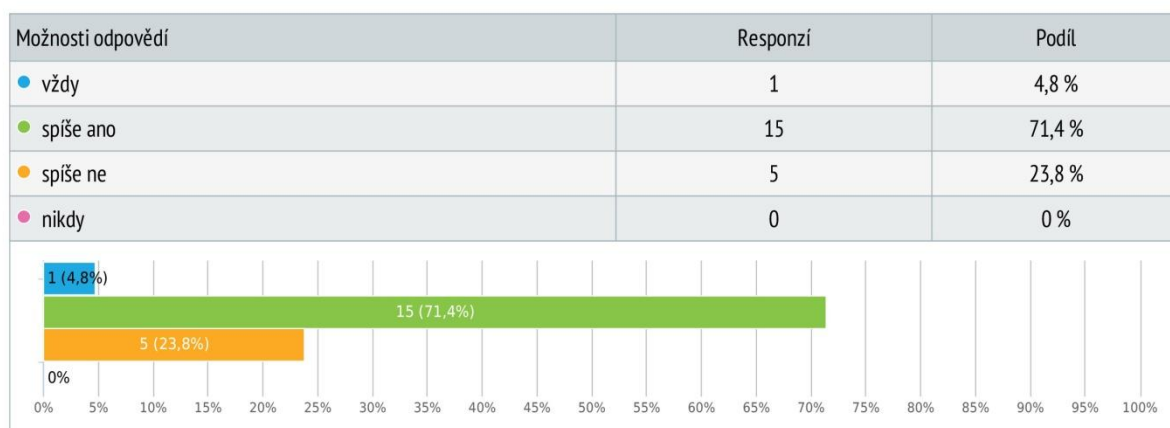
## 11. Snaží se strany sporu v případě uzavření mediační dohody dosáhnout závaznosti - schválením soudu, notářským zápisem

*Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x*



## 12. Účastní se strany sporu mediace s právním zástupcem

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



## 13. Váš osobní názor na účast právních zástupců stran sporu

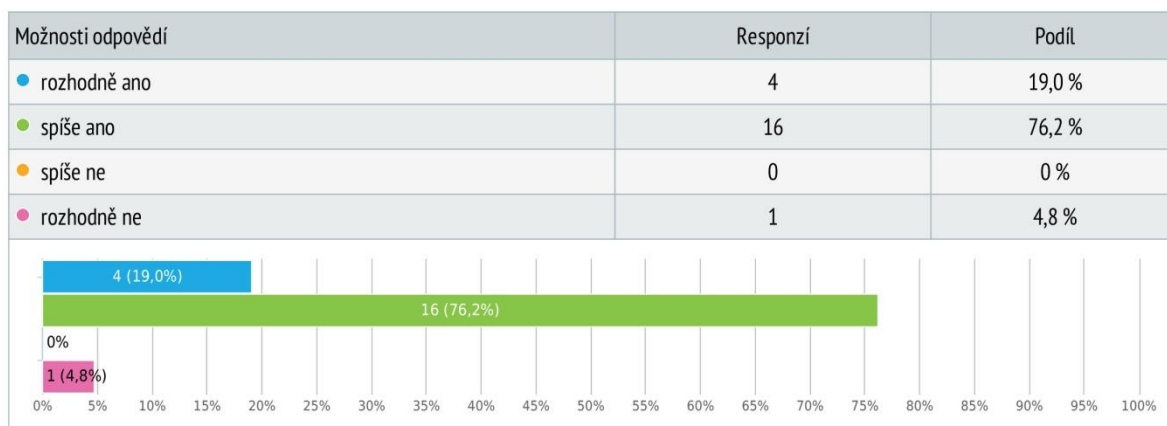
Textová odpověď, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x

- Poskytují klientům ochranu a jistotu, ti jsou pak více v klidu a ochotní jednat i směřovat k dohodě.
- prospěšná
- Pokud se do mediace nevměšují, tak s tím není problém
- Prospěšná. Zvýší efektivitu procesu a pocit bezpečí stran.
- spíše mediaci nepodporuji
- nelze říci obecně, v obchodních sporech je spíše přínosem, ve sporech rodinných drží účastníka zpět
- Nelze paušalizovat. vždy záleží na přístupu konkrétních právních zástupců, někteří jsou spíše překážkou dohody, zatímco jiní naopak mohou napomoci uzavření dohody.
- Vítám je
- může být přínosem, ale i překážkou
- -
- Těžko vyhodnotit, v některých případech vyloženě napomáhají dosažení dohody, v některý (spíše v menším počtu) spor hrotí.
- Nevadí mi to.. většinou jsou rozumní a pomáhají k dosažení dohody
- Vítám to.
- je to dle osobnosti právního zástupce
- 50 : 50. Mohou být přínosem i přítěží. Záleží vždy na konkrétních lidech a předmětu sporu.
- není to dobrý nápad, rozhodně doporučuji mediační setkávání bez právníků
- v závěrečné fázi pro konzultaci znění mediační dohody vhodné, jinak ne
- Negativně ovlivňuje chování stran....osobně nedoporučuji a vnímám jako překážku úspěšné mediace.
- Kontraproduktivní, není nutná

- V ničem mi nevadí
- nevhodná

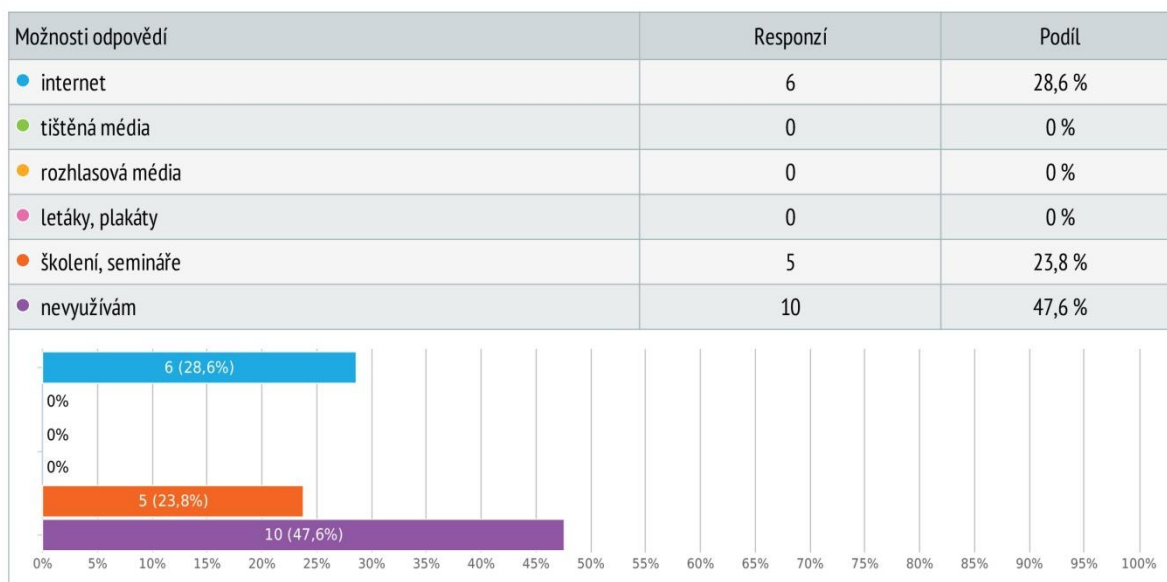
## 14. Domníváte se, že by měl mít mediátor právní vzdělání

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x












## 15. Jakým způsobem se snažíte svou činnost mediátora dostat do povědomí občanů (jakou formu reklamy využíváte)

Výběr z možností, zodpovězeno 21x, nezodpovězeno 0x



## Nastavení dotazníku

	Otázek na stránku	Všechny
	Povolit odeslat vícekrát?	✓
	Povolit návrat k předchozím otázkám?	✓
	Zobrazovat čísla otázek?	✓
	Náhodné pořadí otázek?	
	Zobrazit ukazatel postupu?	✓
	Oznámení o vyplnění dotazníku na e-mail?	✓
	Ochrana heslem?	
	IP omezení?	

## Příloha: dotazník

### Mediace - mediátoři

Vážené mediátorky, vážení mediátoři,

žádám Vás tímto laskavě o pár minut Vašeho drahocného času k vyplnění následujícího anonymního dotazníku, jehož zpravované výsledky použiji do své bakalářské práce na téma "Mediace jako alternativní způsob řešení obchodních sporů".

#### 1. Vaše pohlaví

- žena
- muž

#### 2. Váš věk

- do 30
- 31 - 40
- 41 - 50
- 51 - 60
- nad 61

#### 3. Ve kterém kraji provozujete praxi mediátora

- Praha
- Středočeský
- Liberecký
- Královehradecký
- Jihočeská
- Plzeňský
- Jihomoravský
- Moravskoslezský
- Olomoucký
- Ústecký
- Pardubický
- Zlínský
- Vysočina
- Karlovarský

#### 4. Jak dlouho se zabýváte mediací

- 1 - 2 roky
- 3 - 4 roky
- 5 a více let

#### 5. V jaké oblasti u Vás občané nejčastěji mediaci využívají

- rodinné
- firemní
- občanské
- obchodní

#### 6. Kolik obchodních sporů jste v roce 2016 a 2017 řešil/a mediací

- do 10
- 11 - 20
- 21 - 30
- 31 a více

#### 7. Jaký druh mediace převažuje

- soudní
- z vůle stran

#### 8. Dokázal/a byste odhadnout procentuální zastoupení soudní mediace a mediace z vůle stran

#### 9. Dokázal/a byste odhadnout průměrnou délku mediačního procesu ve dnech

#### 10. Jaká je procentuální úspěšnost ukončení mediace mediační dohodou

11. Snaží se strany sporu v případě uzavření mediační dohody dosáhnout závaznosti - schválením soudu, notářským zápisem

- vždy
- spíše ano
- spíše ne
- nikdy

12. Účastní se strany sporu mediace s právním zástupcem

- vždy
- spíše ano
- spíše ne
- nikdy

13. Váš osobní názor na účast právních zástupců stran sporu

14. Domníváte se, že by měl mít mediátor právní vzdělání

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

15. Jakým způsobem se snažíte svou činnost mediátora dostat do povědomí občanů (jakou formu reklamy využíváte)

- internet
- tištěná média
- rozhlasová média
- letáky, plakáty
- školení, semináře
- nevyžívám

Mnohokrát Vám děkuji za čas, který jste věnovali mému dotazníku, a za poskytnuté informace.

## **BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE**

**Jméno autora: Veronika Jedlinková**

**Obor: Bc. PVP**

**Forma studia: kombinované studium**

**Název práce: Mediace jako alternativní způsob řešení obchodních sporů**

**Rok: 2018**

**Počet stran textu bez příloh: 53**

**Celkový počet stran příloh: 60**

**Počet titulů českých použitých zdrojů: 13**

**Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0**

**Počet internetových zdrojů: 14**

**Vedoucí práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.**